The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvērinš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.
WEDNESDAY, MAY 27, 1959.

LATVIJA
AMERIKĀ

42./787. n-rs. TREŠDIEN, 1959. G. 27. MAIJĀ 9. gads.

Latviešu laikraksts Amerikā
iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte, Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. 8.50; par 1 gadu $16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60 tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

OPTIMISMS LONDONĀ NAV VĒL ZUDIS

BEZCERĪGA LAIKA KAVĒŠANA ŽENĒVĀ

Angļu diplomāti nopietni domā, ka ar Padomju Savienību varēs vienoties.

Lai gan 4 lielvalstu ārlietu ministru konference Ženēvā ir neapšaubāmi iestrēgusi, labi informētas angļu diplomātiskās aprindas pārliecināti apgalvo, ka vienošanās dažos jautājumos vēl vienmēr ir iespējama. Pēc angļu domām vismaz daļējas vienošanās panākšanai vajadzētu sekmēties 3 dažādos jautājumos. Un, proti, kaut kādam atrisinājumam būtu jārodas Berlīnes jautājumā, jauktas austrumvāciešu un rietumvāciešu komisijas izveidošanā Vācijas apvienošanas priekšdarbu uzsākšanai un atbruņošanās sarunu atsākšanas virzienā. Šie paši angļu diplomāti uzsver, ka varētu sagaidīt daudz labākus panākumus; vēl vairāk — ka vienīgos panākumus var cerēt sagaidīt tikai neformālās ārlietu ministru privātsarunās un nevis oficiālās konferences sēdēs.

Spriežot pēc ārlietu ministru konferences gaitas kopš tās sākuma 11. maijā, angļu uztverē izdevīgākais „tirgošanās" sākuma punkts ar Padomju Savienību būtu Berlīne. Kaut arī Berlīne, no starptautiskā viedokļa raugoties, var pasaulei sagādāt viskritiskākos acumirkļus, tā ir arī tā retā vieta, kur piekāpšanos var sagaidīt tiklab no vienas, kā otras puses. Rietumi savu pulveri Berlīnes virzienā izšāva, pieprasīdami pilsētas apvienošanu brīvu vēlēšanu ceļā, par ko Padomju Savienība negrib ne dzirdēt, no savas puses pieprasot Rietumberlīnes demilitārizāciju. Lai kaut kādā veidā tiktu pie sarunām, neriskējot tās noslāpēt ar momentānu pretējās puses priekšlikumu noraidīšanu, angļi iesaka Berlīnes jautājumu apskatīt jaunā gaismā. Piem., nesākt vis ar pašu galveno — Berlīnes nākotni, bet mēģinot līdz Berlīnes nākotnes debatēm nokļūt pa dažādiem aplinkus ceļiem. Tas būtu paveicams, sākot sarunas par Rietumberlīnes pievadceļu nodrošināšanu ,nemaz nepieminot, vai šie pievedceļi cauri padomju joslai vestu uz apvienotu Berlīni, vai tikai uz agrākās galvaspilsētas demilitārizētu rietumu daļu.

IRAKAS KASEMS NOSTĀJAS PRET KOMŪNISTIEM

IRAKAS KOMŪNISTU PARTIJA OFICIĀLU VALDĪBAS ATZĪŠANU NESPĒJ PANĀKT.

B a g d a d ē. Par Rietumiem zudušu izsludinātais Irakas ministru prezidents Kasems pagājušās nedēļas nogalē pārsteidza kā draugus, tā ienaidniekus, asi nosodot Irakas komūnistu partiju un tās nepārtraukto dzīšanos pēc varas.

Lai gan Irakas komūnistu partija ir ļoti aktīva, spēcīga, un netraucēti darbojas atklātībā, kā oficiāla partija tā netiek atzīta. Pretēji agrākajiem ziņojumiem tagad paskaidro, ka Kasema kabinetā komūnistu neesot, lai gan pēdējie pēc ministru portfeļiem ļoti ilgojušies.

Ministru prezidenta Kasema uzstāšanās pret komūnistiem Bagdades politiskās aprindās radījusi pārliecību, ka Irakas komūnisms valdības pacietības mēru jau ir pārspējis un ka pamazām notiks komūnisma popularitātes samazināšanās, ko panāks dabiskā procesā, valdībai uzsākot regulāru komūnistu tīrīšanas kampaņu.

ANGLIJA PALĪDZ IZVEIDOT PADOMJU RŪPNIECĪBU

Parakstīts Anglijas un Padomju Savienības tirdzniecības līgums.

Pagājušās nedēļas nogalē Maskavā Anglija un Padomju Savienība parakstīja 5 gadu tirdzniecības līgumu, kas ievērojami palielinās dažādu ražojumu apmaiņu abu valstu starpā.

Ministru prezidenta pirmais vietnieks Mikojans nepalaida garām izdevību līguma parakstīšanu apvienot ar padomju propagandu, aicinādams Sav. Valstis, ar ko Padomju Savienībai ir tikai ļoti ierobežota tirdzniecība, sekot Anglijas piemēram. „Tām valstīm, kuŗām ar mums ir tikai niecīga tirdzniecība," sacīja Mikojans, „vajadzētu mainīt savu tirdzniecības politiku, sekojot Anglijas piemēram. Ja šīs valstis vēl pagaidām nav noskaņotas savas tirdzniecības politikas pārmaiņām, Padomju Savienība pagaidīs, kamēr tās būs."

Pēc līguma parakstīšanas Anglijas tirdzniecības ministrs Ekls izteicās, ka jau līguma pirmajā gadā angļu iepirkumi Padomju Savienībā pieaugs par vienu trešo daļu no līdzšinējiem. Pagājušā gadā Anglijas pirkumi Padomju Savienībā sasniedza 58 milj. mārciņu, kamēr krievi ieguva angļu ražojumus nepilnu 30 milj. mārciņu vērtībā. Nākamos gados šie skaitļi strauji mainīsies. Anglija importēs no Padomju savienības dažādus ražojumus vismaz 80 milj. mārciņu vērtībā. Anglijas eksports uz Padomju Savienību tai pašā laikā šo summu vēl pārsniegs. Cik zināms, angļi apsolījušies palīdzēt padomju rūpniecībai, piegādājot veselas fabriku iekārtas — ķimiskām fabrikām, sintetiskās gumijas ražošanai un dažādu pārtikas vielu sagatavošanai un pārstrādāšanai. **Līdzekļus lielai daļai pirkumu Padomju Savienība saņems aizdevumu veidā no Anglijas.**

PLŪDU ZAUDĒJUMI DIENVIDAMERIKĀ

Uragvaja, Brazilija un Argentīna pamazām nomazgā neseno plūdu atstātos dubļus, atrodot neiedomājamu postažu. Lielākajos plūdos šai apgabalā augšminētajās 3 latiņu Amerikas valstīs nodarīti zaudējumi vairāk kā 200 miljonu dolaru apmērā. Plūdu postu pavairo vēl fakts, ka trakojošie ūdeņi iznīcinājuši daudz aramzemes, noskalojot auglīgo zemes virskārtu, kamēr citās vietās iznīcinātas pļavas un ganības, tādējādi acumirkļa nelaimi pārvēršot tālejošā problēmā.

BRĪVĀS CILVĒCES GUDRAIS SARGS AIZSAUKTS AIZSAULĒ

ŠĪ GADA 24. MAIJA RĪTĀ 71 GADU VECUMĀ ACIS UZ MŪŽU SLĒDZA LIELĀKAIS SAV. VALSTU ĀRLIETU MINISTRS DŽONS FOSTERS DALLESS.

Savā ārpolitiskajā darbībā Dž. F. Dalless bija skaidrs, noteikts cīnītājs par brīvību pasaulē. Viņa atzinums: „Mūsu valstij ir jāstāv kā stiprai klintij vētras sabangotajā pasaulē. Mums jāpamatojas uz mūsu senču pārliecību un jāatklāj katra pasaules politikas niecība, kas bazējas uz brīvības apspiešanu."

V a š i n g t o n ā. Svētdienas rītā, pl. 7,49, Vašingtonas Valtera Rīda armijas slimnīcā, piederīgajiem klātesot, mira Džons Fosters Dalless, 6 gadus Sav. Valstu ārlietu ministrs un brīvās pasaules politikas galvenais kaldinātājs. Mirušā ārlietu ministra apbedīšana notiek 27. maijā Ārlingtonas nacionālā kapsētā. Bēŗu ceremoniju vada prezidents Eizenhauers.

Dallesa nāves dēļ šīs nedēļas vidū uz 2 dienām pārtraukta ārlietu ministru konference Ženēvā. Sav. Valstu, Anglijas un Francijas ārlietu ministri jau paziņojuši, ka piedalīsies bērēs Vašingtonā. Ļoti iespējams, ka uz Vašingtonu izlido arī Dallesa politikas asākais pretinieks — Padomju Savienības ārlietu ministrs Gromiko. Rietumu diplomāti par šādu iespēju nav sajūsmināti, baidīdamies, ka Gromiko savu klātieni Dallesa bērēs var mēģināt izmantot propagandas nolūkiem un, proti, lai parādītu pasaulei, ka Padomju Savienības „sirdī" nav nekāda naida, ka vecās nesaskaņas tiek aizmirstas un ka tās vienīgā nākotnes vēlēšanās ir starptautiska sadarbība.

KRIEVU NAFTAS VADS LĪDZ BALTIJAS JŪŖAI

Par dempinga cenām naftu izvedīs uz citām zemēm

Kā jau ziņots, padomju valdība iekārto naftas vadu, kas savienos Kaukaza naftas avotus ar Klaipēdas un Ventspils ostām. Nafta sāks plūst uz Klaipēdu jau pēc dažiem mēnešiem, bet nav vēl nekas zināms, kad naftas vadu uzbūvēs līdz Ventspils ostai. Krievu naftas šāda veida trasports atstās savu ietekmi Ziemeļeiropas valstīs. Kā tagad redzams no Padomju Savienības — Somijas tirdzniecības sarunām, padomju valdība grib izspēlēt šīs divas Baltijas ostas pret citām valstīm, lai ietekmētu šo valstu saimniecību. No šīm ostām krievi paredz apgādāt citas valstis ar naftas produktiem par dempinga cenām. Lai nafta no Kaukaza nokļūtu Eiropā, tai vairs nav jāmēro garais apkārtceļš no Melnās jūras caur Vidusjūru.

Somijai tas nozīmē traucējumu tās kuģniecībā; jo somu taukkuģu flote tieši radīta ceļa veikšanai no Melnās līdz Baltijas jūrai. Maskava tagad cenšas panākt, lai Somija turpmāk iegādājas naftas produktus Klaipēdā. Lai pārvadātu vajadzīgo daudzumu naftas no Klaipēdas, somu kuģi būs nodarbināti tikai dažas dienas, bet līdz šim tie ceļā pavadīja turpat mēnesi. Somu tankkuģu lielākā daļa vairs nebūs vajadzīga.

Bet Somijai bažas sagādā vēl kāds cits apstāklis: paredzamās naftas produktu dempinga cenas, kas nospiedīs arī somu malkas cenas un, iespējams, ka malkas apkure vairs neatmaksāsies.

Naftas vadam līdz Baltijas jūŗai ir arī savi militāri apsvērumi. Krievi turpmāk varēs apgādāt savu lielo kaŗa floti Baltijas jūŗā ar naftu no neaizsalstošās Klaipēdas [illegible] dos ilelas [illegible] salīdzinājumā ar mazāko apgādi. Tāpat naftas vadam būs liela nozīme padomju gaisa flotes apgādē Baltijas telpā.

Nav šaubu, ka šim vadam krievi piešķir tālejošu militāru nozīmi. Arī politiskā ziņā šis apstāklis nesola nekādas iepriecinošas izredzes. Zemes, caur kuŗām iet starptautiski naftas vadi, viegli nonāk politiska saspīlējuma stāvoklī. Lai atceramies tikai nerimstošās krizes Vidējos Austrumos.

SVARĪGS PAZIŅOJUMS

ĀRPUS VĀCIJAS DZĪVOJOŠIE INVALIDI VARĒS SAŅEMT RENTES

No DV CV priekšsēža V. Januma saņemta ziņa, ka invalidi un citi kaŗā cietušie, kas dzīvo ārpus Vācijas, ar 1959. gada 1. maiju ir tiesīgi saņemt K. B. rentes. Minēto ziņu DV CV piesūtījis Vācijas darba ministrs. Tuvāka informācija sekos.

LESLIJS FROSTS

T o r o n t o (S p e c i a l) — Sakarā ar drīzajām vēlēšanām Ontario, ir jāiegaumē kāda redzama personība, kas ir pārāka par opozicijas politisko partiju pārstāvjiem. Tas ir L e s l i j s M. F r o s t s, Q. C., L. L. D., D.D.L., Ontario pēdējo 10 gadu premjērs, kuŗa laikā šī province piedzīvojusi tādu dinamisku uzplaukumu, kāds nav piedzīvots visā provinces vēsturē.

Leslijs Frosts ar savu enerģisko rīcību ir nodibinājis labas attiecības ar citām valdībām un darījis ārkārtīgi daudz, lai provinci izveidotu par labāko dzīves vietu.

Leslijs Frosts ir ļoti cienījams vīrs ar personīgo popularitāti, laipnību un nevainojamo raksturu.

Viņam ir liela interese un rūpes par katra individa dzīvi. Bieži vien problēmas, kas liekas niecīgas kādai sabiedrības daļai, ir svarīgas atsevišķam cilvēkam . . . Tāpēc viņš tām piešķiŗ lielu vērību.

Cilvēku tiesības.

Vairākkārtīgi runājot televīzijā, premjērs Frosts ir uzsvēris: „. . . mums ir jāvelti visas pūles, lai veicinātu humānitāti, lai darbā būtu humāni apstākļi, tāpat, lai visi iedzīvotāji izturētos biedriski savā starpā, . . . jāpiešķiŗ lielāka vērība jaunkanadiešiem, kas ar savu uzņēmību veicina dzīves progresu."

Kā spilgts piemērs tam ir Ontario provinces noteikumi, ka nav pieļaujama rašu šķirošana, līdz ar to cilvēki darbā pasargājami no diskriminācijas. Viņa galvenie principi ir, ka cilvēki nav šķirojami pēc rašu, ādas krāsas vai arī pēc dzimuma — visiem — kā vīriešiem, tā sievietēm, ir vienādas tiesības.

Labklājība.

Ar labklājības departamenta starpniecību ik gadus tiek izdots pāri par 60 miljonu dolaru to personu atbalstam, kas uz laiku vai pastāvīgi nav spējīgi sevi apgādāt. Šo labklājības pabalstu saņem ikviens, kam tas nepieciešams, neatkarīgi no uzturēšanās ilguma Kanadā.

Slimnīcu apdrošinājumi.

Pašlaik Ontario iedzīvotāji bauda vienu no labākiem slimnīcu apdrošinājumiem pasaulē. Vairāk kā 5,5 miljoni iedzīvotāju ,pavisam 95% no visiem Ontario iezīvotājiem bauda tiesību uz apdrošinājumiem ārstējoties slimnīcās.

Šie daži uzskaitītie piemēri liecina par Leslija Frosta gādību par iedzīvotājiem. Frosts pats dzimis Orilijā, Ont., kur viņa tēvs bija plaši pāzīstams un ie-cienīts vīrs. Frosts ilgus gadus pavadījis Lindsejā, tad iestājies armijā un piedalījies 1. pasaules kaŗā, kur ticis ievainots.

Arī tagad savu brīvo laiku Frosts pavada Lindsejā. Premjēra stāja ir pavisam vienkārša. Drusku viņš pamedī un pazvejo, daudz viņš ir interesējies par Ontario vēsturi, un ir ļoti sadarbīgs ar saviem kaimiņiem. Viņam ir bijusi arī liela interese par amerikāņu pilsoņu kaŗu. Būdams izpalīdzīgs, viņš izveidojis savu partiju par tādu, ko tiešām var saukt par „tautas partiju", un aizvien vēl rūpējas par tālāku Ontario izveidošanu, reizē ar to padarot arī Kanadu stiprāku.

Ontario provinces iedzīvotāji ir dāvājuši viņam savu uzticību, un kopš 1949. gada viņš ieņem Ontario provinces premjēra posteni. Viņa gaišie nākotnes nodomi, uzņēmība un gādība par iedzīvotājiem ir tas, kas mums visiem ir vajadzīgs un ar ko reizē arī pats L. Frosts godam ir iegājis šīs provinces vēsturē.

ĪSLANDE BOIKOTĒS NATO KONGRESU

Īslandes valdība paziņojusi, ka tā nepiedalīsies Ziemeļatlantijas organizācijas valstu kongresā, kuŗa sākums paredzēts jūnija mēnesī Londonā. Boikota iemesls — „zvejas kaŗš" ar Angliju. Pagājušā gada septembrī angļi liedzās atzīt Īslandes 12 jūdžu plato territoriālo ūdeņu joslu, ko izlandieši m ē ģ i n ā j a n o s l ē g t angļu zvejas kuģiem. Rezultātā angļi turpina zvejot — savas kaŗa flotes apsardzībā. Angļu kaŗa kuģi trenkā īslandiešu lielgaballaivas, kas savukārt dzenā angļu zvejas kuģus, mēģinot pēdējos sagūstīt un apķīlāt to lomus.

PADOMJU SAVIENĪBA PROTESTĒ

Notās visām Ziemeļatlantijas organizācijas valstīm Padomju Savienība protestē pret amerikāņu raķešbažu ierīkošanu dažu šo valstu territorijās.

Pagājušās nedēļas nogalē Maskava atsāka nesekmīgo cīņu, protestējot pret amerikāņu raķešbazēm Eiropā, kas nozīmē arvienu ciešāku modernu brīvās pasaules ieroču loku ap Padomju Savienību. Protesta notas Maskava iesniedza visām Ziemeļatlantijas organizācijas valstīm. No tām gaŗāko, protams, saņēma Vašingtona, kuŗai vēl īpaši tika pārmesta Rietumvācijas armijas apbruņošana ar atomieročiem. Pēc Padomju Savienības domām tagad pienācis pēdējais laiks amerikāņiem pārtraukt sabiedroto apbruņošanas politiku. Tas būtu jādara tādēļ, ka tagad notiek 4 ārlietu ministru sarunas Ženēvā, un Eiropas sabiedroto apbruņošanas turpināšana sarunas varētu slikti ietekmēt.

Tomēr sagaida, ka arī šoreiz, tāpat kā agrākajos gadījumos, Padomju Savienības brīdinājumi paliktu bez jebkādā redzama graujoša iespaida Rietumu kopībā un ka tās aizsardzība netiks pavājināta.

Līdz šim vienīgi Italija Maskavai ir parādījusi, ka tā domā par pēdējās brīdinājumiem. Notā Italijas valdībai Padomju Savienība piedraudēja, ka amerikāņu raķešbažu ierīkošanai Italijas robežās varētu būt ļoti ļaunas sekas. Atbildē Padomju Savienībai Italijas valdība pēdējās notu vienkārši noraidījusi.

No draudzēšanās ar Sav. Valstīm Maskava brīdinājusi arī Japānu. Amerikāņu atombažu vietā Padomju Savienība Japānai piedāvāja kollektivas drošības līgumu starp Padomju Savienību, komūnistu Ķīnu, Japānu un, varbūt, arī Sav. Valstīm.

Paātrinās židu izceļošanu no Rumānijas

B u k a r e s t ā. Židu izceļošana no Rumānijas uz Izraēlu sākās pagājušā gada rudenī, bet šī gada februārī tā gandrīz pilnīgi apstājās; tuvākajā laikā tā atkal tiksot paātrināta. Viens no emigrācijas paātrināšanas iemesliem esot galīgā bezizejas stāvoklī nonākušie 14.000 židu. Jau pagājušā gada rudenī viņi sagatavojušies braukšanai un, sekojot valdības rīkojumam, likvidējuši visu savu laicīgo mantu, atstājot vienīgi katram atļautās 154 mārciņas personiskās mantas.

ZIŅAS ĪSUMĀ

◐ Smagas dabas katastrofas pēdējā nedēļā piemeklējušas Afrikas dienvidus. Basutozemē, angļu protektorātā, plosījušās smagākās sniega vētras pēdējo 30 gadu laikā, izolējot, un līdz ar to padodot bada briesmām, lielāku skaitu ciemu. Zināmi arī vairāki nosalšanas gadījumi. Dienvidafrikā tai pašā laikā vēl vienmēr nav beigušās plūdu briesmas. Neparasti spēcīgo lietus gāžu rezultātā (vietām pat 19 collu 24 stundu laikā) radušies plūdi nodarījuši zaudējumus par vismaz 14 milj. dolaru, prasot 60 cilvēku dzīvību.

◐ Kubas revolūcionārā valdība nolēmusi pārņemt 7 dažādas gaisa satiksmes firmas. Izdodot likumu gaisa līniju pārņemšanai, revolūcionārā valdība paskaidro, ka tās piederējušas Batistas ierēdņiem un tagad ieskaitītas diktātūras laikā piesavinātās mantas atsavināšanas sarakstā.

◐ Klusā okeana dienvidos jau vistuvākā laikā uzsāks modernās Naik - Zeuss raķetes mēģinājums. Ja uz Zeusu liktās cerības attaisnosies, tas kļūs par amerikāņu raķešu arsenāla lielāko dārgumu — kā līdz šim vienīgā raķete ,kas spēj iznīcināt starpkontinentālās raķetes.

TĪRĪŠANAS ĀRĒJA MONGOLIJĀ

Robežapgabals starp Padomju Savienību un Komūnistu Ķīnu pārvēršas politiskā kaujas laukā.

Tiem, kas mēģina saskatīt atklāta naida un eventuālas sadursmes pazīmes starp Padomju Savienību un komūnistu Ķīnu, Ārējā Mongolijā, kas atrodas starp Padomju Savienību un tās skaitliski daudz pārāko kaimiņu, šādas pazīmes var arī ieraudzīt.

Pēdējo dienu laikā Ulan Batorā notikušas līdz šim lielākās politiskās tīrīšanas ,kas beigušās ar sešu augstu valdības ierēdņu padzīšanu; to starpā ir parlamenta un augstākās tiesas prezidenti. Ļoti interesanti atzīmēt, ka visi amatus zaudējušie mongoļi izrādījuši lielākas simpatijas pret komūnistu Ķīnu nekā pret Padomju Savienību. Turpretim tās amatpersonas, kas tagad stājušās padzīto vietā, atrodoties tiešā un pilnīgā Maskavas kalpībā.

Padomju Savienība Ārējo Mongoliju vēl līdz šim nav mēģinājusi sev pievienot. Tai pašā laikā Staļins jau 1929. gadā sāka rūpēties, lai Ārējai Mongolijai neizveidotos par daudz draudzīgas saites ar Ķīnu.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

JAUNATNES SVĒTKI

P. DREIMANIS

Tuvojas Jaunatnes svētki (no 27. jūnija līdz 5. jūlijam). Tas ir auglīgs un silts gada laiks, kas dod arī jaunatnei cerības, protams, citā plāksnē, ka reālizējies viņas centieni, ko svētku rīkotāji skaidri deklarējuši — „Lai visus jauniešus ieinteresētu un visiem dotu iespēju salidot kopā . . . dedzīgo sirdzu un karstā ciņas gara demonstrējumam par brīvās Latvijas augšāmcelšanos . . . cerībā, ka ar latviešu trimdas vecākās un vidējās paaudzes aiziešanu no aktīvās politiskās un sabiedriskās dzīves . . . spēcīgā jaunaudze, brunojusies ar bagātu pieredzi un spēcīgiem garīgās ciņas ieročiem, . . . ciņu par Latvijas brīvību pastiprināti turpinās."

Šis citējums liecina, ka jaunatne savos svētkos galveno vērību piešķirs gara ieročiem. Uz to norāda arī publicētā svētku programma, kur visvairāk ir runa par garīgām sacensībām un skatēm, izņemot sportu, kam arī sava nozīme garīgo spēku stiprināšanā. Tas vērojams jau senajā Romā, kur pilsoņi lūdza savus dievus, lai tie veicinātu veselu garu veselā miesā. Tas nebija vēl sasniegts, kā parasti tiek apgalvots, bet bija tikai cerības, ka ar dievu palīdzību abi tie, gars un miesa, viens otru atbalstot, novedīs pie labiem panākumiem, protams, bez pārspīlējumiem kā vienā, tā otrā virzienā.

Tātad garam jāvalda pasaulē un jāvada cilvēces dzīve. Lai šai patiesībai mūsu dienās cilvēki sekotu, nepieciešami šīpusi pārliecināšanas līdzekļi. Latvju trimdas saimei Jaunatnes svētki var būt tāds līdzeklis. Nenoliedzami, ka daudzi tās locekļi ir iestiguši šejienes kalpībā materiālām vērtībām, maz interesējoties par gara izkopšanu un veikli attaisnojoties ar iespējām rūpēties par to pie radio un televīzijas aprātiem, bet aizmirstot, ka tur ir dzirdamas tikai cilvēku balsis un redzami viņu attēli. Bet pats dzīvais cilvēks nav vērojams, kas tikai spēj tiešī iepazīstināt citus ar saviem sasniegumiem dažādās kultūras nozarēs. Jaunatnes svētku sacensības un daži citi priekšnesumi dos iespēju tiešī iepazīties ar jaunās paaudzes sasniegumiem daudzās garīgās kultūras nozarēs, ar ko viņa pacels aizkaru tam, ko latvieši var sagaidīt no šīs paaudzes. Tā kā jaunatne ir idejiski noskaņota, tad nav jāšaubās, ka viņa augsti pacels garīgās kultūras karogu un ar to varbūt atvēsinās tautiešu materiālistiskos centienus, kas var nākt par labu arī Amerikas latviešu lielākai patstāvībai dzīvē un darbā. No šī viedokļa Jaunatnes svētki uzskatāmi par sevišķi svarīgu latvisku sarīkojumu.

Šim uzdevumas, bez šaubām, kalpo arī rīkotāju atzīmētā sašķsanās „no skolas zēna līdz sirmgalvim", kas veicina saprašanos un paaudžu uzskatu izziņošanu par labu agrāko Eiropas iedzīvotāju gara pasaules atdzīvināšanai, pasvītrojot, ka vienas tautas paaudzes nav pretinieki, bet tikai dažādu kultūras laikmetu cilvēki ar vienu valodu, paražām, tikumiem un citām savas tautas pazīmēm, personas, kas allaž vieglāk saprotas un sadarbojas nekā svešu tautu locekļi.

Aktīvā piedalīšanās publiskos priekšnesumos, īpaši sacensībās stiprina to dalībnieku gara spēkus, ievilina sabiedriskos pasākumos un pieradina orientēties kā organizēšanas darbā, tā arī sabiedriskās dzīves izpratnē. Jaunatnes svētku aktīvie dalībnieki, labprāt piedaloties šai publiski sabiedriskā audzināšanas pasākumā, ar to apliecina vēlēšanos kalpot savai tautai un tās nākotnei.

Jaunatnes svētki ar latviešu kultūras demonstrējumiem, īpaši latviešu valodu būs atbilde arī tiem, kas cer uz jaunātnes asimilāciju, īpaši komūnistu varas virīem un viņu līdzskrējējiem: kas domā un runā mātes valodā, tam nav pa ceļam ar pašlabuma meklētājiem svešā sabiedrībā.

Nedēļu garo svētku organizēšanas darbs nav viegls. To rīkotājiem jābūt ļoti veikliem un garā stipriem, lai nepagurtu un neizsamistu grūtībās un visu iespējamo varbūtību pārredzēšanā. Līdzšinējie vērojumi dod tiesības runāt par sekmēm organizēšanas darbā un nākotnes izredzēm, kam vajag vainagoties ar labiem panākumiem. Tad būs iespējams pārliecināties, ka jaunā paaudze ir spējīga arī ļoti sarežģītā organizēšanas darbā. To no sirds viņai novēlot, gatavosimies un piedalīsimies jaunatnes svētkos pēc iespējas lielākā skaitā kā jaunā, tā arī vidējā un vecā paaudze. Lai izdodas Jaunās Latvijas demonstrējums.

Inta Upeslāce beigusi Hamiltonas McMaster universitātes Arts fakultāti ar BA gradu. Viņa ir studenšu korporācijas Imerīa locekle un aktīva darbiniece gaidu organizācijā.

ALFRĒDS VANAGS

beidzis Ontario Veterināro koledžu Gvelfā un ieguvis veterinārmedicīnas doktora (D.V.M.) gradu. Viņš sācis strādāt kā praktisks veterinārārsts Uksbridžā, apm. 40 jūdžu ziemeļos no Toronto.

Jaunais verterinārārsts 1944. gadā nobeidza Jelgavas Lauksaimniecības Akadēmiju, iegūstot agronoma gradu. Studiju laikā un pēc studiju beigšanas viņš strādāja par vaditāja palīgu Valsts zirgu audzētavā Oktē, un par zirgkopības inspektoru Vācijā.

Iebraucot Kanadā, pirmo gadu pavada mājkalpotāja darbā Nubransvikas provincē. Pēc tam pārceļas uz Toronto, kur aktīvi piedalās sabiedriskā dzīvē un vairākus gadus pilda Sv. Jāņa draudzes priekšnieka amatu. Uzsākot studijas 1954. gada rudenī Gvelfā, sabiedriskais darbs Toronto bija jāpārtrauc laika trūkuma un attāluma dēļ.

Dr. A. Vanags ir korporācijas Latvia filistrs.

SVĒTĀ MĀTE MARGRIETA DJUVILE

3. maijā iespaidīgā ceremonijā Romas Sv. Peteŗa bazilikā pāvests Jānis XXIII pasludināja mātī Djuvili par svēto. Viņa ir Labdarības māsu ordeņa dibinātāja. Šo ordeni parasti pazīst kā pelēko mūķeņu ordeni, kas ar savām 5 kongregācijām visā Ziemeļamerikā veic svarīgu labdarības un izglītības darbu.

Margrieta Djuvile bija ista franču Kanadas meita, kas kļuva par lielu labdari savai tēvzemei un tautai grūtos laikos. Viņa bija cēlusies no pionieŗu ģimenēm. Viņas tēvocis — mātes, dzimušas Marijas Goltjēr, brālis, bija pirmais baltais cilvēks, kas izpētīja Kanadas rietumus līdz pat Klinšu kalnu pakājei.

Margrieta de la Žemerē, kā viņa toreiz saucās, dzimusi Varenē, netālu no Montreālas, 1701. g. 15. oktobrī, un uzauga kā tipiska Jaunās Francijas labāko ģimeņu jaunava. Viņas sabiedriskais stāvoklis un skaistums, likās, solīja tai bezrūpīgu dzīvi pie bagāta un iespaidīga vīra sāniem. Šķita, ka šīs izredzes solījās piepildīties, kad 1722. gadā viņa apprecējās ar Francuā Djuvilu, kas bija tā laika Kanadas gubernātora Vandreila adjutants. Bet Djuvils izrādījās par vējagrābšli, kas izdomāja, kā pazaudēt kā savu, tā arī sievas naudu dažādās spekulācijās starp tām arī degvīna un zvērādu maiņā ar indiāņiem. Kad viņš 1730. gadā mira, Margrieta bija atstāta bez penija naudas, lai pati rūpētos par sevi un saviem diviem maziem dēliem.

Viņa guva trūcīgu peļņu, strādādama par šuvēju. Bet kaut gan viņa bija visai trūcīga, tā palīdzēja vēl arvien arī citiem, vēl nabadzīgākiem. Pēc dažiem gadiem viņas labdarības darbā viņai pievienojās vēl trīs citas atraitnes un ar viņu palīdzību 1738. gadā Visu svēto dienā Margrieta Djuvile Montreālā atvēra naktsmītni nabagiem.

Vispirms grupa dievbijīgu, labsirdīgu un strādīgu sieviešu, kas bija pievienojušās Margrietai Djuvilei, izveidoja nesaistošu sekulāru apvienību. Tikai 1753. gadā izveidojās Labdaribas māsu ordenis. Bet tad jau Margrieta bija kļuvusi par Montreālas vispārīgās slimnīcas direktrisi. Viņa mira 1771. gada 23. decembrī.

Margrietas Djuviles ziedošanās un enerģija nesa savus augļus tādos apmēros, kādus viņa pati, laikam gan, nebija varējusi paredzēt un sagaidīt. Mūsdienu ordeņa piecās kongregācijās ir apvienojušās pāri par 7.000 māsu. Pelēkās mūķenes strādā tur, kur tās ir visvairāk nepieciešamas: pie slimiem un veciem, skolās, ar indiāņiem un eskimiem. Lai spriestu par labo darbu apmēriem, pietiek pieminēt, ka bez dažādām citām iestādēm pelēkās mūķenes uztur 86 slimnīcas un 468 skolas.

Vienalga, vai kāds ir vai nav katolis, jāatzīst tādas sievietes kā Margrieta Djuvile, kas visu mūžu ir veltījusi kalpošanai citiem, un kuŗas darbs, ko tā pasāka pirms 200 gadiem, vēl arvien sniedz mums savu palīdzību. C. S.

TEIKSMAINĀ PILSĒTA AIZ POLĀRĀ LOKA

Arktiskie ledus lauki vairs nav pilnīgi tukši, tur sākusi pulsēt dzīviba. Cilvēku rokas ar modernā prāta raditām mašīnām un darba rīkiem ir spējīgas pārvērst mūžīgo, pārledojušos sniega lauku par patikamu dzīvesvietu ar daudz un dažādiem vilinājumiem. Pilsēta, kuŗas vārdu neminēšu, ir tīri amerikāniska, ar amerikāņu personālu un pārvaldi, kaut gan juridiski tā atrodas svešā territorijā. Šo pilsētu lasītājs velti meklēs atzīmētu uz parastajām kartēm, bet uz to tiecas visu ziemeļu celotāju prāti.

Vēl lidmašīna nav sākusi savu ceļu pāri jūras šaurumam, kas šķir Grenlandi no kontinenta, kad jau apkalpes locekļi sāk taisīt vaļā ceļa somas, lai vilktu laukā labākās uniformas, tīru veļu un kakla saites. Drīz vien samērā netirie, ar eļļainiem plankumiem klātie pārvalki pazūd lidmašīnas vienā stūrī, pamirdz baltā veļa un, pēc pāris minūtēm, skatītāju priekšā stāv skaistā un tīrā uniformā tērpts Kanadas kara aviācijas kaŗavīrs. Biezajos arktiskajos apģērbos tērptiem pasažieriem ar zināmu skaudību jānoraugās uz lidmašīnas apkalpes personāla priecīgo un drudžaino gatavošanos kaut kam patikamam.

Lidmašīna vēl apmet pāris riņķus virs teiksmainās pilsētas un tad sāk tuvoties skrejceļam, lai ar smagu palecienu pieskartos zemei. Motoru troksnim apklustot, atdarās durvis, un pirmo izkāpēju priekšā nostājas amerikāņu aviācijas kapteinis, kas ar smaidu un bez liekām formālitātēm norāda uz tuvumā stāvošo autobusu un veselu taksīšu rindu, kas, kūpinot savus motorus, gaida, lai atzvinātu atbraucējus uz vienu no daudzajām viesnīcām dažu simtu metru attālumā. Tātad mēs šeit jau esam gaiditi. Ceļotāji ar kaŗa aviācijas lidmašīnām šinī pilsētā bauda lielas privilēģijas. Viņiem nav jādod nekādi norēķini par savu uzturēšanos pilsētā, par savu ceļa mērķi vai uzdevumiem un nav jākārto nekādas formālitātes ar pilsētas administrāciju. Par viņiem tiek gādāts, tikliīdz tie atstāj lidmašīnu, un viņu uzturēšanās pilsētā ir pilnīgi bezmaksas. Autobusa vaditājs ir taksīšu šoferi par savien pakalpojumiem neņem atlīdzību un pēc norādītās viesnīcas sasniegšanas ceļotājs ir atstāts kāda kaprāļa — viesnīcas menedžera gādībā.

Mums tiek ierādītas skaistas istabiņas ar balti klātu divstāvu gultiņu katrā. Tātad viena istabiņa divām personām. Viss tas tiek izdarīts bez kaut kādām formālitātēm, tikai palielajā viesu grāmatā ierakstot savu vārdu un iestādi, kuŗas uzdevumā ceļo. Tālāk sākas katra pasažieŗa personīgā dzīve ar dažādām interesēm un tieksmēm. Lielākais vairums tomēr, ar dvieļiem, ziepēm un bārdas skujamiem piederumiem apbruņojušies, dodas uz mazgājamo istabu, lai notīritu ceļa putekļus. Patīkams ir arī moments, kad cilvēks var atbrīvoties no smagās un siltās valdības izsniegtās drēbju nastas, kas ir neatņemams pavadonis katram ziemeļu ceļotājam, lai pastaigātu pa siltajām un plašajām telpām. Lai gan pie ieejas mazgājamā istabā ir uzlikts brīdinājums — rikoties taupīgi ar ūdeni, tomēr dušas tiek laistas vaļā, un ceļotājs atkal var justies mājās.

Pirmais, kas saista uzmanību šai ziemeļu pilsētā, ir tas, ka tā ir apgādāta arī ar savu televīzijas staciju. Amerikāņi nevar dzīvot bez ērtibām un izpriecām. Ar mīkstiem sēdekļiem mēbelētā viesnīcas istabā, kur dabūjami arī laikraksti un žurnāli, bibliotēka un kino teātris arī stāv blakus viens otram, kur katrs var atrast izklaidēšanos un nokārtot savas sirdsapziņas lietas. Dievlūdzēju skaits darbdienās tomēr ir ļoti mazs, un man negadījās tur būt svētdienā, jo mans ceļš ved tālāk uz ziemeļiem.

Tā kā šī pilsēta pieejama tikai pa gaisa ceļu, tad jābrīnās, kā cilvēks ir varējis tur nogādāt tik daudz materiāla un tik smagas mašinas, kas palīdz tam cīnīties pret ziemeļu dabas nežēlību. Cilvēks savu uzvaras gājienu mūžīgajos ledus tuksnešos ir sācis un nekas to nespēs apturēt. Latgalietis

JĀNI DREIMANI PIEMINOT

Gadu pēc gada attālinās no mums tas laikmets, ko zelta burtiem vajadzētu ierakstīt Latvijas un latviešu tautas vesturē. Tas ir latviešu tautas brīvības un nepiedzīvota saimnieciska un kulturala uzplaukuma laikmets. Tie ir brīvas, neatkarīgās Latvijas valsts gadi. Šim laikmetam aizejot tālak un tālak vēsture, vienīs pec otra pazud ari ta raditaji, darba darītāji un lidzgaitnieki. Un vienu tādu esam pazaudējuši šinīs dienās. Tas ir Jānis Dreimanis.

Jānis Dreimanis dzimis 1888. gada 13. februāri Alojas pagastā. Tēvu tēvu lauku mājās, kur dzīvojušas un strādājušas paaudžu paaudzes, aizrit Jaņa Dreimaņa bernība un agrā jaunība. Bet, kā daudziem latvju jauniekiem, tā arī Jānim Dreimanim lauku seta un Alojas pagasts drīz kļūst par šauru. Tieksme pēc izglītības un tieksme redzēt plaso pasauli aizvilina Jāni Dreimani uz plašo Krieviju un Sibiriju. Krievijā Jānis Dreimanis studē lauksaimniecību un mērniecību. Pec skolas beigšanas viņš pieņem mērnieka vietu Sibirija. Kā mērnieks Sibirijā Jānis Dreimanis ir izmērījis tūkstošiem desetiņu zemes, sadalīdams šos neaprakstāmi plašās laukus saimniecibās un ierikodams tur lauku darbam tūkstošiem iecelotāju.

Sibirijas vārds vairākus gadusimteņus ir saistīts ar latviešu vārdu, un uz turieni ir aizkliduši daudzi mūsu tautiešī gan labprātīgi ar brivibas un patstāvības alkām, gan politisku iemeslu dēļ. Arī Jānis Dreimanis te ir sastapis daudzas latviešu ģimenes, palidzēdams tām ierikoties un novilkdams robežas tam zemes gabalam, kuŗā cilvēks var justies brīvs un neatkarīgs. Sibirijā Jānis Dreimanis ir atradis arī savu dzīvesbiedri — sievu Margaritu, kuŗu pēc gadiem ir pārvedis atpakaļ dzimtenē.

Pildīdams mērnieka pienākumus Sibirijā, Jānis Dreimanis gan kamanās, gan ratos, bet galvenokārt uz zirga muguras, ir apceļojis milzīgus apgabalus gan šīs zemes ziemeļos, gan dienvidos. Draugu pulciņā Jānis Dreimanis labprāt milēja kavēties šo ceļojumu atmiņās, stāstot savus bezgala plašos piedzīvojumus un nebeidzamos Sibirijas stāstus.

Kad izcēlās kaŗš, J. Dreimanis tika iesaukts krievu armijā, kur nobeidza kaŗa skolu un palika pie kaŗa skolas kā mācības spēks, m ā c ī d a m s jaunajiem virsniekiem topografiju.

1918. gadā J. Dreimanis atgriezās Latvijā. Tad viņa vecākais dēls Teodors bija vēl tikai 3 mēnešus vecs. Brīvibas ciņu laikā J. Dreimanis iestājās studentu rotā, kur kopā ar citiem patriotiem cinījās par Latvijas brīvību un neatkaribu.

Kad Latvija bija kļuvusi atkal brīva un naidnieki padziti no latviešu zemes, J. Dreimanis demobilizējās un pārgāja Mērniecibas daļas darbā. Strādādams kā mērnieks muižu sadalē, J. Dreimanis ir kļuvis aktīvs līdzgaitnieks Latvijas agrārreformas īstenošanā dzīvē. Lieki runāt, cik nopietns un svarīgs bija šis uzdevums. Agrārreforma kā pirmais svarīgais jaunās Latvijas valsts likums deva impulsu Latvijas saimnieciskajam uzplaukumam un attīstībai.

Agrārreformai izbeidzoties J. Dreimanis argriezās savās lauku mājās Alojas pagasta Bunkās, kur ilgus gadus strādāja kā praktisks lauksaimnieks. Bet rosīgā sabiedriskā dzīve arī te aizrāva sev līdzi enerģisko lauksaimnieku J. Dreimani, un viņš kļuva sava pagasta valdes loceklis, kā arī biedrs un darba darītājs daudzās citās biedribās un organizācijās. J. Dreimanis bija arī augstāks virsnieks Aizsargu bataljonā.

Novērtēdams J. Dreimaņa izcilas organizātora un sabiedriska darbinieka spējas, prezidents Kārlis Ulmanis viņu aicināja jauniem uzdevumiem Latvijas atjaunošanas laikā. 1936. gadā J. Dreimanis tika iecelts par Kuldīgas pilsētas vecāko, bet 1958. gadā par apdrošināšanas sabiedrības D r o š ī b a valdes priekšsēdi.

Otrā pasaules kaŗa laikā, kad komūnisti okupēja Latviju, J. Dreimanis atkal atgriezās savās lauku mājas un nodevās praktiskai lauksaimniecibai. Tur Jānis Dreimanis pavadija ari visu krievu un vācu okupacijas laiku. No turienes Jānis Dreimanis kopā ar ģimeni, sievu un trim nu jau pieaugušajiem bērniem devās bēgļu gaitās uz Vāciju. Ceturto atvasi — dēlu Jāni — Dreimaņu ģimene zaudēja kaŗa laikā.

1948. gadā Jānis Dreimanis ar ģimeni ieradās Kanadā. Nonācis jaunajā kontinentā, J. Dreimanis nenodevās tikai šīs zemes labumiem vien, bet tūlīt kopā ar citiem entuziastiem ķēras pie Kanadā dzīvojošo latviešu organizēšanas jaunām ciņām par Latvijas brīvību un neatkarību. Viņš kopā ar citiem tautiešiem nodibināja Latviešu nacionālo apvienību Kanadā. Viņš pats ilgus gadus šīnī apvienībā pildīja padomes locekļa un valdes locekļa, vēlāk arī valdes vicepriekšsēža pienākumus. Blakus smagajam maizes darbam, ko J. Dreimanis bija te spiests strādāt, viņš ir veltījis daudzas stundas gan savā atvaļinājuma laikā, gan no darba brīvajā laikā, gan vēlās vakara stundās šim sabiedriskajam darbam, neprasidams, kas man par to būs?

Jānis Dreimanis bija stingri pārliecināts, ka ciņa par Latvijas brīvību turpināma, vienalga, kur un kādiem līdzekļiem, un ka katra tautiešа pienākums esaistities šīnī ciņā un darbā.

Bija simti un tūkstoši vēstuļu, ko J. Dreimanis rakstījis tautiešiem visā plašajā Kanadā, ar aicinājumiem pievienoties kopīgam darbam dzimtenes labā. Simtus un tūkstošus vēstuļu J. Dreimanis ir skatījis cauri LN AK birojā, devis atbildes un izkārtojis. Tās ir daudzas gan sīkākas, gan lielākas naudas summas, ko Jānis Dreimanis ir iekasējis no tautiešiem darbam un ciņai par Latvijas brīvību. Kas gan var izskaitīt daudzās dedzīgās un patriotiskās runas, ko J. Dreimanis ir teicis gan sapulcēs, gan dažādu sarīkojumu un svētku gadījumos? Kuŗš gan neatceras J. Dreimaņa dedzīgos referātus par Kalpaka bataljona ciņām un uzvarām un par Kalpaku pašu? Ar šīm runām J. Dreimanis ir uzstājies daudzos sarīkojumos Toronto un arī apbraukājis plašu apkārtni. Zēl tikai, ļoti zēl, ka šīm lielajam patriotam un brīvības cinītājam nebija vairs lemts piedzīvot Latvijas brīvibas sauli atkal uzlecam.

Dedzīgajam patriotam un līdzcinītājam novēlam vieglas smilti svešas zemes smiltājā.

A. Svenne

J. DREIMANIS PĒDĒJĀ GAITĀ

Ceturtdien, 21. maijā, māc. A. Cops uz pēdējo dusu Toronto Jorkas kapsētā izvadija nelaiki kalpakieti un Lāčplēša kaŗa ord. kavalieri, dedzīgo sabiedrisko darbinieku Jāni Dreimani. Izjustos vārdos mācītājs raksturoja viņa mūža gaitu, kas visa bijusi kalpošana Latvijai un tautai. Sēru dziesmai „Tur augšā aiz zvaigznēm" izskanot, aizgājēja tuvinieki ar sirsnīgi raudošo mazdēlīņu un kuplais pavadītāju pulciņš devās uz Jorkas kapsētu, kur pēc bēru ceremonijas no aizgājēja atvadijās daudzo organizāciju pārstāvji un draugi: no kalpakiešu kopas — K. Tannis, no 1. ev. - lut. draudzes un Sidrabenes pārvaldes — P. Plisis, no LNAK — valdes pr. V. Upeslācis, no DV Toronto nod. — K. Balodis, no TLB — A. Grigals, no Toronto korporāciju kopas — J. Ozols, no korp. Selonijas un TMM kopas — V. Rozenbergs, no Alojiešiem — bij. pagasta vecākais A. Lūsis, P. Ziediņš ar dzeju, un vēl daudzi citi, atstādami pie kapa skaistu vasarīgu ziedu klēpi.

DOMA BAZNĪCAS GALS

Londonas (Anglijā) laikraksts „Daily Telegraph" sniedz ziņu, ka komūnisti pārņēmuši savā ie. ņā Rīgas katedrāli, lai tur ierīkotu koncertzāli. Galvenais kārdinājums šādam solim bijis — Doma baznīcas varenās ērģeles, kas ir vienas no lielākajām Eiropā. Komūnistiskie varas viri izteikušies, ka tās esot par labām, lai kļūtu par baznīcā gājēju monopolu, jo esot daudzi, kas arī gribētu tās klausīties, bet nevarot to darīt, jo neesot „mantīcīgi" un neejot baznīcās. Tādēļ baznīcu pārvērtīšot par laicīgu celtni un iekārtošot tur koncertzāli.

Laikraksts vēl piezīmē, ka katedrāle celta 1211. gadā un allaž bijusi iemīļota vieta ne tikai dievlūdzējiem, bet arī visiem citiem, kas tur iegriezušies tikai uz ērģeļu koncertiem.

LATVIEŠU LAUKSAIMNIEKI GRIB ORGANIZĒTIES

„Latviešu pagasta" lauksaimnieki nolēmuši organizēties savā biedrībā, un šai sakarā rīko pārrunu sapulci, lai lemtu par dibināmās biedrības statūtiem, nosaukumiem u. t. t. Sapulce notiks 30. maijā, pl. 8 vakarā Šelburnas leģiona zālē. Darba kārtībā: statūtu pieņemšana, vēlēšanas un pārrunas. Sekos grozīņu vakars ar saviesīgu sadzivi.

LONDONA, ONT.

Londonas latviešiem pēdējās dienās bija jāpiedzīvo gan priecīgi, gan skumji brīži — trīju dienu laikā viņi saņēma ziņu par laulībām jaunatnes aprindās un bērēm plaši pazīstamā Londoniešа ģimenē. 16. maijā mācītājs J. Prauliņš salaulāja Luterāņu Trīsvienības baznīcā Londonas jaunatnes pulciņa valdes priekšsēdētāju Anitu Ātaru, kas ir arī LNAK padomes locekle, ar LNJAK valdes priekšsēdētāju un arī LNAK padomes locekli Gunti Liepiņu.

18. maijā māc. J. Prauliņš izvadija uz pēdējo dusu būvuzņēmēja Kārļa Liepiņa dzīves biedri Olgu. Sēru mašīnai sekoja liels skaits tautiešu kādos 30 automobiļos. Pie kapa no viņas atvadījās vispirms L. L. kopas dāmu komitejas un valdes vārdā E. Brikmane, Latviešu ev.-lut. draudzes dāmu komitejas priekšniece L. Zandersone un šīs draudzes pārvaldes loceklis H. Laviņš. Viņiem sekoja pārējie pavaditāji, nolikot ziedus tieši uz zārka līdzās daudziem krāšņiem ziediem kapa malā. Fs.

DAUGAVAS VANAGI DOMĀ CITĀDI

DV Toronto nodaļas valdes sēdē 21. maijā, pārrunājot jautājumu par LNAK pēdējo valdes sēdi, kuŗā noraidīts DV ierosinājums izdot uz 14. jūniju speciālu laikraksta numuru angļu valodā, kā arī noraidīta skrejlapu izplatīšana sakarā ar Boļšoi baleta trupas viesošanos Toronto, valde nolemj nesolidarizēties ar šādu LNAK lēmumu.

DV Toronto nod. valde nesaskata nekādu netaktismu, sevišķi pēdējā gadījumā, izplatīt skrejlapas ar ielūgumu apmeklēt baltiešu rīkoto 14. jūnija aktu ,lai iepazistinātu arī kanadiešus ar boļševisma īsto seju.

TRĪS UZVARAS

Grand Rapidi (Mich.) — Gatavojoties Jaunatnes svētkiem Kanadā, 9. maijā Čikāgā notika apgabala sacensības finālā, kas dod tiesības uzvarētājiem piedalīties galvenā spēku pārbaudē Toronto, Kanadā. Finālsacensībās no Grand Rapidiem piedalījās Egils Ozoliņš (klavieŗu spēlē), Vija Stokmane (dziedāšana) un Liene Ande (deklamēšanā). Visi trīs guvuši uzvaras, un jaunatnes pulciņš Pērse var dibināti lepoties ar šiem panākumiem, ka brauciens uz Čikāgu nav bijis veltīgs. V. Z.

KANADĀ

Latviešu lauksaimnieki grib organizēties

„Latviešu pagasta" lauksaimnieki nolēmuši organizēties savā biedrībā, un šai sakarā rīko pārrunu sapulci, lai lemtu par dibināmās biedrības statūtiem, nosaukumiem u. t. t. Sapulce notiks 30. maijā, pl. 8 vakarā Šelburnas leģiona zālē. Darba kārtībā: statūtu pieņemšana, vēlēšanas un pārrunas. Sekos grozīņu vakars ar saviesīgu sadzivi.

LONDONA, ONT.

Londonas latviešiem pēdējās dienās bija jāpiedzīvo gan priecīgi, gan skumji brīži — trīju dienu laikā viņi saņēma ziņu par laulībām jaunatnes aprindās un bērēm plaši pazīstamā Londoniešа ģimenē. 16. maijā mācītājs J. Prauliņš salaulāja Luterāņu Trīsvienības baznīcā Londonas jaunatnes pulciņa valdes priekšsēdētāju Anitu Ātaru, kas ir arī LNAK padomes locekle, ar LNJAK valdes priekšsēdētāju un arī LNAK padomes locekli Gunti Liepiņu.

18. maijā māc. J. Prauliņš izvadija uz pēdējo dusu būvuzņēmēja Kārļa Liepiņa dzīves biedri Olgu. Sēru mašīnai sekoja liels skaits tautiešu kādos 30 automobiļos. Pie kapa no viņas atvadījās vispirms L. L. kopas dāmu komitejas un valdes vārdā E. Brikmane, Latviešu ev.-lut. draudzes dāmu komitejas priekšniece L. Zandersone un šīs draudzes pārvaldes loceklis H. Laviņš. Viņiem sekoja pārējie pavaditāji, nolikot ziedus tieši uz zārka līdzās daudziem krāšņiem ziediem kapa malā. Fs.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

I. Andrejsons, C.L.U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem paraktitajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

LATVIEŠA V

Kanadas lielāko da
kā Latviju, klāja milzu
(kā tagad Grenlandi
pārdesmit tūkstoš gad
dēļ šo zemju mālainie,
nie vai smilšainie pa
lidzenumi ir leduslaikr
dojumi. Šļūdoņi ir vair
zes uzmākušies no ziem
atkal atkāpušies, pēc
atejot pirms apmēram
stoš gadiem. Desmit g
jumu rezultātā prof. A
nis ir izsekojis šo pēdē
laikmeta notikumu secī
vidontario un nācis pi
ma ka pēdējais ledu
sastādijies no diviem
apledojumiem, kuŗus
tāks starplaiks, kad šī
kāpās, bet ne tik silts
Egļu un priežu meži kl
divrietumu Ontario šai
kā pirms apmēram 36-
gadiem. Pie līdzīgiem
miem nākuši arī va
apkārtējo apvidu ģeolo
leobotaniķi; piem., ie
leobotaniķis Terasma
un tie saskan arī ar
pas pēdējā leduslaikm
rī. Valdošie uzskati p
leduslaikmetu šaī kont
mēr ir citādi, īpaši
vidienā, kur līdz šim
rīti sīkākie pētījumi.

Ap 100 leduslaikmē
ku - ģeologu, ģeograf
pētnieku un botaniķu
Londonā (Ont.) no 1
maijam un prof. A.
vadībā apbraukāja
upju un īrī ezera kr
viņš atradis pierādīju
teorijai. Sestdienas v
J. Aives, kuŗš no Sk
dies Kanadā tikai pi
diem un tagad pūrzi
Subarktisko pētnieciī
Labradorā, ziņoja par
jumu rezultātiem led
apledojumu centrā
— tie arī visumā sus
Dreimaņa atradumi
Ezeru rajonā. Konfe
lībnieku vairums bija

NE VISS IR ZELTS, KAS SPID

Brīvdienas vairs nav tālu, un varbūt viens otrs no mūsu tautiešiem jau ir padomājis par cejojumu uz Havaju salām. Nepārsteidzieties! Lūk, ko saka ķīmiķis K. Gārnis, kuŗš vēl nesen bijis Havaju salās:

„Par Havaju salas daudzināto pērli Honolulu var teikt — ka viss, kas spid, nav zelts. Izslavētais un operetēs apdziedātais Vaikiki līcis ir noteikti sliktāks par Hobartas Smilšu līci vai Tasmānijas briniški tīro Septiņjūdžu līci. Vaikiki līcis ir ļoti sekls un bedrains. Gultnī veido asi vulkāniskas lavas akmeņi un peldoties jāuzmanās, lai neuzkāptu kādai asai šķautnei. Krastmalas smiltis ir ļoti rupjas un asas. Turpat aiz šaurās krastmalas strēmeles saceltas lielas ēkas un pasakaini dārgas viesnīcas. Jūrmalas mieru nepatikami traucē visai dzīvā satiksmes maģistrāle ,kas vijas līdztekus plūdmalei. Honolulu iedzīvotāji — galvenokārt dažādu jauktu rašu pārstāvji, — ir jauki un dzīvespriecīgi cilvēki, kas ļoti labi saprotas savā starpā. Nekur nevar saskatīt rašu pretešķības".

KOKA - KOLA PAR „BRĪVU"

Žurnālists Arnolds Šmits apgalvo, ka latviešu bibliotēkas biedrības Pertā aizvaditajā darbības gadā veikto saimniecisko pienākumu vidū neveiksmi cietusi vienīgi draudzes zālē iekārtotā Koka - kolas pārdošana ar pašapkalpošanos. Konstatēts, ka pudeles gan iztukšotas, bet ne vienmēr atstāta nauda, kāpēc radušies zaudējumi, un dzērienu pārdošana šādā veidā šogad pārtraukta. Pertas sv. Pāvila ev. - lut. draudzes Vēstīs raksta: „Jāatzist, ka bez palaidnīem — zēniem un meitenēm — mūsu vidū ir arī tādi pieaugušie, kuŗiem nevar uzticēties ne pār 6 penļjiem."

Žēl gan, ka šīm cēlajam pasākumam bija tik iss mūžs. Morāle: tev nebūs letiņu ievest kārdināšanā ar Koka - kolas dzērieniem! Ego.

PIRM
Burn
IECIENĪTĀS
attiecīgi sa

CERVELAT

Iecienītākās starp cieši nožāvētām desām „Cervelat" ir ar raksturīgu žāvēšanas piegaršu. Tās ir no augstvērtīgas cūkgaļas, sagatavotas ar grieķu lauru lapām, spāņu papriku un riekstveida garšvielām no Indonēzijas. Pamēģiniet „Burns Cervelat" — tiešām par to būsit priecīgi!

COLONIAL PORK ROLL

Jaunā veida garšīgās „Colonial Pork Roll" izgatavošanas pirmsākumi meklējami pirms daudziem gadiem, pat līdz 18. gadu simtenim, bet „BURNS" sagatavošana ir modernākā pasaulē, pielietojot ari Herman Mayer slavenās garšvielas. Tikpat labi garšo kā siltā, tā aukstā veidā

Apgādā labu uzturu iedzīvotājiem

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

I. Andrejsons, C. L. U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

ANI PIEMINOT

Novērtēdams J. Dreimaņa izcilas organizātora un sabiedriska darbinieka spējas, prezidents Kārlis Ulmanis viņu aicināja jauniem uzdevumiem Latvijas atjaunošanas laikā. 1936. gadā J. Dreimaņu tika iecelts par Kuldīgas pilsētas vecāko, bet 1958. gadā par apdrošināšanas sabiedrības Drosība valdes priekšsēdi.

Otrā pasaules kara laikā, kad komūnisti okupēja Latviju, J. Dreimaņa atkal atgriezās savās lauku mājas un nodevās praktiskai lauksaimniecībai. Tur Jānis Dreimanis pavadīja arī visu krievu un vācu okupācijas laiku. No turienes Jānis Dreimanis kopā ar ģimeni, sievu un trim nu jau pieaugušajiem bērniem devās bēgļu gaitās uz Vāciju. Ceturto atvasi — dēlu Jāni — Dreimaņu ģimene zaudēja kara laikā.

1948. gadā Jānis Dreimanis ar ģimeni ieradās Kanadā. Nonācis jaunajā kontinentā, J. Dreimanis nenodevās tikai šīs zemes labumiem vien, bet tūlit kopā ar citiem entuziastiem ķērās pie Kanadā dzīvojošo latviešu organizēšanas jaunām ciņām par Latvijas brīvību un neatkarību. Viņš kopā ar citiem tautiešiem nodibināja Latviešu nacionālo apvienību Kanadā. Viņš pats ilgus gadus šinī apvienībā pildīja padomes locekļa un valdes locekļa, vēlāk arī valdes vicepriekšsēža pienākumus. Blakus smagajam maizes darbam, ko J. Dreimanis bija te spiests strādāt, viņš ir veltījis daudzas stundas gan savā atvaļinājuma laikā, gan no darba brīvajā laikā, gan vēlās vakara stundās šim sabiedriskajam darbam, neprasīdams, kas man par to būs? Jānis Dreimanis bija stingri pārliecināts, ka ciņa par Latvijas brīvību turpināma, vienalga, kur un kādiem līdzekļiem, un ka katra tautieša pienākums esošajā stities šinī ciņā un darbā.

Bija simti un tūkstoši vēstuļu, ko J. Dreimanis rakstījis tautiešiem visā plašajā Kanadā, ar aicinājumiem pievienoties kopīgam darbam dzimtenes labā. Simtus un tūkstošus vēstuļu J. Dreimanis ir skatījis cauri LN AK birojā, devis atbildes un izkārtojis. Tās ir daudzas gan sīkākas, gan lielākas naudas summas, ko Jānis Dreimanis ir iekasējis no tautiešiem darbam un ciņai par Latvijas brīvību. Kas gan var izskaitīt daudzās dedzīgās un patriotiskās runas, ko J. Dreimanis ir teicis gan sapulcēs, gan dažādu sarīkojumu un svētku gadījumos? Kurš gan neatceras J. Dreimaņa dedzīgos referātus par Kalpaka bataljona ciņām un uzvarām un par Kalpaku pašu? Ar šīm runām J. Dreimanis ir uzstājies daudzos sarīkojumos Toronto un arī apbraukājis plašu apkārtni. Žēl tikai, ļoti žēl, ka šim lielajam patriotam un brīvības cīnītājam nebija vairs lemts piedzīvot Latvijas brīvības sauli atkal uzlecam.

Dedzīgajam patriotam un līdzcinītājam novēlam vieglas smiltis svešas zemes smiltājā.

A. Svenne

J. DREIMANIS PĒDĒJĀ GAITĀ

Ceturtdien, 21. maijā, māc. A. Čops uz pēdējo dusu Toronto Jorkas kapsētā izvadīja nelaiki kalpakieti un Lāčplēša kara ord. kavalieri, dedzīgo sabiedrisko darbinieku Jāni Dreimani. Izjustos vārdos mācītājs raksturoja viņa mūža gaitu, kas visa bijusi kalpošana Latvijai un tautai. Sēru dziesmai „Tur augšā aiz zvaigznēm" izskanot, aizgājēja tuvinieki ar sirsnīgi raudošo mazdēlīņu un kuplais pavadītāju pulciņš devās uz Jorkas kapsētu, kur pēc bēru ceremonijas no aizgājēja atvadījās daudzo organizāciju pārstāvji un draugi: no kalpakiešu kopas — K. Tannis, no 1. ev. - lut. draudzes un Sidrabenes pārvaldes — P. Plīsis, no LNAK — valdes pr. V. Upeslācis, no DV Toronto nod. — K. Balodis, no TLB — A. Grigals, no Toronto korporāciju kopas — J. Ozols, no korp. Selonijas un TMM kopas — V. Rozenbergs, no Alojiešiem — bij. pagasta vecākais A. Lūsis, P. Ziedīņš ar dzeju, un vēl daudzi citi, atstādami pie kapa skaistu vasarīgu ziedu klēpi.

anuskriptus saīsināt.
neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
stmarka.
ļiem paraktītajos rakstos izteiktās
cijas viedoklim.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

NE VISS IR ZELTS, KAS SPĪD

Brīvdienas vairs nav tālu, un varbūt viens otrs no mūsu tautiešiem jau ir padomājis par ceļojumu uz Havaju salām. Nepārsteidzieties! Lūk, ko saka ķīmiķis K. Gārnis, kurš vēl nesen bijis Havaju salās:

„Par Havaju salas daudzināto pērli Honolulu var teikt — ka viss, kas spīd, nav zelts. Izslavētais un operetēs apdziedātais Vaikiki līcis ir noteikti sliktāks par Hobartas Smilšu līci vai Tasmānijas brīniški tīro Septinjūdžu līci. Vaikiki līcis ir ļoti sekls un bedrains. Gultni veido asi vulkāniskas lavas akmeņi un peldoties jāuzmanās, lai neuzkāptu kādai asai šķautnei. Krastmalas smiltis ir ļoti rupjas un asas. Turpat aiz šaurās krastmalas strēmeles saceltas lielas ēkas un pasakaini dārgas viesnīcas. Jūrmalas mieru nepatīkami traucē visai dzīvā satiksmes magistrāle, kas vijas līdztekus plūdmalei. Honolulu iedzīvotāji — galvenokārt dažādu jauktu rašu pārstāvji, — ir jauki un dzīvespriecīgi cilvēki, kas ļoti labi saprotas savā starpā. Nekur nevar saskatīt rašu pretešķības".

KOKA - KOLA PAR „BRĪVU"

Žurnālists Arnolds Šmits apgalvo, ka latviešu bibliotēkas biedrības Pertā aizvadītajā darbības gadā veikto saimniecisko pienākumu vidū neveiksmi cietusi vienīgi draudzes zālē iekārtotā Koka - kolas pārdošana ar pašapkalpošanos. Konstatēts, ka pudeles gan iztukšotas, bet ne vienmēr atstāta nauda, kāpēc radušies zaudējumi, un dzērienu pārdošana šādā veidā šogad pārtraukta. Pertas sv. Pāvila ev.-lut. draudzes Vēstis raksta: „Jāatzīst, ka bez palaidniem — zēniem un meitenēm — mūsu vidū ir arī tādi pieaugušie, kuriem nevar uzticēties ne par 6 penijiem."

Žēl gan, ka šim cēlajam pasākumam bija tik īss mūžs. Morāle: tev nebūs letiņu ievest kārdināšanā ar Koka - kolas dzērieniem!

Ego.

LATVIEŠA VADĪTĀ ĢEOLOGU KONFERENCE ONTARIO

Kanadas lielāko daļu, tāpat kā Latviju, klāja milzu šļūdoņi (kā tagad Grenlandi) pirms pārdesmit tūkstoš gadiem. Tādēļ šo zemju mālainie, grantainie vai smilšainie pauguri un līdzenumi ir leduslaikmeta veidojumi. Šļūdoņi ir vairākas reizes uzmākušies no ziemeļiem un atkal atkāpušies, pēdējo reizi atejot pirms apmēram 14-10 tūkstoš gadiem. Desmit gadu pētījumu rezultātā prof. A. Dreimanis ir izsekojis šo pēdējā leduslaikmeta notikmu secībai Dienvidontario un nācis pie atzinuma ka pēdējais leduslaikmets sastādījies no diviem ilgstošiem apledojumiem, kuŗus šķīra siltāks starplaiks, kad šļūdoņi atkāpās, bet ne tik silts kā tagad. Ēgļu un priežu meži klāja Dienvidrietumu Ontario šai starplaikā pirms apmēram 36-50 tūkstoš gadiem. Pie līdzīgiem atzinumiem nākuši arī vairāki citi apkārtējo apvidu ģeologi un paleobotaniķi; piem., īgauņu paleobotaniķis Terasmae Otavā, un tie saskan arī ar Viduseiropas pēdējā leduslaikmeta vēsturi. Valdošie uzskati par pēdējo leduslaikmetu šai kontinentā tomēr ir citādi, īpaši kontinenta vidienā, kur līdz šim bija izdariti sīkākie pētījumi.

Ap 100 leduslaikmetu pētnieku - ģeologu, ģeogrāfu, augšņu pētnieku un botaniķu pulcējās Londonā (Ont.) no 15. līdz 17. maijam un prof. A. Dreimaņa vadībā apbraukāja tās vietas upju un īrī ezera krastos, kur viņš atradis pierādījumus savai teorijai. Sestdienas vakarā Dr. J. Aives, kurš no Skotijas ieradies Kanadā tikai pirms 5 gadiem un tagad pārzina McGila Subarktisko pētniecības staciju Labradorā, ziņoja par savu pētījumu rezultātiem leduslaikmeta apledojumu centrā Labradorā — tie arī visumā saskan ar A. Dreimaņa atradumiem Lielo Ezeru rajonā. Konferences dalībnieku vairums bija no Savienotām Valstīm, kanadieši otrā vietā, arī daži no Eiropas.

Līdzīgas leduslaikmetu pētnieku konferences notiek ik gadus — katru reizi citā apvidū, lai dotu iespēju izdiskutēt jaunākos atradumus uz vietas. Ziemeļamerikas austrumu puses glaciālģeologu grupa ir bijusi pirmā, kas uzsākusi šādas sanāksmes pirms 22 gadiem; tagad tai paralēli darbojas arī kontinenta vidienas un Klinšu kalnu sekcijas. Kontinenta vidienas sekcijas konference šogad notiks Viskonsinas ziemeļrietumos no 8. līdz 10. maijam, kur tajā piedalījās arī prof. A. Dreimanis, kā vienīgais no Kanadas austrumu daļas, lai salidzinātu abu rajonu attīstību pēdējā leduslaikmetā. No visām leduslaikmeta ģeologu konferencēm šai kontinentā, tikai trīs ir bijušas Kanadā, pārējās Savienotās Valstīs.

Ps.

ZELTKĀZNIEKI TRIMDĀ

Savu mazbērnu un draugu vidū 16. maijā bij. Rīgas rūpnieks A. Jansons ar kundzi svinēja 50 gadu laulības jubileju. Svinības notika Andersonā, Ind., ASV, „Hotel Anderson" telpās.

Gaviļniekiem svētku telpā ierodoties, viņus sveica vietējās draudzes mācītājs V. Izāks ar īsu uzrunu. Sekoja Latviešu trio atskaņojumā vairākas garīgas dziesmas. Tad zeltkāzniekus sveica mazbērni, bērni, draugi, bijušie darba biedri un kopīgā ceļa gājēji sabiedriskā darbā. Pie bagātīgi klātajiem galdiem sēžot, visi noklausījās Latviešu trio mūzikas skaņās un dziedātājas E. Reinvaldes dziesmās.

Svinībās piedalījās daudz draugu no tuvienes un tālienes, kā arī vietējā (amerikāņu) laikraksta izdevēja, Jansonu ģimenes labvēle, H. Tauera kundze.

Gaviļnieki saņēma arī dauzdus rakstveida apsveikumus — no prof. K. Kundziņa, mācītājiem J. Ciļņa, K. Avotiņa, K. Freimaņa, kā arī no radiem un draugiem dzimtenē, Zviedrijā, Anglijā, Jaunzēlandē u. c.

Jubilāri saņēma krāšņas ziedu balvas un dāvanas.

Rītmanis

PASTIPRINĀS AMERIKAS BALSI

Amerikas Balss raidījumu pastiprināšanai tuvāko 5 gadu laikā paredzēti 40 miljoni dol. Paredzēts celt 6 jaunus raidītājus Eiropā, Rietumafrikā, Vidusjūras austrumos un Klusā okeanā. Līdz šim Amerikas Balss izmantoja 8 raidītājus Anglijā, Rietumvācijā, Marokā, Grieķijā, Ceilonā, Filipīnās un Okinavā.

Šāds lēmums pieņemts pēc tam, kad noskaidrots, ka pašreizējie Amerikas Balss raidījumi nav pietiekami labi dzirdami Eiropā, Āzijā un Afrikā un ka krievi pastiprinājuši raidījumu traucēšanu par 50%. Komūnistu raidījumi uz ārzemēm pēdējos 5 gados palielināti no 1.600 uz 2.500 stundām nedēļā, kamēr Amerikas Balss palikusi pie savām 600 stundām nedēļā.

Šinī paplašināšanās programmā neietelp pašlaik ceļamā raidstacija Grinvillē, N. C., kas izmaksās 27 milj. dol.

PENSIJU LIETAS SAV. VALSTĪS

Arvienu vairāk un vairāk latviešiem pienāk diena, kad viņi var aiziet pensijā. Kādas tiesības ASV bauda pensijā aizejošie, kādi noteikumi jāpilda, par to sniedz ziņas sevišķa noteikumu grāmatiņa, kuŗu interesentiem piesūta vai izsniedz bez atlīdzības. Pensiju kārtojošās iestādes pilsētās pensionāru ērtības dēļ ir vairākos iecirkņos. Tajos var griezties ar jautājumiem, un attiecīgie ierēdņi dod paskaidrojumus. Bet te nu jābūt sevišķi uzmanīgiem, ejot pensijā. Nevar iet, kad iedomājas, jo pensijas laiku neskaita no tās dienas, kad pārtrauc darbu. Ja, piem., pensijā aiziet ar 1. jūliju un domā, ka pensijas izpeļņas laiks sākas ar šo dienu, tad piedzīvo lielu vilšanos, jo iestāde neskaita katra izpeļņu no aiziešanas, bet no 1. janvāŗa. Ja nu kāds ir nopelnījis no 1. janvāŗa līdz 1. jūlijam vairāk, nekā pensionāram atļauts (tāda izpeļņa drīkst būt ne vairāk kā $1.200,- bruto), tad noteikti atvelk mēneša čeku pensijas komisija. Stingri jāievēro, lai atļautā summa, piem., $100,- mēnesī, nepārsniedz tos. Pretējā gadījumā atvelk čeku. Gada beigās komisija piesūta jautājumu lapu, kuŗā pieprasīts: cik katrā mēnesī nopelnīts? Uzdotos datus pārbauda attiecīgajā darba vietā. Ir nodaļas, kuŗas neceļ iebildumus, ja pensijā aizgājējs vienā laikā nopelna visu atļauto summu, t. i. $1.200,- bruto, bet ir nodaļas, kas tādu paņēmienu neatzīst, un tad pensionāram ir nepatīkamas sekas ,jo atvelk čeku. Tā iznāk, ka visizdevīgāk aiziet pensijā ar 1. janvāri, kad komisija sāk skaitīt savu gadu, un tad par iepriekšējo gadu neinteresējas. Tā tās turpinās līdz 72. dzīvības gadam. To pārsniedzot, katrs pensionārs var piepelnīt gadā vai mēnesī, cik spēj, un komisija par to vairs neinteresējas.

O. Krs.

VANADŽU KOPAS SARĪKOJUMS

St. Katarīnēs 30. maijā telpu pārbūves dēļ **nenotiks.**

MEŅŠIKOVS SARKST UN BĀLĒ

Baltieši un amerikāņi demonstrē Mineāpolē

Tagad saņemtas tuvākas ziņas par sekmīgām pretkomūnistiskām demonstrācijām Mineāpolē. Kad kļuva zināms, ka padomju vēstnieks Meņšikovs ieradīsies Pasaules tirdzniecības konferencē, noorganizējās rīcības komiteja, kuŗā ietilpa pārstāvji no Apspiesto tautu atbrīvošanas padomes, Konservatīvo pilsoņu komitejas, „We, the people", Amerikāņu patriotisko organizāciju koālicijas un Ukraiņu padomes.

13. maijā, kad Meņšikovam vajadzēja ierasties kongresā, jau 2 stundas pirms sākuma viesnīcas priekšā sāka pulcēties piketētāji ar plakātiem, uz kuŗiem bija šādi uzraksti: „Ja jūs pusdienojat kopā ar Meņšikovu, atcerieties 28 miljonus vergu Sibirijā", „Kad atbrīvos 3.000 amerikāņu, kas atrodas Vorkutā?" un daudzi citi. Kad piebrauca Meņšikova auto, demonstranti to ielenca un izkliedza naidīgus saucienus. Meņšikovs gribēja piebraukt pie otrām ieejas durvīm, bet arī tur viņu sagaidīja demonstranti. Demonstrantu vidū bija kāds amerikānis Rejs Kempss (Camps) no Viskonsinas. Viņa brālis bija viens no 11 amerikāņu lidotājiem, kuŗi pazuda bez vēsts, kad viņu lidmašīnu krievi nogāza Padomju Armenijā. Viņš nesa plakātu „Meņšikov, kur ir mans brālis?" Kad Meņšikovs izkāpa no automobiļa, kur to apsargāja policija, Kemps jautāja viņam par savu brāli, bet Meņšikovs neatbildēja.

Konferencē ieradās arī Minesotas gubernātors Orvels Frīmenis. Kad viņš tuvojās viesnīcai un ieraudzīja demonstrantus, lika šoferim piebraukt pie sānu ieejas.

Tanī pašā laikā, kad konferences dalībnieki sēdēja pie galda ar Meņšikovu, turpat blakus telpās noritēja pretkomūnistiska sanāksme, kuŗā piedalījās ap 600 cilvēku, kamēr Meņšikovu klausījās ap 240 cilvēku. Pretkomūnistiskā sanāksmē runāja Dr. A. Bauskerens (Bouscaren), profesors Marquet universitātē, 2. pasaules kaŗa veterāns.

Pēc dinejas bija preses konference, kuŗā Meņšikovs atbildēja uz žurnālistu jautājumiem. Bija ieradies arī Apspiesto tautu atbrīvošanas padomes priekšsēdis E. Dundurs. Viņš jautāja Meņšikovam, kāpēc viņa vecā māte izsūtīta uz Sibiriju un rādīja savas mātes fotogrāfiju. Meņšikovs nobālēja, stostijās un beidzot pateica, ka nepazistot šo sievieti. Pēc tam preses konferenci izbeidza.

Bet demonstrācijas vēl nebija galā. Daži uzņēmīgi demonstranti bija dabūjuši no vietējās radio stacijas skaņu lentu, kuŗā bija uzņemtas krievu pavēles notriekt amerikāņu lidmašīnu. Demonstranti novietojās auto un skaļrunī atskaņoja šo lentu, dodot attiecīgus paskaidrojumus angļu valodā. Televizijas raidījumā par šo notikumu trīs ceturtdaļas no laika aizņēma demonstrāciju pārraidīšana un viena ceturtdaļa bija veltīta Meņšikovam.

Dziesmu svētkiem Indiānāpolē gatavojoties

Pieteikušies jau 13 koŗi ar tuvu pie 600 dziedātājiem. Programmā četras kantātes, Indiānāpoles simfoniskā orķestŗa pavadījumā.

Pieteikšanās nākamajiem novada Dziesmu svētkiem Indiānāpolē noris jo rosīgi. Ir pieteikušies jau 13 koŗi ar tuvu pie 600 dziedātājiem. Pamatoti ir gaidāma šī skaita pieaugšana, dodot drošu kilu par gaidāmo svētku labu izdošanos.

Pēc rīcības komitejas pr-ža K. Sventecka apspriedēm Čikāgā ALA's kongresa laikā, kuŗās bez koŗu pārstāvjiem un diriģentiem piedalījās arī Koŗu apvienības pr-ža vietnieks, rīcības komiteja pieņēma sekojošu programmu Dziesmu svētkiem Indiānāpolē:

Himnas, A. Jurjāna Mūsu Tēvs, A. Ābeles Lūgšana, J. Vītola Karaļmeita, V. Ozoliņa Dziesmu svētkos, J. Zālīša Birztaliņa, A. Jēruma Ej, saulīte, E. Melngaiļa Svešā zemē, E. Melngaiļa Bārenītes slavināšana, J. Graubiņa Grieziet ceļu, J. Norviļa Labs ar labu sasatikā, E. Freimanes Aiz kalniņa, V. Dārziņa Rotaļa, J. Kalniņa Jāņu diena.

Vīru koŗiem: J. Vītola Uguns milna, E. Dārziņa Nāc man līdzi, B. Skultes Aijā, V. Ozoliņa Gatavs biju karavīrs, A. Ābeles Redz kur jāja.

Programmu noslēgs kantātes: A. Kalnāja Trauksme 18 novembŗa naktī, J. Vītola Dziesma, Kantāte, kas saņems 1. godalgu izsludinātajā sacensībā un A. Jurjana Tēvijai.

Pēdējās četras kantātes pavadīs Indiānāpoles simfoniskais orķestris, kuŗam ir diezgan labs vārds visas Kanadas mērogā. Pēc daudz dzirdētajām klavierēm un ērģelēm, kantātes nu atkal varēs atšalkt visā savā varenumā un priecēt to klausītāju sirdis, kas būs pulcējušies Indiānāpolē nākamajā gadā.

A. Burģis.

IZKĻUVUŠI NO LATVIJAS

Šinīs dienās Ņujorkā no Berlīnes ieradusies Zigrīda Alksnīte, kas pag. g. jūlijā izbraukusi no Rīgas. Viņa varējusi atstāt Latviju tādēļ, ka viņas ģimene savā laikā pieteicās repatriācijai uz Vāciju. Alksnīte izbraukusi kopā ar māti, kas vēl palikusi Rietumberlīnē.

Rīgā Alksnīte strādājusi cinkografijā un pelnījusi 500 rubļu mēnesī. Ar šo naudu pietiek tikai viena cilvēka vēderam. Par vienu istabu viņa maksājusi valsts noteikto īri 24 rubļi. Bet ja nelaimējas dabūt par valsts īri, tad jāmaksā pat 200 rubļu mēnesī par istabu.

Vairojas miljonāri

ASV ienākuma nodokļa birojs secina, ka kopš 1946. gada ASV miljonāru skaits strauji pieaudzis. Pirms 13 gadiem visā Amerikā bijušas tikai 94 personas, kuŗu gada peļņa pārsniegusi viena miljona robežu. Patlaban Sav. Valstīs esot 178 oficiāli atzīti miljonāri.

Visvarenā plastika

Vācu inženieŗi konstruējuši jaunu glābšanas laivu, kas pagatavota no plastikas. Laivas iekšienē iebūvēts dīzeļmotors, ar kuŗa palīdzību iespējams noklūt krastā ap 40 personām.

CELA VĀRDI

Nedari neko tādu, par kā taisnīgumu tu šaubies.
Plīnijs Jaunākais.

☆

Mīlēt nozīmē darīt labu.
L. Tolstojs

☆

Trūcīga ir mīlestība, kuŗu var izmērīt.
V. Sekspīrs.

☆

Greizsirdība ir mīlestības nāve. **Kalderons.**

☆

Ja gribi, lai tevi mīl — mīli pats. **Seneka.**

☆

Kas skaisti runā par mīlestību, nav iemīlējies.
Petrarka

Savienotās VALSTIS

ČIKĀGĀ

Ciānas draudzes jauniešu iesvēte notika svētdien, 17. maijā, pārpildītajā baznīcā. Dievkalpojumu un iesvētes aktu vadīja draudzes mācītājs A. Rautenšilds. Iesvētīja sekojošus jauniešus: Ināru Fišeri, Jāni Druģi, Andri Dzelmi, Gunti Egliti, Valdi Indzeru, Juri Lūsi, Juri Mežuli, Imantu Krenģeli, Daiņu Krenģeli, Uldi Pavītolu, Mirdzu Presi-Reinbergu, Pārslu Puteni, Juri Riekstiņu, Ingridu Strupi, Māri Krišu Treigutu, Elgu Annu Veitmani un Margrietu Zariņu.

DV ASV priekšnieks Augusts Vanags cietis darbā nelaimes gadījumā un ievietots slimnīcā. Ārsti izsacījušies, ka nekādas komplikācijas viņam nedraud.

E. un V. Dzelmju tautisko deju kopu nodarbības laikā apmeklēja Otto Krolla kultūras biroja vaditājs sakarā ar biroja sezonas slēgšanu un izteica kopas dalībniekiem pateicību par sniegto atbalstu uzturot kārtību sarīkojumos, un kā pateicību pasniedza kopas vaditājiem piemiņai grāmatu veltes.

DV saime pulcējās sestdien pēc ALA's koncerta Sveices klubā mājigajās telpās kopā ar saviem delegātiem pie vakariņu galda. Vakars pagāja lielā sirsnībā un omulībā.

Simfoniskos vasaras koncertus Čikāgas pilsēta atklās 24. maijā, pl. 8.00 vakarā pilsētas dārzā. Ieeja visos koncertos brīva. Koncertos allaž redzami latvieši — mūzikas cienītāji.

ro.

GRAND RAPIDOS

Piemērotas dāvanas dažādem svinību gadījumiem, kā svečturi, saktiņas, dzintara krelles u. c. latviskā stilā izstrādātas piemiņas lietiņas dabūjamas pie Ivara Roziņa, 541 Coit N. E., tālr. GL 4-6666.

Archibīskaps Dr. T. Grinbergs Vācijā kristījis grandrapidiešu Jāņa un Māras Auziņu meitu Renati. Renates tēvs Jānis Auziņš ir obligātajā karadienestā ASV armijā un strādā savā profesijā kā zobārsts.

Pirmos Vasarsvētkos latviešu ev.-lut. Vienības draudzē notika jauniešu iesvētīšana. Spredīki teica draudzes māc. J. Lazda, dievkalpojumu kuplināja dziedone Emma Reinvalde un Ivars Gaide. Iesvētītie pie izejas no baznīcas tika apsveikti ar ziedīem, kuŗus pasniedza piederīgie, draugi un pazīstami. Šai dienā par plintiesīgiem draudzes locekļiem kļuva: Liene Andersone, Tamāra Dinga, Ilze Dzeguze, Gunārs Rozītis, Vija Stokmane un Māra Tane.

PIRMO REIZI KANADĀ
Burns
IECIENĪTĀS ŽĀVĒTĀS DESAS
attiecīgi sagatavotas, lai būtu garšīgas!

CERVELAT
Iecienītākās starpcieši nožāvētām desām „Cervelat" ir ar raksturīgu žāvēšanas piegaršu. Tās ir no augstvērtīgas cūkgaļas, sagatavotas ar grieķu lauru lapām, spāņu papriku un riekstveida garšvielām no Indonēzijas. Pamēģiniet „Burns Cervelat" — tiešām par to būsit priecīgi!

COLONIAL PORK ROLL
Jaunā veida garšīgās „Colonial Pork Roll" izgatavošanas pirmsākumi meklējami pirms daudziem gadiem, pat līdz 18. gadu simtenim, bet „BURNS" sagatavošana ir modernākā pasaulē, pielietojot arī Herman Mayer slavenās garšvielas. Tikpat labi garšo kā siltā, tā aukstā veidā.

LEBANON BEEF ROLL
ar ļoti izmeklētu garšu, ko panāk, izmantojot tradicionālās žāvētavas koka mājās Lebanonas apkārtnē, Pensilvenijā. Desas tikpat garšīgas kā aukstā, tā siltā veidā. Ja jūs cienāt žāvētu gaļu, jums patiks „Burns LEBANON", liellopu gaļas rolāde, pagatavota no rietumu apgabalos augušiem liellopiem.

THURINGER
Šīm izplatītākajām žāvētām desām receptē nāk no Tiringenas, Centrālvācijas. Tā ir desa, kas gatavota no liellopu gaļas, raksturīga ar Tiringenā iecienīto pikanto garšu, līdz ar to nepārspējama kā maizītēm, tā uzgriežamiem.

LANDJAEGER
Šīs izplatītās desas recepte ir meklējama viduslaikos. Šāda veida desas medniekiem līdzi, kad tie devās medībās Alpu pļavās. Ikviens kanadietis, kam garšo labi nožāvēta desa, cienīs „Landjaeger" desu, kas gatavota no liellopu un cūkgaļas gurniem.

Apgādā labu uzturu iedzīvotājiem vairāk kā 70 gadu

Burns

JAPĀNAS ‚MOCEKĻU LĪGA'

Kāda japāņu jaunatnes organizācija „Junkoku Seineņ Tai", kuŗa pazīstama arī ar nosaukumu Mocekļu līga, un kuŗai Japānā esot aptuveni vismaz 50.000 locekļu, cenšas atdarināt un dzīvot agrāko japāņu dižciltīgo kaŗavīru dzīvi. Tā kā organizācijai Tokio bieži notikušas sadursmes ar policiju, tad tās 32 g. v. vadītājs Todoaja Takashige ar līgas locekļu līdzekļiem jau 1956. gadā galvaspilsētas tuvumā nopircis lielu saimniecību, no kuŗas puse jau esot pārvērsta par kaut ko līdzīgu kazarmām. Uzņemšanas noteikumi Mocekļu līgā un tās saimniecībā esot ļoti stingri. Kandidātiem jābūt 17-20 gadu veciem un kā garīgi, tā fiziski labi attīstītiem. Kāršu spēļu, džesa un kino cienītājus līgā neuzņem. Līgas mītnē, pēc tur bijušo vāciešu nostāstiem, esot dzelžaina un spartiska stingrība: katru rītu pēc taures pūtiena pulksten piecos celšanās, tad vingrošanas, jūdo un citi treniņi. Tam sekojot grūts darbs, spartiskas ēdienu reizes un atkal pusmilitāra rakstura vingrinājumi un dziedāšana. Vienīgā līgas locekļiem atļautā izklaidēšanās esot šacha spēle un grāmatu lasīšana. Mocekļu līgas pusmilitāro raksturu izceļot arī tās locekļu vienkāršais — tumši zilais un uniformai radniecīgais tērps ar tādu pašu galvas segu. Mītnes telpu sienas rotājot šādi uzraksti: Sargieties no vīna un sievietēm; Izturieties kā japāņu jaunatnes paraugs; Esiet gatavi katru mirkli sevi upurēt par vadoni u. t. t.

Līgas mērķos ir komūnisma un visu citu mācību iznīcināšana, kas stāv ceļā japāņu tradicionālajam garam. Lai uzlēcošās saules zeme atdzimtu jaunā varenībā, esot jāatjauno ķeizara agrākā absolūtā vara. Lai to sasniegtu, Mocekļu līga vēlas no japāņu dzīves pamazām izslēgt visus kaitīgos kultūras strāvojumus, kas nākot pāri Klusajam okeanam un to vietā celt godā un atjaunot veselīgu tautas kultūru, kas esot vienīgi panākams, iznīcinot skolotājus, studentus un intellektuāļus, kas pārstāvot boļševistiskās idejas. Mocekļu līgas programmā ir arī cīņa par tūlītēju „kaŗa noziedznieku" atbrīvošanu un to Japānas territoriju atgūšana, kuŗas japāņiem absurdā kārtā esot atņemtas ar varu. Šādu un citu radikālu prasību dēļ Mocekļu līga tautā neesot sevišķi populāra, kaut arī tās mērķos ir uzsvērta pretkomūnistiskā cīņa un antiboļševistiskais gars.

Aks.

ZILĀ ZIRNEKĻA GLEZNU LAIMĒTĀJI

Zilā Zirnekļa kārtējā gleznu izloze notika 17. maijā galerijā French Art Center, Ņujorkā. Izlozētas šādas gleznas: M. Dēbeles Ziema' ieguva Zenta Rācene, Kanadā; V. Valdmaņa „Ainavu" — I. Ziemelis, N. Y.; O. Skušķa „Pavasaris" — B. Igals, N. Y.; R. Kalniņa „Ainava" — L. Tilcens, N. Y.; J. Kalmītes „Rija" — A. Zālīte, N. Y.; M. Krūmiņa „Ziema" — R. Egle, N. Y.; J. Gaiļa „Jūŗa" — M. Cibants, Mich.; M. Krastiņa skulptūru „Bēgle" — M. Vītols, Indiānāpolē; R. Kronberga „Ainava" — O. Bergmansons, N.Y.; A. Annusa „Koklētājs" — B Zutiņš, N. Y.

Sekojošās 4 gleznas izlozēja pēc īpašiem noteikumiem personas, kas iegādājušās vairākas lozes, bet līdz šim vēl nav neko laimējušas. J. Gaiļa „Jūŗa" krita J. Pelšem, N. Y.; O. Skušķa „Ziema" — J. Jencim, Klīvlendā; M. Dēbeles „Ezers" — O. Spricim, N. Y., un A. Annusa „Operas loža" — V. Titkem, N. J.

Tanī pašā dienā notika Latviešu mākslas cienītāju biedrības Zilais Zirneklis pilnsapulce. Valdi ievēlēja līdzšinējā sastāvā: pr-dis J. Zalcmanis, administrātors R. Kalniņš, valdes locekļi: A. Rudzīte, K. Dāle, J. Cielavs, O. Bergmansons, J. Stangels un B. Palmers. Jauni biedri var pieteikties pie R. Kalniņa, French Art Center, 2 King St., New York 12, N. Y., USA.

EIFEĻA TORŅA 70. dzimumdiena

15. maijs ir zīmīga diena ne tikai latviešu tautai; šo dienu atceras arī franči, it īpaši parīzieši, jo kā lasāms lielākos franču laikrakstos „Kāda ievērojama veca dāma, kuŗas vārds ir „Eifeļa tornis", 15. maijā svinēja savu 70. dzimumdienu. Un šodien viņa ir tik populāra kā nekad. Šī jubileja tika atzīmēta ar brokastīm 187 pēdu augstumā, pirmā stāva restorānā, kur piedalījās 150 personu, kas visas maija mēnesī kļūst 70 gadu vecas."

Pirmos vizītorus, kuŗiem bija jāmaksā par uzbraukšanu Eifeļa tornī, šī vēsturiskā Francijas celtne saņēma 1889. gada 15. maijā. Un šogad kādu dienu Eifeļa tornis saņems savu 35. miljona apmeklētāju. Kāds Parīzes laikraksts turpina: „ . . . šī vecā dāma „flirtē" vēl joprojām, kaut gan viņai ir jau 70 gadu." Pēdējā laikā Eifeļa tornim ir pusotra miljona apmeklētāju gadā, visvairāk kā nevienai citai vietai Parīzē, ieskaitot pat slaveno Monmartru.

300 metru augstajā Eifeļa tornī ir 3 platformas ar kafejnīcām, dejas grīdām, restorāniem. Pirmā platforma atrodas 57 metri augstumā, otrā 115 metru un trešā 276 metri. Tornis pats par sevi ir metalla četrkājaina celtne, 7.700 tonnu smags, sastāv no 15.000 dažādiem gabaliem, kas visi savā starpā saistīti ar 2.500,000 skrūvēm. Tornis nosaukts tā celtnieka, franču inženieŗa Aleksandra Gustava Eifeļa (Eiffel) vārdā.

Parīzieši ir ieskatos, ka Parīze bez Eifeļa torņa nebūtu Parīze. Un pats Eifeļa torņa konstruktors reiz teica: „Tā tas ir, kungi," visur varēs redzēt drupas, bet tornis stāvēs kā stāvējis." Liekas, ka viņam bija taisnība! —

Pāri par 500 DV Toronto nod. rīkotās Maija balles viesu par balles karalieni no 23 konkurentēm Palace Pier telpās ievēlēja Valdu Rozi. Viņai blakus galma dāmas — Ausma Šūna (pa kr.) un Ilga Rosele. J. Kreiļa uzņ.

APKĀRT ZEMES LODEI

◉ Zviedru vidusskolnieki pārsteiguši izglītības ministrijas autoritātes ar necerēti lielu balsu vairākumu nostājoties pret sestdienas izsludināšanu par brīvdienu. Tikai 25,3% skolēnu domājuši, ka sestdienās nevajadzētu iet uz skolu.

◉ Jau gadiem ilgi ūdenslīdēji no visas pasaules mēģina atrast Ervīna Rommela apslēptās bagātības jūŗas dzelmē, 4 milj dolaru vērtībā. Kā zināms, E. Rommels īsi pirms kaŗa beigām Korsikas salas tuvumā nogremdējis 6 lādes ar zeltu, platīnu un citām vērtslietām. Korsikas gangsteŗi un Marseļas laimes meklētāji jau vairākkārt mēģinājuši nolaupīt P. Fleigu, kas ir vienīgais, kurš varētu dot tuvākus norādījumus par apslēpto dārgmetallu atrašanās vietu. Bet arī Fleigs vairs nevarot atcerēties vietu, kur paslēpis Rommela vērtības. Pēdējā lielākā meklēšana notikusi 1951. gadā, kad tur ieradies Korsikas krimināladvokāts Ch. Kancillieri ar vairākiem ūdens līdējiem un savu 120 tonnu lielo motorlaivu. Arī viņam nav laimējies neko atrast.

◉ ASV zinātnieki ar īpaša atompulksteņa palīdzību cer 18 mēnešu laikā pārliecināties par A. Einšteina relātivitātes teorijas pareizību. Jauno atompulksteni, kas būšot visprecīzākais, kāds jebkad radīts, domāts izšaut ar raķetes palīdzību 4000 jūdžu augstumā, bezgaisa telpā.

— š.

Frank Vass, BA

ADVOKĀTS — NOTĀRS

455 Spadina Ave., Apt. 403
(College un Spadina ielas stūrī)

Tel. birojā — WA 2-6111,
WA 2-6112, Toronto.

JĀNIS GAILĪTIS,
Latvijas Amerikā
pārstāvis Hamiltonā,

12 GREEN MEADOW RD.,
Hamilton, Ont., tel. FU 3-7717.

LATVIJAS AMERIKĀ
pārstāvis
ST. KATARĪNĒS

H. Greble, 85 Maple St.,
St. Catharines, Ont.,
kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

Centieties atkal ievēlēt

MŪSU PĀRSTĀVI

VIŅŠ IR PIERĀDĪJIS SAVU VĒRTĪBU.

◉ Kā viens, kuŗa durvis mūsu problēmām aizvien ir atvērtas.
◉ Kā viens, kas runā un cīnās par mums.
◉ Kā viens, kas aktīvi piedalās mūsu sabiedriskajā dzīvē.
◉ Kā ilggadīgs pretkomūnisma cīnītājs.

Pārbaudiet, vai jūsu VĀRDS ir VĒLĒTĀJU SARAKSTĀ.

ATZĪMĒJIET SAVĀ VĒLĒŠANU ZĪMĒ.

ALLAN GROSSMAN X

St. Andrews Riding — Toronto

Mūsu stiprākā balss FROSTA valdībā.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

31. maijā — T.L.T.A. Sestdienas ģimnazijas 3. izlaiduma akts Sv. Andreja baznīcas zālē.

HAMILTONĀ

30. maijā Jaunatnes svētku sacensību pusfināli. DV sarīkojums.

31. maijā Toronto 1. latviešu ev.-lut. draudzes svētdienas skolas teātŗa izrāde — Skalbes „Kaķīša dzirnaviņas"

E. Žebranska jūsmo par Piena restorānu

DZIEDONES ODISEJA TURPINĀS

Izmantojot Elzas Žebranskas viesošanos Padomju Latvijā sarkanā propaganda ir mobilizējusi visu savu uzmanību, blēdību un bezkaunību, lai izspiestu iespējamo no šī patīkamā temata . . . Saprotams, ka viešņai — un tas viņai nevarēja būt noslēpums, metoties šai lielajā dēkā, — ir jāsaka viss tas, ko vēlas „laipnie mājastēvi", un jāslavē ne tikai pagātne, bet arī tagadne, vienalga, kādas šai rīcībai var būt sekas.

Ka propagandistiem vēl no teiktā par maz, liecina viltojums ar divi skaņu lentām, kur E. Žebranskas runai piemontēts Elfrīdas Pakules ierunāts teksts, bet šis triks tomēr viegli atklājies, salīdzinot Zviedrijā uz vietas uzņemto skaņu lenšu tembrus un izanalizējot runu stilu.

Ko par šo viltojumu domā pati viešņa — ja viņa to zina — pagaidām vēsture klusē . . .

Pēc pirmajām intervijām radiofonā un presē Elzu Žebransku par savas propagandas ierocī tālāk izmanto repatriantu ķēŗāju lapele „Dzimtenes Balss", kas iznāk Austrumvācijā. Tur ievietots viešņas uzņēmums kopā ar komp. A. Žilinsku un J. Ķepīti, kā arī gaŗa intervija, kuŗu ievada jūsmīgs apraksts par to, kā Žebranska sagaidīta, kā viņu apsveic ziedu klēpjiem un pat Carnikavas nēģiem . . .

Tālāk „Dzimtenes Balss" korespondentam E. Žebranska izteikusies:

Brīnišķīgas atmiņas man uzviesa jau īsā uzkavēšanās Ļeņingradā, kad pa viesnīcas logu ieraudzīju Filharmonijas ēku, kur koncertēju, kad trīsdesmitajos gados biju plašā turnejā pa Padomju Savienību. Vispār toreiz Krievijā piedzīvoju savas mākslas lielāko triumfu, bet Ļeņingradas Filharmoniju atcerējos tāpēc, ka sajūsmināto cilvēku masa, kas mani gaidīja iznākam pēc koncerta, bija spējusi pārtraukt pat tramvaju kustību . . .

Arī šoreiz Ļeņingrada mani uzņēma ar vislielāko laipnību. Esmu bezgala daudz ceļojusi un labi zinu, kas ir muitas kontrole, un varu tāpēc teikt, ka ziemeļu Palmīras muitas ierēdņu laipnība pārspēj katras cerības. Uzzinājis, ka mazliet kavēšos Ļeņingradā un tikai tad lidošu tālāk uz Rīgu, muitas priekšnieks savā mašīnā nogādāja mani uz viesnīcu un parūpējās par apartamentiem. Kuŗam gan var nepatikt tāda uzņemšana?"

Seko stāsts par ilgām apciemot dzimteni, par sajūsmu, kāda bijusi, atkal iegriežoties Rīgas operā un konservātorijā, kur satikti tik daudz mīļi paziņas, lai noslēgumā apliecinātu:

„Nolaidīsimies no atmiņu augstumiem atpakaļ virs zemes. Gribu izteikt pelnītu komplimentu par operas pārbūvētajām telpām, par disciplinētajiem Rīgas skolēniem; gribu pateikt, ka Latvijas māksliniekiem ir plašas radoša darba iespējas, bet nevaru noklusēt arī to, ka ilgi nebiju tik garšīgi pusdienojusi kā Rīgas Piena restorānā. Cik daudz iespaidu vienkopus! Bet citādi tas nemaz nevar būt: rit taču manas ciemošanās pirmās dienas, un esmu kā seismografs, kas visu jūtīgi reģistrē.

Vai arī koncertēšu? Kad braucu šurp, domāju, ka tikai paviesošos, tāpēc neņēmu līdz ne kostīmus, ne notis. Bet šodien man jau jāsaka — kas zin, dzīvosim, redzēsim, jo draugu lūgumi ir pārāk mīļi un neatlaidīgi . . . "

No teiktā redzams, ka Žebranska ļoti gribētu arī koncertēt, bet — laikam neviens viņu vēl ne pie mikrofona, ne uz koncertzāli neaicina. Bet, kas attiecas uz „garšīgajām pusdienām" Piena restorānā, tad gan drusku jāpabrīnās, no kuŗa laika dziedone, kas Ņujorkā allaž cienījusi tikai greznākos, izsmalcinātākos restorānus un kuŗas mīļākā vieta bijusi kāds populārs krievu restorāns - tējnīca ar blīnām un šašlikiem, pēkšņi tā sajūsmināta par biezputru, sausiem zirņiem un paniņām Piena restorānā Rīgā, kur pat kokteiļus neservē. Pārāk strauja gaumes maiņa, — bet „plašajā dzimtenē" jau viss iespējams . . .

E. Žebranska sarunā ar A. Žilinski un J. Ķepīti.

Tālivaldis Dangavs

DIMANTI

(2. turpinājums)

Viņš pielēca stāvus, it kā šo pēkšņo uzliesmojumu uzreiz vēlētos īstenot.

„Tur es vairs neesmu ods," Rolfs smējās. „Simti, tūkstoši, miljoni vāciešu kopā ir kas varens, no kā iedrebas šī būda, ko sauc par pasauli. Un kaut debess būtu tik tukša kā mans vēders patlaban, arī tad var miljoni svilpot bez bēdām!"

Iededzinājis ilgas pēc sabiedrības kā cilvēka atbrīvotājas no niecības un nedrošības sajūtas, izmisums atstājās, un Rolfs nu pavadīja miera nakts pārpalikumu, snauzdams uz liela akmens.

Pretēji savām klusajām gaitām iepriekšējās dienās, nu, jau gaismai austot, Rolfs uzvedās skaļi, klaigāja bez vajadzības un šaudījās pat vēl tad, kad medījums jau cepās brokastīm, ar to vēlēdamies vēstīt apkārtnei: te ir cilvēks, vientuļš cilvēks, kas izsalcis pēc otra. Un viņam bija vienalga, ko šie trokšņi pievilinātu: indiāni, metīsu, nēģeri, mulatu, sambu (samba — jauneklis-e no indiāņu un nēģeŗu vecākiem), vai balto. Kaut tikai cilvēks! Un kaut tikai sabiedrība! Tad atkal pasaule nostāsies uz kājām: Dievs nosēdīsies uz sava troņa Augstumos, cilvēki to pielūgs un ievēros baušļus un likumus, ar kuŗiem individi iešūti kopībā. Šad un tad Rolfs ieklausījās tālēs, vai kaut kur kāds neatsaucas, bet ne vēsts no tā. Dziedāja un klaigāja putni, spindzēja kukaiņi, pīkstēja susuri, šalca koki, vēju paķemmēti . . . Un viņš lika rokas pie mutes ūjināt. Taurēja kā sumbrs — velti: kaut arī balss aizsteidzās tālu, tur, kur mūža meži kā ar ogli bija novilkuši apvāršņa līniju.

Ejot tālāk bez mērķa vai pret kādu punktu, ko bija saskatījis tālumā, viņš kavēja laiku dažnedažādi: izterkšķējās ar papagaiļiem, mēdīja pērtiķus, kaitināja meža kuiļus, biedēja lapsas, skrējās ar smilšu krokodīli lagartu, izšausmināja skudru lāci, kutināja sliņķi aiaiju, atņaudēja meža kaķiem, ar gaŗu vicu uzšāva čūskām, papaijāja notvarstītus irbēnus, brīnījās par zaļu vardi, kas leca no zara uz zaru, vai apstājās vērot milzu ložņu, kam knābis liks un liels kā sedlinieku īlens. Un kad tas viss apnika, sāka šķendēties par savu putna brīvību, ko viņš sajuta kā smagu nastu, kas jānes pret savu gribu.

„Te nu ir brīvība, kad varu darīt visu, kas prātā nāk: barstīt ha! ha! ha! vai īdēt vai! vai! vai, pa dienu gulēt un pusnaktī klaigāt, staigāt izpūris ar nošļukušām biksēm un nemazgātu muti, velt akmeņus vai svilināt mežus, zarus lauzt, caur krūmiem drāzties, kokos kāpt un zemē lēkt, dienām nosēdēt un skatīties, kur acīm tik . . . Bet ko tas dod, ja ikviens var mani nosist bez soda?" Rolfs domāja. „Jo šī ir vēja izskraidīšanās debesjumā. Savvaļa. Turpretim vērtīga kļūst brīvība, kur paša un citu labā nemitīgi jāietur līdzsvars kā cilvēkiem laivā. Tāpēc, lai sveicināti tie, kas gādā par līdzsvaru: kaŗavīra ierocis un policista nūjiņa tiesneša amats un priesteŗa mute".

Tumsai nākot viņš izstiepās uz paliela akmens, kas, pa dienu izgozējies saulē, visu cauru nakti sildīja gulētāja muguru. Pāri viņa sejai šad tad pārvēlās valganas vēsmas, līdzi aizraudamas kādu odu, bet gar vienu vai otru sānu pastaigājās circeņi un trinkšķināja līdz rīta gaismai. Kā miera sargāšanai, debesīs bija mākoņu patruļa.

Pirmoreiz kopš zirga nāves tik labi izgulējies, Rolfs cerēja uz veiksmīgu dienu. Taču viņa možums neietekmēja laiku. Tas vilkās uz priekšu gausi kā vecis ar sāpēm krustos, tā kā Rolfam uznāca žāvas jau rīta pusē. Viņš bieži apstājās. Pasēdēja. Bija slinks paklaigāt, pat paausīties vai palūkoties tālumā. Ja arī modās kāda vēlēšanās, tā izplauka žāvās un izgaisa.

„Tā vien liekas, ka pagājušā naktī būšu ar velniem trumpas sitis," viņā vēl bija dzirksts pajokoties.

Kad šī diena beidzot aiz nespēka novēlās pie nakts sliekšņa, Rolfs jutās vienā dienā veselu nedēļu nodzīvojis. Bija pārlieku neapmierināts, un cerība, ka rīt vai parīt kas grozīsies, izkusa kā sveces gals. Nakts nostājās divtik tumša acu priekšā. Bet dilstošais mēness, kas ar tumsu parādījās, bija kā nupat izdrāzts vadzis, kur pakārties kādam nelaimīgajam.

Vienaldzīgs Rolfs iekrita miegā. Nakts gājumā viņu jādelēja smagi murgi, tā ka vīram vairākkārt bija jāpamostas un bailēs jāpurinās. Uu katrreiz vadzis debesīs uzbāzīgi aicināja:

„Pakaries!"

Ar baltu aci pret mēnesi, Rolfs atņurdēja:

„Kāršos tad, kad gribēšu."

Pret rīta pusi viņu pat miegs pameta. Arī akmens, uz kuŗa viņš šonakt gulēja, jau bija pasteidzies atraut siltumu. Miesai klāt glaudās saltums ar savām nemīlīgām rokām, un Rolfs sajutās tik kails kā vēl nekad, — kails līdz dvēselei.

Viņš gaidīja gaismu, lai vēlreiz apskatītu pasauli pirms šķiršanās no tās.

Tā bija pelēka un nemīlīga, kad svīda rīts. Rasa mazgāja tai muti un vējš sukāja tās matus. No tādas pasaules varēja aiziet neardievojies.

Ar ausmas krāsām tā izniekoja sevi tāpat kā kalpone, kas sarkanus notriepusi savus kroplos kāju un sadriskātos pirkstu nagus.

„Pē!"Rolfs nospļāvās un pavērās debesīs, kā meklēdams uzbāzīgo vadzi. Tur tā vairs nebija. Redzēja saulstarus, kas kā zeltaini pirksti bija iekĕrušies apvārsnī, un saklausīja, ka Matogroso klusums sāk ieplaisāt un dažāda skaļuma trokšņi seko viens otram. Rolfa sirds salēcās kā negudra: vai kāds no šiem trokšņiem neatgādināja suņa riešanu tālumā?

Viņš paķēra nesamo un devās turp, no kurienes bija atvilnījusi priecas vēsts ar suņa mutī.

„Ļauns vai labs, bet cilvēks sunim ir dievs, pie kā tas turas," viņš domāja steigdamies. „Kaut man būtu suņa laime!"

Vēl rīta cēlienā Rolfs nonāca pie upes, kuŗas krastā bija cilvēku pēdas. Viņš gāja to virzienā un ieraudzīja milzīgu nēģeri, melnu kā nupat no Afrikas atskrējušu.

Piķa krāsas koloss sijāja upē lielu sietu, tā ka ūdens plunkšķēja kā peldoties.

„Dimantu meklētājs!" Rolfam bija uzreiz skaidrs, kas par vīru ir lielais.

Tā kā melnā augums te, savvaļas apstākļos, bija tāpat respektējams kā lielgabals kaujas laukā, tad Rolfs aizstājās aiz kokiem sakārtoties, lai arī viņš atgādinātu tādu, kas ar pliku roku nav paņemams. Atlaida vidusjostu vaļīgāk, lai pistole nokarātos zemāk un būtu pa tvērienam. Atpogāja kreklu, lai krūtis izskatītos platākas. Pārvietoja sombrēro no galvas vidus uz kreiso ausi, vēlēdamies iedvest bezbēdību, tad iekūpināja cigāru, uzķēra maisu un šautenes stobra un devās pret nēģeri. Tuvojoties tam, viņš ar nodomu gāja tā, it kā ietu tikai gaŗām, nevērīgi arī uzsaukdams:

„Holā, Mazais! Kā iet? Vai ko nevajag?"

Nēģeris palika aiz viņa ar vaļēju muti, aizmirsis sijāt ūdeni. Tad, ko sadomājis, skrēja pa upi pakaļ Rolfam, ka šļakstēja vien.

Pieslampājies blakām, jautāja:

„Ud kulieni?"

„Herkuless un šļupst," Rolfa sejā jau vaibstījās smiekli, tad, savaldījies tas atbildēja:

„Eju uz Guirā ciemu."

„Kul tas il?"

Dzirdējis jautājumu, Rolfs nu zināja, ka viņš aizklīdis ļoti tālu, un tāpēc vienaldzīgi pameta ar roku upes virzienā, sacīdams:

„Tur?"

„To teļu neej," nēģeris brīdināja.

„Kāpēc?"

„Pliekķā nelabi tilvēki."

„Vai sit zemē?" Rolfs interesējās.

„Naun, naun; bet idkalpina un nemaksā," otrs paskaidroja.

„Kā? Arī tad, ja es negribētu?"

„Naun, naun: donn Basiliu neglib sveķus. Ja kāds tuvojas, mums jādiņo. Stingla disciplīna."

„Kas? Stingra disciplīna?" lāga nesapratis, Rolfs pārjautāja.

„Sīn, stingla disiplīna. Kā kaleivjiem," nēģeris stāstīja.

„Kāpēc tad neskrej ziņot, ka es tuvojos?" Rolfs gribēja zināt.

„Glibēju atlunāt. Un tad abi ietu plom."

„Tas ir: ja es tur neietu, tu man nāktu līdz?" Rolfs gribēja zvanīt.

„Sīn, sinjol."

Rolfs nu piesardzīgi īsos vārdos pastāstīja melnajam par savu nomaldīšanos un ka tāpēc viņš gribētu pabūt kopā ar cilvēkiem.

„Ta' man jāsklien," nēģeris noteica un drāzās prom; bet jau pēc brīža skrēja atpakaļ.

„Noliet ieloķus. Būs jāatdod."

Rolfs pateicās par brīdinājumu, tad jautāja:

„Kāpēc esi tik draudzīgs?"

„Glibu al tevi tulēties kopā," gigants paskaidroja.

„Es arī," Rolfs sniedza roku. „Tev ir laba sirds."

Nēģeris aizmetās, un Rolfs, lēnu iedams nopakaļ, gudroja, kur nogrūst šauteni un pistoli.

„Pavisam muļķīgi!" viņš sūkstījās. „Kas būšu bez ieročiem šinī mežonībā? Nekas cits kā aita. Ne, ne: no tiem gan nešķiršos!" un ielaida pistoli savās platajās biksēs.

Bet ko ar šauteni? Iebāzt caurā kokā? Palikt zem akmens?

„Ne, ne: no ieročiem gan nešķiršos!" viņš atkārtoja. „Kaut kas jāizdomā."

Gāja vēl lēnāk un domāja.

Vai nēģeris neteica, ka viņu izkalpina un nemaksā? Un kam var nemaksāt, kad izkalpināts? Muļķim.

(Turpinājums sekos).

VĒSTURNIEKAM JŪLIJAM BR...

21. maijā Hanoverā, Rietumvācijā, vēsturnieks Jūlijs Bračs pārkāpa 50 gadu mūža slieksni. Viņš dzimis 1909. gadā Rīgā. Pēc ģimnazijas beigšanas iestājas Latvijas universitātē, kur 1937. g. iegūst vēstures maģistra gradu par darbu „Modernā vēstures kartografija pēc galveniem kartografiski - zinātniskiem darbiem." Strādājis par skolotāju vidusskolās mācot vēsturi, latviešu, latīņu un grieķu valodas. Kādu laiku bijis arī Rīgas lietuvju ģimnazijas direktors. 1943. g. iecelts par sabiedrisko lietu departamenta informācijas nodaļas vadītāju ,bet no 1941.-1944. g. vadījis čekas kameru pārvaldi, kas vāca un pētīja komūnistu terrora liecības. Trimdā J. Bračs atsāk atkal darbu savā profesijā sākumā par skolotāju latviešu, bet pašreiz vācu Gētes valsts ģimnazijā Hanoverā

Jau agrā jaunībā jubilāra intereses saista brāļu tauta lietuvji. Apmeklējis vairākkārt šo zemi, iemācījies valodu, viņš kļūst LLV Akadēmiskās sekcijas vadītājs, bet vēlāk par LLV priekšnieku, kādu amatu tas pilda arī tagad organizācijai darbu atjaunojot trimdā. Viļņas atbrīvošanas savienībā J. Bračs vadījis savukārt latviešu sekciju. Par centieniem abu tautu tuvināšanā viņš 1935. g. apbalvots ar Ģedimina ordeņa 4. šķiru.

1926. g., iepazinies ar Ernestu Brastiņu, pievienojies dievturībai un darbības sākumā pildījis Rīgas draudzes vadoņa pienākumus. Latviešu dievturu sadraudzei darbu turpinot, J. Bračs ir vecāko padomes priekšsēdis. Viņa iniciātīvā nodibinājies arī E. Brastiņa piemiņas fonds. Darbojies vēl Latviešu senatnes pētītāju un L.U. studentu Aistu vēstures studiju biedrībā u. c. organizācijās, bet trimdā kopš 1956. gada vada LCK apgabala pārstāvību Lejassaksijā, kā arī ievēlēts par LCP priekšsēdi un pārzina Kultūras fondu. Bez tam jubilāra nopelns, ka pašreiz Hanoverā sekmīgi darbojas ne tikai Latviešu organizāciju sadarbības komiteja, bet arī Ārzemnieku padome, kas daudz darījusi bēgļu sociālā stāvokļa atvieglošanā.

Krievu okupācijas laikā J. Bračs nodibinājis un vadījis vie... nu no antikomūnistiskās pre... testības kustības organizācijām ... — Nacionālo sardzi, kas izdarī... jusi pazīstamos pētījumus čekas ... kamerās, savācot dokumentus ... un liecības. Tās ziņotas ar... Kerstena komisijai.

LATVIEŠU DZIESM... DV VĪRU KO...

Milvoku DV vīru koris i... drosmīga un pašaizliedzīga vie... nība, kas sava diriģenta un ga... rīgā iedvesmotāja V. Aparjod... vadībā aug un veidojas par spē... cīgu un nozīmīgu mūzikālu vie... nību gads gadā. Jau atsoto ga... du V. Aparjods ar saviem uzti... cīgajiem vīriem, kuŗu skaits paš... laik ir nostabilizējies uz nozī... mīgo 21, nepārtraukti kā zienu... tā vasaru, mērķtiecīgi soli p... solim kāpj dziesmu kalnā. Ko... ŗa administrātīvo pusi neatla... dīgi kārto koŗa priekšnieks P... Prūsis, kam šai darbā aiz mu... guras vairāku gadu prakse. Ko... rī valda biedrisks un vienprā... tīgs gars, jo lielākā daļa dziedā... tāju korī ir jau vairāk kā 5 ga... dus un šajos ražīgajos gados ... paspējuši saaugt par ciešu u... uzticamu brālību.

Savam 16. maija koncertam koris bija sagatavojis un iestu... dējis jaunas dziesmas, no ku... rām vairākas bija pirmatskaņ... ņojumi, kā J. Norviļa Tumsa... tumsa un H. Pavasara Ma... bij tēva novadiņš. Tāpat a... maz dzirdētas bija V. Ozoliņ... Gatavs bija kaŗavīrs un V. Līb... des Lai ejam klausīties.

Korī ir panākts teicams salie... dējums balsīs, kā tembrālī, t... dinamiskos kāpinājumos. A... tām dziesmām, kas vairāk dzi... dētas, bija atrasta jauna pie... eja, kā H. Pavasara Vecie tēv... tā arī Jurjāna Andreja Latv... jā un J. Cīruļa Ave Maria. Va... būt dalītās domās, vai program... mā vajadzēja uzņemt Ed. Gr... ga dziesmu Alvis Trigvasons, ... mūsu koŗu galvenais uzdevum... taču ir kopt latviešu dziesm... Klausoties izpildījumu, tom... bija vērojams, ka tikpat kā i... pildītājiem, tā klausītājiem E...

OPTIĶIS LUNSKY

470 COLLEGE ST., Toronto,

WA 1-3924

A. Nulīša viņete

(43. turpinājums)

Un tomēr es neesmu viens.

Kaut arī Tavu vēstuli saņēmu tikai vakar, un kaut arī līdz vakardienai nezināju, vai esi dzīva vai mirusi; vai esi viena, vai kopā ar Imantu — es visu laiku biju pie jums.

Pie jums, mani mīļie . . .

Savā veca cilvēka domāšanā es laimi redzu vienmēr tādu, kādu viņu biju iecerējis jaunībā. Un tāpēc, domājot par jums, es visus šos mēnešus, kopš mans draugs aizbrauca, redzēju jūs tādus, kādus gribēju redzēt — lielajā pasaules nemiera virpulī roku rokā. Tādus, kādi bijām mēs ar māti. Jo ka jūs esat kopā, ka jūs viens otru esat atraduši — par to man šaubu nebija.

Laimi nevajag mēģināt iekaŗot. Ir tikai viens ceļš kā nokļūt pie laimes — darot otru laimīgu. Laime ir kā atbalss — kādu vārdu tu teiksi, tādu atbalsi dzirdēsi.

Jaunībā domā, ceļš uz laimi ir mīlestība un ka piepildītai mīlestībai līdzi iet laime.

Tas ir nepareizi.

Nekas nav mūžīgs. Viss rodas un gaist, un arī mīlestība dzimst un mirst, un bieži gadās, ka viens vienīgs vārds vai skats nokauj mīlestību. Jo cilvēks ir nepilnīgs, bet mīļotajā viņš grib redzēt pilnību. Un tai brīdī, kad viņam jāatzīst, ka maldījies — kad viņš redz, ka arī otrs cilvēks, ko viņš mīl, ir tikai cilvēks, ir vājš, maldīgs un nepilnīgs, — tai brīdī viņa mīlestība mirst. Mirst? Nē, viņš pats to nokauj — ar savu sašutumu, savu īgnumu, kā vīlies.

Un tāpēc galvenais ir — saprast. Nav mīlestībai stiprāka sabiedrotā par sapratēju sirdi, un mīlestība bez tās ir tikai ziedoņa nakts sapnis, zirnekļa audums rasā, gaistoša ievu smarža . . . mīlestība bez sapratējas sirds ir diloņslima sieva,

par Piena restorānu

ĒJA TURPINĀS

bi zinu, kas ir muitas kontrole, un varu tāpēc teikt, ka ziemeļu Palmīras muitas ierēdņu laipnība pārspēj katras cerības. Uzzinājis, ka mazliet kavēšos Ļeņingradā un tikai tad lidošu tālāk uz Rīgu, muitas priekšnieks savā mašīnā nogādāja mani uz viesnīcu un parūpējās par aparatamentiem. Kuŗam gan var nepatikt tāda uzņemšana?"

Seko stāsts par ilgām apciemot dzimteni, par sajūsmu, kāda bijusi, atkal iegriežoties Rīgas operā un konservātorijā, kur satikti tik daudz mīļi paziņas, lai noslēgumā apliecinātu:

„Nolaidīsimies no atmiņu augstumiem atpakaļ virs zemes. Gribu izteikt pelnītu komplimentu par operas pārbūvētajām telpām, par disciplinētajiem Rīgas skolēniem; gribu pateikt, ka Latvijas māksliniekiem ir plašas radoša darba iespējas, bet nevaru noklusēt arī to, ka ilgi nebiju tik garšīgi pusdienojusi kā Rīgas Piena restorānā. Cik daudz iespaidu vienkopus! Bet citādi tas nemaz nevar būt: rīt ņēmu manas ciemošanās pirmās dienas, un esmu kā seismogrāfs, kas visu jūtīgi reģistrē.

Vai arī koncertēšu? Kad brauju šurp, domāju, ka tikai pavieņošos, tāpēc neņēmu līdz ne kostīmus, ne notis. Bet šodien man jau jāsaka — kas zin, dzīvosim, redzēsim, jo draugu lūgumi ir pārāk mīļi un neatlaidīgi . . . "

No teiktā redzams, ka Žebranka ļoti gribētu arī koncertēt, bet — laikam neviens viņu vēl ne pie mikrofona, ne uz koncertāli neaicina. Bet, kas attiecas uz „garšīgajām pusdienām" Piena restorānā, tad gan drusku tāpabrīnās, no kuŗa laika dzietone, kas Ņujorkā allaž cienījusi tikai greznākos, izsmalcinātākos restorānus un kuŗas mīļākā viela bijusi kāds populārs krievu restorāns - tējnīca ar blinām un pašķikiem, pēkšņi tā sajūsmināta par biezputru, sausiem zirņiem un paniņām Piena restorānā Rīgā, kur pat kokteiļus nesērvē. Pārāk strauja gaumes maiņa, — bet „plašajā dzimtenē" jau viss espējams . . .

A. Zilinski un J. Ķepīti.

Rolfs nu zināja, ka viņš aizklienaldzīgi pameta ar roku upes

is brīdināja.

."

s interesējās.

kalpina un nemaksā," otrs pa-

iegribētu?"

Basiliu neglīb sveķus. Ja kāds

tingla disciplīna."

plīna?" lāga nesapratis, Rolfs

ina. Kā kaleivjiem," nēģeris

ziņot, ka es tuvojos?" Rolfs

tad abi ietu plom."

ietu, tu man nāktu līdz?" Rolfs

isos vārdos pastāstīja melnajam

.n. ka tāpēc viņš gribētu pabūt

ēģeris noteica un drāzās prom;

atpakaļ.

jāatdod."

ridīnājumu, tad jautāja:

dzīgs?"

es kopā," gigants paskaidroja.

za roku. „Tev ir laba sirds."

n Rolfs, lēnu iedams nopakaļ,

uteni un pistoli.

viņš sūkstījās. „Kas būšu bez

Nekas cits kā aita. Ne, ne: no

n ielaida pistoli savās platajās

Iebāzt caurā kokā? Palikt zem

gan nešķiršos!" viņš atkārtoja.

omāja.

ka viņu izkalpina un nemaksā?

kad izkalpināts? Muļķim.

nājums sekos).

VĒSTURNIEKAM JŪLIJAM BRAČAM 50 GADU

21. maijā Hanoverā, Rietumvācijā, vēsturnieks Jūlijs Bračs pārkāpa 50 gadu mūža slieksni. Viņš dzimis 1909. gadā Rīgā. Pēc ģimnazijas beigšanas iestājas Latvijas universitātē, kur 1937. g. iegūst vēstures maģistra gradu par darbu „Modernā vēstures kartogrāfija pēc galveniem kartogrāfiski - zinātniskiem darbiem." Strādājis par skolotāju vidusskolās mācot vēsturi, latviešu, latīņu un grieķu valodas. Kādu laiku bijis arī Rīgas lietuvju ģimnazijas direktors. 1943. g. iecelts par sabiedrisko lietu departamenta informācijas nodaļas vadītāju, bet no 1941.-1944. g. vadījis čekas kameru pārvaldi, kas vāca un pētīja komūnistu terrora liecības. Trimdā J. Bračs atsāk atkal darbu savā profesijā sākumā par skolotāju latviešu, bet pašreiz vācu Ģētes valsts ģimnazijā Hanoverā.

Jau agrā jaunībā jubilāra intereses saista brāļu tauta lietuvji. Apmeklējis vairākkārt šo zemi, iemācījies valodu, viņš kļūst LLV Akadēmiskās sekcijas vadītājs, bet vēlāk par LLV priekšnieku, kādu amatu tas pilda arī tagad organizācijai darbu atjaunojot trimdā. Viļņas atbrīvošanas savienībā J. Bračs vadījis savukārt latviešu sekciju. Par centieniem abu tautu tuvināšanā viņš 1935. g. apbalvots ar Ģedimina ordeņa 4. šķiru.

1926. g., iepazinies ar Ernestu Brastiņu, pievienojies dievturībai un darbības sākumā pildījis Rīgas draudzes vadoņa pienākumus. Latviešu dievturu sadraudzei darbu turpinot, J. Bračs ir vecāko padomes priekšsēdis. Viņa iniciatīvā nodibinājies arī E. Brastiņa piemiņas fonds. Darbojies vēl Latviešu senatnes pētītāju un L.U. studentu Aistu vēstures studiju biedrībā u. c. organizācijās, bet trimdā kopš 1956. gada vada LCK apgabala pārstāvību Lejassaksijā, kā arī ievēlēts par LCP priekšsēdi un pārzina Kultūras fondu. Bez tam jubilāra nopelns, ka pašreiz Hanoverā sekmīgi darbojas ne tikai Latviešu organizāciju sadarbības komiteja, bet arī Ārzemnieku padome, kas daudz darījusi bēgļu sociālā stāvokļa atvieglošanā.

Krievu okupācijas laikā J. Bračs nodibinājis un vadījis vienu no antikomūnistiskās pretestības kustības organizācijām — Nacionālo sardzi, kas izdarījusi pazīstamos pētījumus čekas kamerās, savācot dokumentus un ilecības. Tās ziņotas arī Kerstena komisijai.

Rakstījis latviešu un lietuviešu periodikā par sabiedriskiem un politiskiem jautājumiem. Izdevis grāmatu No aistu vēstures, kā arī 5 krāsainas Baltijas vēstures kartes un brošūras: The Policy of Occupation Powers in Latvia 1940 —1944. un Mūsu sabiedrotie ciņā pret boļševismu. Manuskriptā Latvijā palicis Romas vēstures atlants, Baltijas vēstures atlanta meti, iesāktais Eiropas valsts robežu vēstures sistēmatiskais un pilnīgi pabeigts darbs — Latviešu gramatika ģimnazijām, fonētika un morfoloģija, kur gramatiskā viela pasniegta plašā salīdzinājumā ar iletuviešu valodu.

Atzīmējams, ka Braču ģimene cēlusies Vecpiebalgā. Māte Irma un tēva brālis Augusts — abi rakstnieki, bet no trim mātes brāļiem viens — Miķelis Vītols bijs Tautas padomes loceklis, kamēr divi — Jēkabs un Vilis Vītoli — Latvijas universitātes profesori. **J. Sudrabiņš.**

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., Toronto,
WA 1-3924

LATVIEŠU DZIESMAS TULKI MILVOKU DV VĪRU KOŖA KONCERTĀ

Milvoku DV vīru koris ir drosmīga un pašaizliedzīga vienība, kas sava diriģenta un garīgā iedvesmotāja V. Aparjoda vadībā aug un veidojas par spēcīgu un nozīmīgu mūzikālu vienību gads gadā. Jau atsoto gadu V. Aparjods ar saviem uztīcīgajiem vīriem, kuŗu skaits pašlaik ir nostabilizējies uz nozīmīgo 21, nepārtraukti kā ziemu, tā vasaru, mērķtiecīgi soli pa solim kāpj dziesmu kalnā. Koŗa administratīvo pusi neatlaidīgi kārto koŗa priešsēdnieks R. Prūsis, kam šai darbā aiz muguras vairāku gadu prakse. Koŗī valda biedrisks un vienprātīgs gars, jo lielākā daļa dziedātāju koŗī ir jau vairāk kā 5 gadus un šajos raženajos gados ir paspējuši saaugt par ciešu un uzticamu brālību.

Savam 16. maija koncertam koris bija sagatavojis un iestudējis jaunas dziesmas, no kuŗām vairākas bija pirmatskaņojumi, kā J. Norvila Tumsa, tumsa un H. Pavasara Mazs bij tēva novadiņš. Tāpat arī maz dzirdētas bija V. Ozoliņa Gatavs biju karavīrs un V. Lindes Lai ejam klausīties.

Koŗī ir panākts teicams saliedējums balsīs, kā tembrāli, tā dinamiskos kāpinājumos. Arī tām dziesmām, kas vairāk dzirdētas, bija atrasta jauna pieeja, kā H. Pavasara Vecie tēvi, tā arī Jurjāņa Andreja Latvijā un J. Ciruļa Ave Maria. Var būt dalītās domās, vai programmā vajadzēja uzņemt Ed. Grīga dziesmu Alvis Trigvasons, jo mūsu koŗu galvenais uzdevums tāču ir kopt latviešu dziesmu. Klausoties izpildījumu, tomēr bija vērojams, ka tikpat kā izpildītājiem, tā klausītājiem Ed. Grīga mūzika ir tuva, un tāpēc arī šo dziesm vajadzēja atkārtot. Solo partiju dziesmā izpildīja Āris Peniķis, bet klavieŗu pavadījumu veica Ināra Prūse.

Pirmā daļā dominēja patriotiskās dziesmas, bet otrā daļā galvenokārt liriskās.

Pēdējā daļā dzirdējām tautas dziesmu sabalsojumus, no kuŗiem klausītāji vissiltāk uzņēma A. Ābeles Redz, kur jāja un H. Pavasaŗa Mazs bij tēva novadiņš. Tāpat siltu atsaucību guva piedevām dziedātā no dzimtenes saņemtā Alfrēda Kalniņa Iet Bierants sētā.

Koncerta izskaņā diriģents V. Aparjods, sekojot tradicijai, pasniedza grāmatu veltes trim dziedātājiem, kas 5 gadus uzticīgi kalpo latviešu dziesmai DV vīru koŗi. Šogad grāmatas saņēma baritons Ojārs Peniķis, tenors Edgars Čakāns un baritons Āris Peniķis.

Klausoties koŗa dziesmā un salīdzinot spējas un panākumus ar iepriekšējiem gadiem, jāsaka, koris ir krietni pakāpies dziesmu kalnā un pilntiesīgi nostājies blakus mūsu izlases koŗu vienībām, par ko pateicība nākas koŗa diriģenta V. Aparjoda un visu koristu neatlaidīgajam darbam un milestībai pret latviešu dziesmu.

Ar pieminēto plašo programmu koris Ģimenes dienā, 10. maijā viesojās Meivūdas latviešu draudzes sarīkojumā.

Par godu milvokiešiem jāsaka, ka 16. maija koncertā Grieķu kluba zāle bija aizņemta līdz pēdējai vietai. Klausītāji neskopojās aplausiem, un korim nācās vairākas dziesmas atkārtot.

Koncerta noslēgumā sekoja saviesīgs vakars. **E. Pamežs.**

JĀNIS TĪDEMANIS NOSODA AMERIKĀŅUS

Intervija ar mākslinieku Detroitas laikrakstā

Sākot savu pavasaŗa turneju pa ASV, Jānis Tīdemanis pirmo izstādi 14., 15. un 16. maijā sarīkoja Detroitā, Internacionālā institūta telpās. Sakarā ar šo izstādi gaŗu interviju līdz ar mākslinieka uzņēmumu bija ievietojis laikraksts „The Detroit News", cita starpā rakstot šādi:

„Jānis Tīdemanis, kuŗa darbi Eiropā izstādīti kopā ar Degā, Sezann, Bonāra, Utriljo un Pikaso darbiem, saka, ka Savienotajās Valstīs un Kanadā mākslas dzīvē valda pārāk liels diletantisms. Tas galvenokārt ir tādēļ, ka šais zemēs trūkst īstu mākslas tradiciju. Protams, var sastapt mākslinieku ,kas ir īsti izcili, bet tiem būs jācīnās vēl ilgu laiku, lai nodibinātu glezniecīskas tradicijas — paies vēl vismaz 100 gadu, kamēr Amerikas kontinets šai ziņā varēs pielīdzināties Eiropai. Šeit mākslinieki trūkst cieņas, apbrīnošanas un dzīvošanas līdz viņu radītajam darbam, kādu saņem mākslinieki Eiropā. Tai vietā amerikāņi labāk vēro lācīšus televizijā. Tomēr, par spīti visam, apstākļi ir jūtami uzlabojušies pēdējo desmit gadu laikā, ko var izskaidrot galvenokārt ar Eiropas kultūras ietekmi amerikāņu dzīvē."

Par šo drosmīgo Tidemaņa deklarāciju ļoti atzinīgi izteikušies vairāki Detroitas universitātes mākslas profesori, kas apsveikuši mūsu mākslinieku, ierodoties izstādē, un devuši viņam ilelisku morālisku atbalstu.

Arnolds Apse

IZSALKUŠAIS

No cikla „Sēdelghēma"

Kā vilkaču mutgā, kā maldā
Pat nosaukums — cilvēks —
man ņemts.
Kā samaksa baltmaizē galdā:
Viens kumoss, kā zīdainim
lemts.

Lai maizi, no zemes kas auga,
Pat karalim nicināt grēks,
Un tomēr tai nava tā rauga,
Kur dzimtenes tirumu spēks!

— Par negodu, skrandām un postu,
Dievs, vēlīgs un devīgs reiz tiec:
No galda ņem baltmaizi nostu
Un dzimtenes rupjmaizi liec!

DAUDZKRĀSAINĀ SPĀNIJA

SPĀNIJAS CEĻOJUMA IESPAIDI

II

Eskuriāls ir Spānijas ķēniņu pēdējās atdusas vieta, sākot ar Kārli V un Filipu II. Kā kuriozs jāatzīmē fakts, ka tur redzama arī Filipa II sievas — Anglijas ķēniņienes Marijas Asiņainās „kapa vieta" ar viņas vārdu, kaut gan viņas mirstīgās atliekas ir apglabātas Londonā, Vestminsteras abejā. Arī viens no ķēniņa ģimenei nepiederīgajiem ir atradis dusas vietu Eskuriāla baznīcā, tas ir Spānijas valstsvīrs Primo de Rivera. Uz akmens plāksnes, zem kuŗas apbeditī viņa pīšļi, ir vienmēr svaigi ziedi. Daudzi spānieši domā, ka viņš būtu spējis glābt Spāniju no pilsoņu kaŗa.

Eskuriālā atrodas plaša vecu manuskriptu bibliotēka, kuŗu, pēc Vatikāna, spānieši dēvē par bagātāko Eiropā. Tur ir sevišķi daudz zinātnisku rakstu visās valodās (arī arabiski).

TOLĒDO

Mūsu ceļš vijas arvien augstāk klinšainā augstienē, līdz beidzot mūsu priekšā ir Tolēdo — augstu kalnā, it kā klintīs ieaugusi. Tai apkārt dziļi ielejā vijas Taho upe ar gleznainiem tiltiem.

Tolēdo ir viena no vecākajām, jau seno romiešu laikā celtajām Spānijas pilsētām; tā ir arī senā gotu un Spānijas ķēniņu rezidence.

Visa pilsēta atgādina klintis izcirstu cietoksni. Mēs iebraucam tanī pa veclaicīgiem vārtiem, un tūliņ mūsu priekšā ir vesels šauru, likumainu ieliņu labirints ar vecām, gleznainām celtnēm; ieliņas bieži izbeidzas ar stāvām kāpnēm. Tolēdo katedrāle ir otra pēc lieluma Spānija, tā ir spāniešu gotikas paraugs, celta no 13.-15. g. s. Majestātiska ir katedrāles iekšiene; mūsu skatus saista ārkārtīgi izgreznotais altāris ar saviem zeltītiem kokgriezumiem. Tās sakristejā ir El Greka, Goijas, Bellini, Ticiāna u. c. gleznas. Katra spāniešu baznīca ir savā ziņā vecu dārglietu krātuve: tur ir relikvijas un dažādi reliģiska kulta priekšmeti, no masīva sudraba vai zelta darināti un dārgakmeņiem rotāti, saistīti ar dažādiem vēsturiskiem notikumiem un personām. Tolēdo katedrāle, starp citu, lepojas ar ķēniņienes Izabellas dāvinātu smagu sudraba trauku, ko rotā krusts no zelta, kuŗu kā pirmo laupījumu no jaunatklātās Amerikas pārvedis Kolumbs. — Tolēdo 17. g. s. nomētas uz dzīvi un pavada tur 30 gadu gleznotājs El Greko. Ceļotāji var apskatīt māju, kuŗā viņš ir dzīvojis; tur saglabāta viņa laika istabās iekārta; šai mājai pievienots neliels El Greko gleznu mūzejs.

Tālāk ceļotājs dodas uz Alkazaru, ar kuŗu ir saistīts viens no traģiskākiem epizodiem Spānijas pilsoņu kaŗā. Šī vieta ir veltīta pulkveža Moskardo kultam, kuŗš „republikāņu" armijas ielenkts, varonīgi izturēja tās uzbrukumus no 1936. g. 22. jūlija līdz 27. septembrim. Drāmatiska ir viņa pēdējā telefona saruna ar dēlu, kuŗš kā ķīlnieks atradās ienaidnieku rokās. Šī saruna, kuŗā viņš pavēl dēlam mirt kā īstam vīram pienākas, ir pārtulkota visādās valodās (arī krievu valodā), un tās tekstu ceļotājs var lasīt pilsoņu kaŗa mūzejā Tolēdo Alkazarā.

Tolēdo ir slavena ar saviem tērauda izstrādājumiem. Tur darina zobenus, kuŗus toreadori lieto vēršu cīņās; tur izgatavo arī brīnišķigas dāmu rokas sprādzes un saktas no tērauda ar zelta izgreznojumiem: apbrīnojami smalks rokdarbs! Bija izdevība redzēt saktu, pie kuŗas amatnieks ir pūlējies 4 dienas!

Veclaicīgā, klinšainā El Greko pilsēta Tolēdo, bez šaubām, ir viens no īpatākajiem un spilgtākajiem iespaidiem Spānijas ceļojumā.

KORDOVA

Braucot no Madrides uz Andaluziju, ceļotāju pārsteidz vienmuļiga, diezgan drūma daba. Ceļš vijas pa saulē iztdegušiem laukiem, kuŗus tikai vietām atdzīvina olīvu birzis, pāri kalniem un klintīm. Ceļotājs ar izbrīnu vēro, ka zeme ir maz apdzīvota: tikai retās vietās redz pilsētiņas un ciematus — un cilvēkus strādājot laukos.

Kordova ir romiešu filozofa Senekas un vēlāk, — 12. g. simtenī mūra bārddziņa veikaliņu, kur „esot strādājis Figaro", un ēku, kur agrāk bijusi tabakas fabrika: tur strādājusi Merimē un Bizē Karmena! Drīz vien mūsu priekšā ir krāšņie, smaržīgu ziedu rotā slīgstošie dārzi un slaidais, graciozais Giraldas tornis, par kuŗu tā jūsmo Monterlans savos darbos.

Par Giraldu paši spānieši saka: „Slaida kā Andaluzijas jaunava, bet — tāpat kā viņa . . . ar akmens sirdi! . . ." Giralda ir agrākās mošejas minarets, 98 metri augsts, no tā atklājas lielisks skats uz Seviļu un apkārtni.

Kordova ir slavena ar saviem tērauda izstrādājumiem. Tur darina zobenus, kuŗus toreadori lieto vēršu cīņās; tur izgatavo arī brīnišķigas dāmu rokas sprādzes un saktas no tērauda ar zelta izgreznojumiem: apbrīnojami smalks rokdarbs! Bija izdevība redzēt saktu, pie kuŗas amatnieks ir pūlējies 4 dienas!

Veclaicīgā, klinšainā El Greko pilsēta Tolēdo, bez šaubām, ir viens no īpatākajiem un spilgtākajiem iespaidiem Spānijas ceļojumā.

KORDOVA

Braucot no Madrides uz Andaluziju, ceļotāju pārsteidz vienmuļiga, diezgan drūma daba. Ceļš vijas pa saulē iztdegušiem laukiem, kuŗus tikai vietām atdzīvina olīvu birzis, pāri kalniem un klintīm. Ceļotājs ar izbrīnu vēro, ka zeme ir maz apdzīvota: tikai retās vietās redz pilsētiņas un ciematus — un cilvēkus strādājot laukos.

Kordova ir romiešu filozofa Senekas un vēlāk, — 12. g. simtenī mūra bārddziņa veikaliņu, kur „esot strādājis Figaro", un ēku, kur agrāk bijusi tabakas fabrika: tur strādājusi Merimē un Bizē Karmena! Drīz vien mūsu priekšā ir krāšņie, smaržīgu ziedu rotā slīgstošie dārzi un slaidais, graciozais Giraldas tornis, par kuŗu tā jūsmo Monterlans savos darbos.

Par Giraldu paši spānieši saka: „Slaida kā Andaluzijas jaunava, bet — tāpat kā viņa . . . ar akmens sirdi! . . ." Giralda ir agrākās mošejas minarets, 98 metri augsts, no tā atklājas lielisks skats uz Seviļu un apkārtni.

Sevilja ceļotājs nokļūst jau pilnīgi literātūras un mūzikas romantikas sfairā. Gids rāda mums bārddziņa veikaliņu, kur „esot strādājis Figaro", un ēku, kur agrāk bijusi tabakas fabrika: tur strādājusi Merimē un Bizē Karmena! Drīz vien mūsu priekšā ir krāšņie, smaržīgu ziedu rotā slīgstošie dārzi un slaidais, graciozais Giraldas tornis, par kuŗu tā jūsmo Monterlans savos darbos.

Par Giraldu paši spānieši saka: „Slaida kā Andaluzijas jaunava, bet — tāpat kā viņa . . . ar akmens sirdi! . . ." Giralda ir agrākās mošejas minarets, 98 metri augsts, no tā atklājas lielisks skats uz Seviļu un apkārtni.

Pārsteidz Kordovas tīrība, salīdzinot ar Dienviditalijas mazajām pilsētiņām. Nevainojami tīri māju patio; redzēju arī sievietes, balsinot savu mājiņu sienas.

Kordovai ir arī sava mākslas rūpniecība: ādas izstrādājumi, zelta un sudraba filigrana rotas.

SEVIĻA

Sevilja ceļotājs nokļūst jau pilnīgi literātūras un mūzikas romantikas sfairā. Gids rāda mums bārddziņa veikaliņu, kur „esot strādājis Figaro", un ēku, kur agrāk bijusi tabakas fabrika: tur strādājusi Merimē un Bizē Karmena! Drīz vien mūsu priekšā ir krāšņie, smaržīgu ziedu rotā slīgstošie dārzi un slaidais, graciozais Giraldas tornis, par kuŗu tā jūsmo Monterlans savos darbos.

Par Giraldu paši spānieši saka: „Slaida kā Andaluzijas jaunava, bet — tāpat kā viņa . . . ar akmens sirdi! . . ." Giralda ir agrākās mošejas minarets, 98 metri augsts, no tā atklājas lielisks skats uz Seviļu un apkārtni.

(Turpinājumā **GRANADA**)

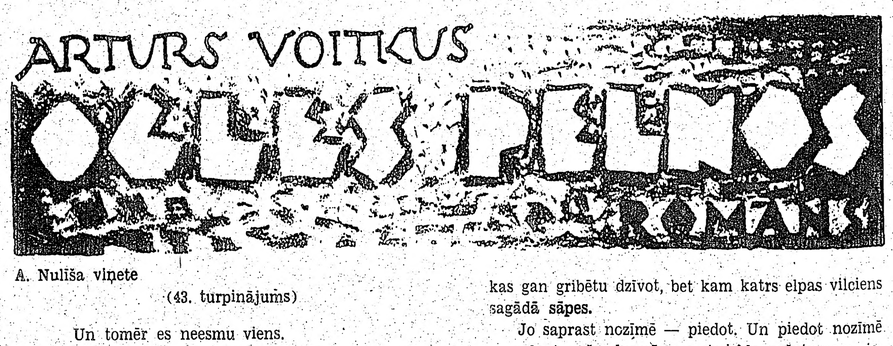

A. Nuliša vinete

(43. turpinājums)

Un tomēr es neesmu viens.

Kaut arī Tavu vēstuli saņēmu tikai vakar, un kaut arī līdz vakardienai nezināju, vai esi dzīva vai mirusi; vai esi viena, vai kopā ar Imantu — es visu laiku biju pie jums.

Pie jums, mani mīļie . . .

Savā veca cilvēka domāšanā es laimi redzu vienmēr tādu, kādu viņu bija iecerējis jaunībā. Un tāpēc, domājot par jums, es visus šos mēnešus, kopš mans draugs aizbrauca, redzēju jūs tādus, kādus gribēju redzēt — lielajā pasaules nemiera virpuli roku rokā. Tādus, kādi bijām mēs ar māti. Jo ka jūs esat kopā, ka jūs viens otru esat atraduši — par to man šaubu nebija.

Laimi nevajag mēģināt iekarot. Ir tikai viens ceļš kā nokļūt pie laimes — darot otru laimīgu. Laime ir kā atbalss — kādu vārdu tu teiksi, tādu atbalsi dzirdēsi.

Jaunībā domā, ceļš uz laimi ir mīlestība un ka piepildītai mīlestībai līdzi iet laime.

Tas ir nepareizi.

Nekas nav mūžīgs. Viss rodas un gaist, un arī mīlestība dzimst un mirst, un bieži gadās, ka viens vienīgs vārds vai skats nokauj mīlestību. Jo cilvēks ir nepilnīgs, bet mīļotajā viņš grib redzēt pilnību. Un tai brīdī, kad viņam jāatzīst, ka maldījies — kad viņš redz, ka arī otrs cilvēks, ko viņš mīl, ir tikai cilvēks, ir vājš, maldīgs un nepilnīgs, — tai brīdī viņa mīlestība mirst. Mirst? Nē, viņš pats to nokauj — ar savu sašutumu, savu īgnumu, kā vīlies.

Un tāpēc galvenais ir — saprast. Nav mīlestībai stiprāka sabiedrotā par sapratēju sirdi, un mīlestība bez tās ir tikai ziedoņa nakts sapnis, zirnekļa audums rasā, gaistoša ievu smarža . . . mīlestība bez sapratējas sirds ir diloņslima sieva, kas gan gribētu dzīvot, bet kam katrs elpas vilciens sagādā sāpes.

Jo saprast nozīmē — piedot. Un piedot nozīmē — neļaut paša dusmām, acumirkļa sašutumam, ievainotam pašlepnumam, pievīltām illūzijām un bieži vien arī mākslīgi sakurinātam īgnumam nokaut mīlestību.

Un tā es tagad domās vienmēr esmu pie jums un jautāju sev un Dievam: vai mani bērni ir laimīgi? Vai viņi pratuši saglabāt savu mīlestību, un vai viņu dvēseles skats jau kļuvis tik gaišs, ka spēj otru pilnībā saprast?

Tie ir seni gadi, kad mēs ar māti roku rokā staigājām pa Rīgas ielām un sapņojām rītdienas sapni. Sapņos mums piederēja viss — visas durvis bija atvērtas, visas rokas sniedzās pretī, un mums tikai vajadzēja vēlēties, lai viss kļūtu īstenība.

Īstenība?

Nē. Īstenība mums tai pašā laikā mācīja svarīgāko tikumu — pacietību.

Ja mēs to nebūtu iemācījušies, es būtu aizgājis bojā. Vai — aizietu tagad bojā, jo nav gandrīz neka baigāka par garīgu vientulību. Es nesūdzos, bet dažreiz man liekas, ka esmu pamiris, ka mani ielikuši šķirstā, bet pašu vaļējo šķirstu novietojuši kaut kur kādā ielas stūrī: tur staigā ļaudis, daži paskatās manī, bet atmet ar roku un aiziet garām — ko tur? Tas jau miris. Un es nedrīkstu pakustēties, es nedrīkstu ierādīt, ka esmu dzīvs. Ja es to darītu, tad šķirstu aizvērtu pavisam, un es nosmaktu.

Bet tā es vēl ceru. Esmu iemācījies pacietību.

Un tagad mana pacietība mani apbalvojusi. Manas veca vīra pēdējās ilgas, pēdējais sapnis piepildījies — zinu savus bērnus atkal vienu pie otra.

Ir dīvaina sajūta zināt, ka kaut kur tālu, tālu aiz jūrām, kādā svešā pilsētā, kuŗu nekad neesmu redzējis un neredzēšu, man aug mazmeita — kuŗu arī nekad neesmu redzējis un neredzēšu.

Bet tas nav svarīgi. Svarīgi, lai šis topošais cilvēks kļūtu laimīgāks nekā mēs. Man liekas, mūsu laikmeta lielākais grēks nav tas, ka tas prasījis miljoniem dzīvību, bet ka šis laikmets dzīvajos nokāvis ticību cilvēkam. Viņš mūs padarījis aizdomīgus. Brīvību solīdams, viņš mūs padarījis par skepses un aizdomu vergiem. Katru solījumu mēs uztveram ar neticību, katru skaistu domu ar ironiju, aiz katra vārda dzirdam kādu citu, slēpjamu, netīru, un ja mums kāds sniedz pretī vienu roku sveicienam, mēs vērojam, kas viņa otrā rokā, jo esam pārliecināti, ka tā jau savilkta dūrē sitienam.

Tāpēc es lūdzu Dievu, lai Viņš manai mazmeitai dod laimīgākas dienas; lai tā uzticība un ticība, ar kādu viņa šodien skatās pasaulē un cilvēkos — lai tā būtu viņas acīs un sirdī arī tad, kad viņa pati kādreiz aizlūgs par saviem mazbērniem.

Un nu, mani bērni, nedusmojiet vecam vīram, ka viņš nekā nestāsta par savu ikdienas dzīvi, bet tikai par savām ikdienas — domām. Bet man kaut kā likās, ka svarīgāk jums būs zināt, ka esmu vēl dzīvs — arī garīgi — nekā tas, cik bieži mani moka reumatisms, un cik auksta vai silta mana istaba."

Paraksta vietā bija nesalasāms svītrojums; tēvs, acīmredzot, negribēja atklāt sava īstā vārda.

Vēstule Imantam izslīdēja no rokām un nokrita uz krūtīm — pietrūka spēka to noturēt, jo acu priekšā pēkšņi kā dzīvs nostājās salīkušais tēva stāvs, kā viņš pēdējo reizi bija nācis viņu satikt Bastejkalna apstādījumos kanāļa malā.

Tēva vēstule bija viens vienīgs brīdinājuma sauciens: nepārsteidzieties! Viņš nevarēja lietas saukt īstajā vārdā, viņam daudz kas bija jānoklusē, bet aplinkus dotie aizrādījumi, gaŗajā mūžā krāto atziņu izklāstījums pašā pirmajā vēstulē bija skaidrākais pierādījums, ka tēvs, saņēmis ziņu, ka Imants Intu atradis, dienas pavadīja bažās, ka viņu starpā var rasties tas, kas — īstenībā jau bija radies: plaisa. Tēvs nezināja nekā par Intu, bet viņš visu zināja par Imantu un Moniku — un ar to pietika, lai dienas pavadītu rūpēs, ka Imanta neuzticība Intas mīlestību varētu iznīcināt.

Un atkal, draudīgs un baigs, Imanta prātu sāka žņaugt jautājums: vai viņš bija darījis pareizi, tēvu un Moniku pamezdams, bet pats mezdamies dēkā, lai mēģinātu atgriezt laika ratu atpakaļ un lai . . . jā, ko tad īsti? Vai viņa bēgšana galu galā nebija tikai un vienīgi glēva dzīvības glābšana un ērtākas dzīves meklēšana? No vieniem meliem viņš bija bēdzis, bet citos iekļuvis. No Jāņa Augara viņš bija kļuvis par Valdi Grantu. Kāda tur starpība?

Viņš bija atradis Intu, — bet vai atrastā bija tā Inta, ko viņš bija meklējis? Vai nevarēja būt, ka tā Inta, ko viņš visus šos gadus bija nēsājis sirdī un prātā, nemaz nebija tā, ko viņš savā laikā apprecēja? Vai nevarēja būt, ka viņš to gluži nemanot bija pārveidojis pats pēc sava veida un līdzības? Jo nevarēja taču būt, ka cilvēks pats tā pārvērstos. Nevarēja būt, ka Inta, kādu viņš to atrada Dzeksontaunā, tāda būtu izveidojusies no tās Intas, kādu viņš to atcerējās, iepazinis Rīgā. Lielo atšķirību varēja izskaidrot vienīgi ar to, ka savās atmiņās un fantazijā viņš Intu pats bija pārvērtis — un tagad īstenības priekšā apstulba.

Viņš noskurinājās.

Ko tas viss deva? Kāda jēga šādiem prātojumiem? Jo lai viņa bija šāda vai tāda — viņš to mīlēja. Un šai ziņā tēvs maldījās — tas, ka Inta nebija tāda, kādu viņš to bija iecerējis, viņa mīlestību nebija nokāvis. Viņš Intu mīlēja — par spīti visam. Par spīti viņas īpatnējam, svešatnējam lepnumam; par spīti viņas dzedrumam un pat — par spīti viņas paštaisnībai.

No domām Imantu iztraucēja Ķelputs.

„Nāc līdzi," viņš teica, durvis bez klaudzināšanas atvēris un galvu istabā iebāzis, „ko tu te vakaros sēdi kā perēdams? Nāc līdzi, satiksies ar puikām."

„Un tad?" Imants iesmējās. „Kas man no tā tiks, ja satikšos?"

Ķelputs bija nesaprašanā.

„Kā — kas tiks? Satiksies, izrunāsies — vai tādēļ tūlīt biedrību dibinās, vai trimdas kopību šķels? Bet šitā, viens pats nikdams, tu drīz dulls tiksi. — Nu, nelauzies. Nāc."

Bet Imantam negribējās iet burzmā, un Ķelputs aizgāja viens.

Aiz loga iedegās lielās ielu spuldzes, un istabā pret griestiem loga spraišļu ēnas izveidoja nesamērīgu, iešķību krustu. Rets auto aizšalca gaŗām, un saimnieci apakšas stāvā dzirdēja ieslēdzam radio. Tas sāka ķērkt nelādzīgā, dzārkstošā balsī, un tā ritms bija saraustīts kā negribētas domas bezmiega naktī.

Un piepeši Imantam radās slāpes pēc cilvēka tuvuma.

Kā taču mēdza teikt? Vientulību varot baudīt?

Baudīt var klusumu; kā glāstu var izjust mieru, bet — vientulību?

Kas to teicis, tas vientulību nekad nav pārdzīvojis.

Tas nezina, ko nozīmē būt vienam.

Jo vienam būt — nozīmē būt svešam. Nozīmē būt bez draugiem. Nozīmē būt nesaprastam, atstumtam, izsmietam, nosodītam, atgrūstam, nicinātam.

(Turpinājums sekos)

G. BATCHELLER REAL ESTATE BROKER
23 Fairview Blvd., Toronto. HO 3-6612

V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto. HO 1-3670

JUMS IZDEVĪGAIS TIRDZNIECISKAIS DARIJUMS IR MŪSU FIRMAS REKLĀMA.

Uzticamiem māju pircējiem palīdzam iztrūkstošo vai visu naudu iemaksai sagādāt bez galviniekiem uz 3 gadiem uz visizdevīgākiem noteikumiem.

Zvaniet mums nesaistošai informācijai. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā.

ĀTRA ZĀĻU PIEGĀDE
jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. Visi sūtījumi apdrošināti.
Jūs varat uzticēties: 11.000 saiņu Latviju sasnieguši 10—12 dienās.
Informācijai zvaniet vai iegriezieties personīgi
B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO WA 1-0432

M. Krone-Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

SIERA UN OLU ĒDIENI

Tā kā siers un olas ir bagāti olbaltumvielām, tad vēlams sagatavot ēdienus ar siera un olu piedevu, kas pilnīgi var aizstāt gaļu.

Olu un sieru sagatavojumiem var dot klāt dažādas sagatavotas saknes.

PUĶUKĀPOSTU SACEPUMS

1 cieta puķukāpostu galviņa, 5 ēd. kar. sviesta, 6 ēd. sarīvēta siera, 3 olas, 1½ ēd. kar. miltu, 4 glāzes piena, mazliet paprikas, sāls un pipari pēc garšas.

Puķukāpostu galviņu notīra un vieglā sālsūdenī vāra mīkstu. Gatavu izņem no katla un notecina uz sieta. Miltus sajauc ar mazliet piena. Pārējo pienu uzvāra un maisot pievieno miltu putriņu, pieliek garšvielas, sarīvētu sieru un 3 ēd. kar. sviesta. Vāra, kamēr siers izkusis un masa sabiezē, tad pievieno vienu olu dzeltenumu.

Puķukāpostu nesadalītu ieliek ugunsdrošā formā, pārlej sagatavoto mērci, pārslacina ar pārējo izkausēto sviestu un pārkaisa ar sieru. Liek cepeškrāsnī pie 425 gradi F un kad virsa kļūst brūna, tad temperātūru krāsnī samazina līdz 350 gr. F. Sakuļ pārējās olas un pārlej puķukāpostam. Liek atpakaļ cepeškrāsnī un lēnām cep, kamer masa sabiezē.

PILDĪTI CEPTI KARTUPEĻI

Izmeklē vidēja lieluma kartupeļus. Labi nomazgā ar suku un vairākās vietās iedur ar dakšiņu. Liek vidējā karstumā un cep, kamēr kartupeļi mīksti. Tad izņem no krāsns, iegriež šķērsām un ar tējkaroti izdobj vidu. Izņemto masu liek bļodā, pievieno mazliet sviesta, pienu, sāli, labi sakultu olu, sausi saceptu speķa šķēli, sadrupinot mazās drumstaliņās, un pilda atpakaļ kartupeļos. Ja vēlas un garšo, var arī pielikt mazliet sarīvēta sīpola. Virsū uzliek kārtu sarīvēta siera un pārkaisa papriku. Liek cepeškrāsnī un apcep skaisti brūnus.

OLAS ŠVEICIEŠU GAUMĒ

4 olas, 6 ēd. kar. sarīvēta siera, 1 glāze salda krējuma, 3 ēd. kar. sviesta, sāls un pipari pēc garšas, 1 tējkar. sasmalcinātu pētersīļu lapiņu.

Formu iezież ar sviestu un iesit olas tā, ka dzeltenums neizdalās. Vislabāk olas iesist pa vienai atsevišķā traukā un tad ielaist formā. Krējumam pieliek sāli, piparus un pārlej olām. Pārlaista ar izkausētu sviestu, pārkaisa sarīvēto sieru, pētersīļu lapiņas un pēdīgi rīvmaizi. Liek cepeškrāsnī pie 355 gr. F. un cep, kamēr masa sarecējusi.

MAIZES UN SIERA PUDIŅŠ

4-5 šķēles baltmaizes, 1 k[illegible]jas tase rīvmaizes, 2 olas, ¼ mārc. sarīvēta siera, ⅛ mārc. sviesta, sāls un pipari pēc garšas un 1 glāze piena.

Ņem augstāku biezāku formu un iezież ar sviestu. Maizei noņem garozas un saliek formā. Pienu uzkarsē un pārlej pār rīvmaizi, atstāj 20 minūšu, lai iesūcas, tad iemaisa sakultās olas, garšvielas un ¾ no siera. Pievieno pārējo sviestu un pārlej maizes šķēlēm. Virsū pārkaisa ar palikušo sieru.

Cep vidēja karstumā 30-40 minūšu.

SPINĀTU VIRA AR BALTMAIZI UN SIERU

3 kv. ūdens, 2 mārc. spinātu, ¼ mārc. siera, 1 glāze salda krējuma, 3 ēd. kar. sviesta, 2 ēd. kar. miltu, pētersīļu lapiņas un sāls pēc garšas.

Ūdeni uzvāra, pieliek sakapātus spinātus, sviestu, sajauktu ar miltiem un sarīvētu sieru, uzvāra. Tad pieliek krējumu un sasmalcinātus zaļumus.

Pasniedzot galdā, ieliek stūrainos gabaliņos sagrieztu un sviestā apceptu baltmaizi.

KĀPOSTU ŠNICELE AR SIERA MĒRCI

2½ mārc. svaigu kāpostu, 2 olas, 10 ēd. kar. miltu, 1 selerijas sakne, sāls pēc garšas, ¼ mārc. sviesta.

Svaigus kāpostus smalki sakapā vai sarīvē uz sakņu rīves, pārlej ar ūdeni un sautē, līdz kāposti gandrīz gatavi, pieliek sviestu un sautē gatavus. Atdzisušiem kāpostiem pieliek sakultas olas, izvārītu un sarīvētu selerijas sakni, sāli pēc garšas un labi sajauc. Tad pievieno miltus, izjauc un veido šniceles vēlamā lielumā, apviļā rīvmaizē un cep sviestā brūnas.

Galdā pasniedz ar skāba krējuma un siera mērci.

OLU UN SIERA MĒRCE

5 cieti novārītas olas, 3 ēd. kar. sarīvēta siera, 1 glāze skāba krējuma, sāls pēc garšas.

Olu dzeltenumus saberž ar karoti vai izrīvē caur sietu, pieliek krējumu, sarīvētu un izkausētu sieru un sāli. Labi izmaisa un pieliek sakapātu olu baltumus.

SIĻĶE SIERA MAJONĒZĒ

3 siļķes, 1 glāze majonēzes, 3 ēd. kar. sarīvēta mīksta siera, zaļumi, 2 olas.

Nomērcētām siļķēm novelk ādu, izņem asakas, sakārto uz bļodas.

Majonēzi sajauc ar katliņā izkausētu sieru un pārlej pār siļķēm, pārkaisa ar sakapātām olām. Garnē ar tomātu šķēlēm un zaļumiem.

MENCU APLIŠI AR SIERU

½ mārc. mencu fileja, 3 ēd. kar. sviesta, 3 ēd. kar. sarīvēta siera, 2 šķēles baltmaizes, 1 ēd. kar. kartupeļu miltu, 6 kar. skāba krējuma, 1 glāze ūdens, sāls un pipari pēc garšas.

Mencu filejus samaļ kopā ar izmērcētu baltmaizi bez garozām, samalto masu samīca, pieliekot kartupeļu miltus, sarīvētu sieru, sviestu, krējumu, sāli un piparus. Ja masa briedīga, tad jāpievieno ūdens. Masu labi samīca un veido vidēja lieluma aplišus, apviļā miltos un vāra sālsūdenī gatavus.

Sakārto uz bļodas un pārlej ar krējuma mērci. Ja sieru zivju masai neliek klāt, tad var gatavot siera mērci un pārliet aplišiem vai arī vienkārši dot klāt mārrutku mērci.

MENCU VELTNĪŠI MAJONĒZĒ AR SIERU

2½ mārc. mencu fileja, 2 sīpoli, sāls un pipari pēc garšas, ½ lauru lapa, 3 ēd. kar. sarīvēta siera.

Mencu fileju viegli izdauza, pārkaisa ar un pipariem, sakapātu sīpolu un sarīvētu sieru, saveltnē, saspraudž ar koka irbulīti un notin ar diegu. Sagatavotos veltnīšus liek verdošā zivju buljonā vai arī sālsūdenī ar mazliet etiķa piedevu un vāra uz lēnas uguns 30 minūšu. Atdzisušus sakārto uz bļodas, izņem irbulīšus, pārlej ar majonēzi, grezno ar zaļumiem, olu un citronu.

Virā, kur veltnīši vārījās un kurai ir laba siera garša, var pielikt pāris sagrieztu kartupeļu un vārīt gatavus. Pasniedzot galdā, var pielikt skābu krējumu un zaļumus.

„Skolotāju avīzes

redakcija atrodas Vaļņu un Smilšu ielas granita nama 5. stāvā. Redaktors Edgars Avotiņš pirms 10 gadiem bija komjaunatnes CK skolu daļas instruktors. Pirmais numurs iznāca 1947. gada decembrī. To atceras tikai partijas nodaļas vad. Atis Kļaviņš un mašīnrakst. Biruta Krūma. Kļaviņš ar avīzi audzēja komūnistiskās audzināšanas graudus. Tad tikai viena A. S. Makarenko grāmata bija pārtulkota latviski. Atb. sekretāre atnāca no blakus esošā žurnāla „Pad. Latvijas skola". Ziedonis Baumanis nesen atgriezās no armijas. — Republikā daudz uzmanības veltī estētiskai audzināšanai un sāk aizmirst par citām komūnistiskās audzināšanas pusēm. Avīze uzstājas ar asiem rakstiem . . . " („Učiteļskaja gazeta" 5. V. 59.). (Maija Priede).

Pirmais maijs

Katru gadu 1. maijā un 7. oktobrī Rīgā notiek okupācijas karaspēka parāde — pēdējos gados Daugavpils šaurībā, bet tur redzami arī seklāk peldošie kara kuģīši — iespaidīgāki. Sākot ar 1956. g. 7. oktobri Rīgas radiofons parādi vairs nenoraidā: komandēšana un runa krieviski taču ir gaužām slikta propaganda partijas lietai. Pašreizējā diktātora slavināšana pēc pārgrozībām attiecīgo ģenerāli var kompromitēt. Archīvā ir labi uzglabājusies skaņu lenta ar Bagramjana Staļina slavināšanu 1949. g. 1. maijā:

„Par visiem mūsu sasniegumiem mums jāpateicas lielajam Staļinam. Tā ir mūsu laime, ka mūs ved uz komūnismu mūsu ģeniālais vadonis un skolotājs, visas progresīvās cilvēces vadonis b. Staļins. Zem b. Staļina gudrās vadības vēl vairāk nostiprinājusies Pad. Savienības tautu draudzība. Mūsu zeme gudrā Staļina vadībā iet uz komūnismu . . . "

Šogad 1. maijā radiofons attēloja padomju imperijas „rūpes par mieru": „PSRS bruņotie spēki atbilst visām mūsdienu militārajām prasībām. Tiem ir tāds moderns, varens ierocis kā starpkontinentālās raķetes, kas spēj nogādāt ārkārtīgi spēcīgu ūdeņraža lādiņu uz jebkuru vietu pasaulē. Pad. Savienības bruņotajiem spēkiem ir vesela serija kaujas raķešu: starpkontinentinentālās, kontinentālās tālai, vidējai un tuvai distancei, raķetes ar taktisku nozīmi. Radikāli mainījušies arī mūsu armijas parastie ieroči: tie ir jauni, vēl varenāki nekā agrāk . . . "

Par kaut kādām latviešu daļām padomju armijā nedzird jau sen. To vietā lielījās: „kādā apakšvienībā, kas piedalījās š. g. parādē, kalpo 19 tautību karavīri."

Aziāti var tomēr būt lielāki nacionālisti nekā, piem., vācu komūnisti. 1. maija apsveikumos Rīgas radiofonā bija dzirdams kāds vācu apsveicējs, kas krieviski runāja ar akcentu, bet Tadžikijas arodbiedrību padomes pr-js un PSRS AP deputāts Iskandrovs radiofona krievu valodas raidījumos apsveica tadžikiski, ko tūlīt tulkoja krieviski. Jādomā, ka tik augsts varas vīrs pārvalda krievu valodu.

aiz DZELZS aizkara

OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Tirdzniecības palāta Rīgā

(Vissavienības tirdzniecības palātas filiāle)

„Tā ir trešā neieinteresētā puse starp ražošanas uzņēmumiem un tirdzniecības organizācijām. Šīs iestādes pirmais un galvenais uzdevums ir cīnīties par jaunu paraugu ieviešanu visās mūsu republikas vieglās rūpniecības nozarēs . . . Tā apkalpo Rīgas, Liepājas, Ventspils, Kaliņingradas un Klaipēdas ostas, pārbaudot un nosakot eksporta un importa preču kvalitāti . . .

Izstādes pie mums mīl rīkot plaši un iespaidīgi . . . Kaut gan dzirdēti pārmetumi, ka dzīvē daudz kas neizskatās tā, kā izstādē . . . Gatavošanās Vispasaules izstādei bija ļoti svētīga. Visi . . . parādīja, ka mūsu vieglās rūpniecības ražojumi neatpaliek no vislabākajām ārzemju precēm . . .

Kliedzošās bezgaumības ražošanu turpina: 1. Rīgas pilsētas tirdzniec. uzņēmuma rūpn. kombināts, trikotāžas fabrika „Rīgas adītājs", invalidu artelis „Ražotājs" un vesela rinda citu . . . Patlaban Rīgas apavu veikalos plauktos gandrīz vienīgi novecojušos modeļu kurpes, kurām nevar paiet garām bez ironiskas piezīmes . . .

Tirdzniecības palātas darbiniekiem ir plašas jo plašas tiesības: demonstrēt ražotājiem visjaunākos preču paraugus, ierosināt to ražošanu. Tirdzniecības palātas rokās ir tāds stimulējošs līdzeklis kā prēmijas, ko piešķir uzņēmumiem, kas ātri ievieš ražošanā lielāku skaitu jauno paraugu . . . Dažkārt notiek arī tā, ka kāds uzņēmums, prēmiju saņēmis, pārtrauc ražot jaunos modeļus un dod atkal pircējiem apnikušo, bet ražotājiem „ērto" veco produkciju." („Zvaigzne").

Skaisti, bet . . . dārgi

„ . . . Lūk, veikala skatlogā stāvlampa - paraugs. Viens vienīgs, ne visai veikls, sen novecojies. No koka, ar plauktiem, smagnējs. Gadās arī vēl viens paraugs no metalla — un viss. — Vai pērk? — Mēs rādām paraugu.

— Jā, dienā 2 līdz 3 izdodas pārdot, — saka pārdevējs. Ja gribat iegādāties skaistas un modernas lampas, aizejiet uz individuālo pasūtījumu ateljē.

Mēs ejam uz Ļeniņu un Dzirnavu ielas stūra lustru ateljē. Bet . . . uz durvīm uzraksts — pasūtījumus nepieņem. Lai vismaz pajautātu, kad varēs pasūtināt un apskatīt, ieejam darbnīcā.

Jā, neesam maldījušies, te tiešām ir tas, pēc kā daudzi rīdzinieki ilgojas. Pie griestiem karājas skaistas lustras, gan maigu krāsu papīra, gan stikla kupoliem. Ir arī jaukas sienas, rakstāmgalda un nakts lampiņas. Pie griestiem pakārtas greznas lustras, bet darbnīcas stūros novietotas graciozas un vieglas stāvlampas. Attēli pa kreisi to apliecina. Viss ir tikams, bet — dārgs.

— Kāpēc jūsu darbnīcā tik augstas cenas? — jautājam brigadierim.

— Tas ir tāpēc, ka ražošanas izmaksas ir augstas. Bet mēs jau tik un tā nevaram visus pasūtījumus veikt . . .

— Kāpēc tādas lampas nevar ražot mūsu rūpniecība? Ai, kas tām būtu noņēmēju! . . .

Kirova rajona komūnālo un sadzīves pakalpojumu kombināta ateljē Kirova ielā 69. vadītājs b. Lācis:

— Pasūtījumu mums netrūkst, tikai mums nav tik daudz paraugu kā arteļniekiem, mums tos apstiprina ļoti gausi . . . Tikai viss iznāk samērā dārgs, jo gatavojam abažūrus ar rokām.

— Ja, arī te viss ir skaists, bet tomēr dārgs, un grūti sagaidīt rindu. Darbnīca pieņem dažās dienās pasūtījumus veselam mēnesim, bet tad durvis atkal aizveras . . . A. Vanaga. („Zvaigzne", Nr. 7. — 1959. g.)

„ZVAIGZNES" INTERVIJA AR RĪTDIENU

„1 lasītājs: Vai, elpa aizraujas, tik daudz visa kā gribas . . .

2. lasītājs: Māju, māju vajadzētu vairāk . . .

Lasītājs no malas: Lūk, ja algas drusku paaugstinātu . . .

1. lasītājs: Un vairāk skaistu gaumīgu preču visos veikalos . . .

Lasītājs no kāda rajona centra: Mūsu veikalos aptrūcis cukurs . . . („Zvaigzne" Nr. 1. — 1959.).

Skolas un krievu valoda

„Stundu skaits II—IV klasēs krievu valodai pēc jaunā projekta tiek samazināts par 64. Skaidrs, ka jāsamazina arī mācību vielas apmēri . . . („Skol. avīze", 3. IV. 59.).

★

„Rīgas 8. vidusskolā . . . viens ierunājas par krievu valodas mācīšanu . . . Aizķerta vārīga vieta. Pionieru vadītāja Filipova: — Bet ja kāds gribēs kļūt ģeologs? Kalnu institūtu mums Rīgā taču nedibinās!

— Kas par to domās, mācīsies fakultātīvi, kursos — pretējās domās ir skolotājs Paškovskis . . . Viņam sīvi pretinieki: ģeografijas skolotāja Trēne, mācību daļas vadītāja Fleija. — Kādā valodā mēs sarunāsimies, ja latvieši nemācīsies krievu un krievi latviešu valodu?

— Angliski — iemet kāds repliku . . . " („Cīņa" 21. XI 58.).

★

„ . . . Technikumos svešvaloda vai nu netiek mācīta nemaz, vai arī pavisam niecīgā apjomā. Ļoti nopietns šķērslis svešvalodu mācīšanā augstskolās ir pilnīgs mācības līdzekļu trūkums latviešu valodā. Augstskolās svešvalodas joprojām māca pēc krievu valodā sarakstītām grāmatām. Šis iemesls grauj viselementārākos svešvalodu mācīšanas metodikas pamatus . . . " (A. Feldhūns, RPI svešvalodu kat. vad. — „Cīņa").

★

Analfabēti Liepājā. — „Liepājas Ped. institūta ped. un psīcholoģijas fak. 1. kursa „D" grupas . . . darba plānā ir īss kodolīgs teikums — darba turpināšana ar analfabētiem. Bet ne visi zina, cik daudz pūļu, prasmes, pacietības, takta un pedagoģijas zināšanu šajā darbā ir ieguldījušas D. Lāpītāja, E. Mure, A. Valtere, D. Lāpītāja un citas meitenes cenšas, lai ikviena politinformācijas stunda kļūtu interesanta un izprotama. Vairākas grupas komjaunietes palīdz uzlabot politisko masu darbu rūpnīcās un uzņēmumos, bet E. Meldere Gaļas un piena kombināta krievu tautības strādniekiem māca latviešu valodu . ." („Padomju jaunatne", 10. 3. 59.).

★

„Jaunu mācīšanas metodi sāk lietot Rīgas industriālā politechnikuma vakara maiņai: klausītājiem pa vienu ausi lej iekšā vienu, pa otru ausi otru. Praktiski tas panākts tādā veidā, ka 2 skolotāji pie vienas tāfeles izskaidro 2 dažādus priekšmetus 2 audzēkņu grupām". („Pad. jaunatne", 21. 2. 59.).

LAIMĒJIET

$25,000.00

VAI KĀDU CITU SUMMU NO LIELAJĀM NAUDAS BALVĀM

$90,000.00

SLAVENO VĀRDU ATMIŅĒŠANAS SACENSĪBĀ

PILNĪGĀKAI INFORMĀCIJAI SKAT. ŠĪSDIENAS **TORONTO DAILY STAR**

SPECIĀLPIEDĀVĀJUMS JAUNAJIEM ABONENTIEM! ★

Ietaupiet naudu! Aizpildiet šo kuponu ŠODIEN un iesūtiet to The Circulation Dept., TORONTO DAILY STAR, 80 King Street, West, Toronto 1.

Šis kupons dod jums tiesības uz 15¢ atlaidi jūsu pirmajiem 8 nedēļu maksājumiem par Toronto Daily Star piegādi mājās.

Tas nozīmē, ka jūs maksājat tikai 40¢ nedēļā parasto 55¢ vietā.

★ Šis piedāvājums derīgs: 1) JAUNIEM abonentiem, kam laikrakstu piegādā mājās, un 2) ESOŠIEM abonentiem, kas pasūtina atsevišķus eksemplārus.

Circulation Manager, Toronto Daily Star, Date ....
80 King Street, West, Toronto 1.

I would like to enjoy home delivery of the Toronto Daily Star at the special introductory rate of only 40 cents per week for the first 8 weeks.

Name ....
Address ....
City .... Province ....

THIS SPECIAL 40¢ PER WEEK INTRODUCTORY OFFER APPLIES ONLY TO ESTABLISHED HOME DELIVERY SERVICE THROUGH TORONTO STAR CARRIERS.

Plānošana un apsaimniekošana – O

'Ontario va
lepna uz provinces
gadu laikā . . . tas i
sies. Tai pašā laikā j
ikvienu individu visā

HON
Mi
Devel

Ontario provinces iedzīvotāji uzr
ties un pavadīt daļu no sava brīvā laika ārp
ķinoties, provinces valdība ir iekārtojusi atp
ļu laukumus visā Ontario.

Šī nodaļa strādā ciešā sakarā ar 25 dabas ai
tēm. Ir iekārtoti 60 parki ar piknikošanas ie
kopplatībā 7.500 akru. Tas ir pierādījums u
ces iedzīvotājiem, ka viņiem aizvien būs ie
mu atpūtu brīvajā dabā.

Tuvākai informācijai attiecībā uz šiem ja
šīs nozares galvenajam inženierim A. H. Ri

ONTARIO

ONTARIO DEPARTMENT OF PLANNING
Hon. W. M. Nickle, M.B.E., M.C., Q.C.
MINISTER

ATSAUCIES!
JANSONS ARVĪDS,
JŪLIJUSA dēls.
Tevi meklē māte un māsas dzimtenē. Raksti mātei.
LATVIJAS P. S. R.,
SMILTENES RAJONS,
PASTA NOD. DZENI,
GRUNDZĀLES CIEMA
SMILGĀS.

Māsa Auguste meklē brāli
PĒTERI, Franča dēlu, KOVAĻEVSKU,
dzim. 1901. gadā, dzīvojis Latvijā Gostiņos.
Personas, kas par viņu ko zinātu, lūdz rakstīt A. GRINBERGS, 44 LINSMORE CRES. TORONTO 6, ONT., CANADA.

Kluss bezbērnu pāris
MEKLĒ DZĪVOKLI:
1—2 istabas ar virtuvi un garāžu. Vēlams būtu no Broadview uz austrumiem.
Zvanīt katrā laikā, izņemot svētdienas — OX 4-0018, Toronto.

Danforth - Hampton raj.
IZĪRĒJAMAS
2 istabas un virtuve, kopā vai atsevišķi. Tuvu satiksmei un veikaliem.
Zvanīt: HO 5-3613, Toronto.

62 KINGSMOUNT PARK — WOODBINE - GERRARD raj.
IZĪRĒJAMA
vecākai dāmai - vieniniecei viena istaba, virtuves un ledusskapja lietošana. Zvanīt pēc 5 p.p. HO 5-5006, Toronto.

IZĪRĒJAMA
ISTABA ar vai bez mēbelēm un NEMĒBELĒTA ISTABA ar VIRTUVI.
Zvanīt HO 1-0556, Toronto.

Danforth - Pharmacy —
IZĪRĒJAMA
MĒBELĒTA ISTABA.
OX 4-6862, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

Jaunatnes svētku
sac
30. maijā no pl
RAINBOW ZĀLĒ, K
(ieeja pret ziedojumie
SACE
NOSLĒGUM
plkst.
Ballē ieeja $1.50.
Apme
LATVJU JAUNATNE

Dr. ROMA
Ilggadīga prakse slimnī
Speciālists iekšķīgās, sie
3537 PARK AVE., MONTRE
Runā vāciski un krieviski.

TEA
354½ Yonge St., 2. stāv
atvērta no pl. 9 rītā lī
Iepriekšēja pieteikš
Mrs. Karol REA

Mēs sūtām
MEDIKAMEN
uz Latviju, Igauniju, Liet
Piegāde 3
Mūsu cenas ir zemākās.
ROTBART'S DRUG STO

BAZNĪCA

DIEVKALPOJUMI ASV

NUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 5 Second St., Brooklyn 15, N.
Dievkalpojumi Betlemes bazn ca.

Svētdien, 31. maijā, pl. 3 p Betlemes baznīcā māc. R. Z riņš; pl. 5 p.p. Bronksā Sv. T ma baznīcā māc. A. Ozols; dusskolēnu mācības noslēgu pl. 6 vak.; Ņuarkā, YMCA/YW CA skolas telpās skolas nob gums, māc. Osv. Gulbis. Sko nobeigumi sestdien, 6. jūni Beisaidā pl. 7 vak., Frīportā 11 dienā, Beišorā pl. 3 p.p.

Skolas nobeigums svētdien, jūnijā Bruklinā pl. 1 un Bron sā pl. 4 p.p.; dievkalpojums dievgaldu Port Vašingtonā, 2 dienā.

CIKĀGA

Cikāgas latviešu ev. - lut. Ci nas draudzē, 5015 W., Ferdina Māc. A. Rautonšilds.

31. maijā, pl. 9 bērnu dievk pojums un svētdienas skola.

Plānošana un apsaimniekošana – Ontario nākotne!

'Ontario valdība var būt lepna uz provinces straujo augšupeju dažu gadu laikā . . . tas ir progress, kas turpināsies. Tai pašā laikā jūsu valdība rūpējas par ikvienu individu visā provincē."

HON. W. M. NICKLE, Q. C.,
Minister of Planning and Development for the Province of Ontario.

Ontario provinces iedzīvotāji uzrāda tendenci atpūsties un pavadīt daļu no sava brīvā laika ārpus mājas. Ar to rēķinoties, provinces valdība ir iekārtojusi atpūtas parkus un spēļu laukumus visā Ontario.

Šī nodaļa strādā ciešā sakarā ar 25 dabas aizsardzības autoritātēm. Ir iekārtoti 60 parki ar piknikošanas iespējām: tie aizņem kopplatībā 7.500 akru. Tas ir pierādījums un garantija provinces iedzīvotājiem, ka viņiem aizvien būs iespēja baudīt patīkamu atpūtu brīvajā dabā.

Tuvākai informācijai attiecībā uz šiem jautājumiem rakstiet šīs nozares galvenajam inženierim A. H. Richardsonam.

ONTARIO

ONTARIO DEPARTMENT OF PLANNING & DEVELOPMENT

Hon. W. M. Nickle, M.B.E., M.C., Q.C. MINISTER — Hon. Leslie M. Frost, Q.C., LL.D. PRIME MINISTER

ATSAUCIES!

JANSONS ARVIDS,
JULIUSA dēls.
Tevi meklē māte un māsas dzimtenē. Raksti mātei.
LATVIJAS P. S. R.,
SMILTENES RAJONS,
PASTA NOD. DZEŅI,
GRUNDZĀLES CIEMA
SMILGĀS.

Māsa Auguste meklē brāli
PĒTERI, Franča dēlu, KOVAĻEVSKU,
dzim. 1901. gadā,
dzīvojis Latvijā Gostiņos.
Personas, kas par viņu ko zinātu, lūdz rakstīt A. GRINBERGS,
44 LINSMORE CRES.
TORONTO 6, ONT., CANADA.

Kluss bezbērnu pāris MEKLĒ DZĪVOKLI:
1—2 istabas ar virtuvi un garāžu. Vēlams būtu no Broadview uz austrumiem.
Zvanīt katrā laikā, izņemot svētdienas — OX 4-0018, Toronto.

Danforth - Hampton raj.
IZĪRĒJAMAS
2 istabas un virtuve, kopā vai atsevišķi. Tuvu satiksmei un veikaliem.
Zvanīt: HO 5-3613, Toronto.

62 KINGSMOUNT PARK — WOODBINE - GERRARD raj.
IZĪRĒJAMA
vecākai dāmai - vieniniecei viena istaba, virtuves un ledusskapja lietošana. Zvanīt pēc 5 p.p. HO 5-5006, Toronto.

IZĪRĒJAMA
ISTABA ar vai bez mēbelēm un NEMEBELĒTA ISTABA ar VIRTUVI.
Zvanīt HO 1-0556, Toronto.

Danforth - Pharmacy — IZĪRĒJAMA
MĒBELĒTA ISTABA.
OX 4-6862, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

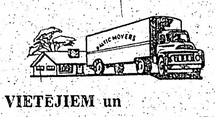

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

Jaunatnes svētku sacensības Hamiltonā
30. maijā no plkst. 1 līdz 5.30 p.p.
RAINBOW ZĀLĒ, King un Sanford ielu stūrī
(ieeja pret ziedojumiem par programmām) un
SACENSĪBU NOSLĒGUMA BALLE
plkst. 8 vakarā.
Ballē ieeja $1.50. FERRU BENY ORĶESTRIS.
Apmeklēt lūdz —
LATVJU JAUNATNE un HAMILTONAS DV NOD.

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķigās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 3—8 vakarā.

„TEA ROOM"
354½ Yonge St., 2. stāvā, tel. EM 6-2403, Toronto,
atvērta no pl. 9 rītā līdz 10 vakarā, arī svētdienās.
Iepriekšēja pieteikšanās nav nepieciešama.
Mrs. Karol READER un padomnieks.

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR GAISA PASTU
uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropas zemēm.
Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums pasūtinājumus.
ROTBART'S DRUG STORE 676 Queen St., W., Toronto. EM 3-2800.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NJUORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

Svētdien, 31. maijā, pl. 3 p.p. Betlemes baznīcā māc. R. Zariņš; pl. 5 p.p. Bronksā Sv. Toma baznīcā māc. A. Ozols; vidusskolēnu mācības noslēgums pl. 6 vak.; Ņuarkā, YMCA/YWCA skolas telpās skolas nobeigums, māc. Osv. Gulbis. Skolu nobeigumi sestdien, 6. jūnijā Beisaidā pl. 7 vak., Frīportā pl. 11 dienā, Beišorā pl. 3 p.p.

Skolas nobeigums svētdien, 7. jūnijā Bruklinā pl. 1 un Bronksā pl. 4 p.p.; dievkalpojums ar dievgaldu Port Vašingtonā, pl. 2 dienā.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand Māc. A. Rautenšilds.

31. maijā, pl. 9 bērnu dievkalpojums un svētdienas skola. Pl. 9,30 dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc dievkalpojuma draudzes izbraukums uz Šillera parka 15. nodalījumu: dievvārdi pl. 12. Māc. A. Rautenšilds.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, pl. 2.00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel.: 4-0302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 31. maijā, pl. 3 p.p. dievkalpojums.

Svētdien, 7. jūnijā, pl. 3 p.p. draudzes svētdienas skolas noslēguma dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

7. jūnijā, plkst. 2 p.p. dievkalpojums Sv. Trīsvienības baznīcā.

14. jūnijā, plkst. 2 p. p. Aizvesto pieminas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Koris.

28. jūnijā, plkst. 2 p. p. dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trisvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Ceturtdien, 28. maijā, plkst. 7.00 vakarā, jaunatnes vecākās grupas stunda mācītāja mājā.

31. maijā, plkst. 3 p.p. bērnu pēcpusdiena baznīcas apakš. telpās ar Toronto 1. latviešu ev.-lut. draudzes svētdienas skolas bērnu uzvedumu — Kārļa Skalbes dramatizētā pasaka „Kaķīša dzirnaviņas". Ieeja pret ziedojumiem.

Sestdien, 30 maijā, plks. 7 vakarā draudzes dāmu komitejas sanāksme pie A. Amatnieka kundzes, 412, East 42. ielā.

Laulāti: Tālis Tērauds un Rasma Lēvalda; Teodors Jansons un Zigrida Merija Erdmane.

DANDALKĀ

31. maijā, pl. 11 rītā, Torontо baptistu draudzes dievkalpojums Dandalkā, to vadīs māc. R. Ekšteins. Svētruna latviešu un angļu valodā, piedalīsies draudzes koris un viesi no Čikāgas.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

VINIPEGĀ

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 2-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa 1 Ontario. Tel.: RE 3-3906

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek sestdienās plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Svētdienu rītos no pl. 10,30—11,00 garīgs radio raidījums — Bridža ar Dievu, viļņu garums 1350 Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

DIEVKALPOJUMI Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

Trešdien, 27. maijā, plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda, 4802 Lacombe Ave.

Svētdien, 31. maijā, plkst. 1.30 dienā dievkalpojums.

ST. KATARĪNES

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont. Tel. MU 5-5098.

SŪTOT SAIŅUS UZ DZIMTENI, IZMANTOJIET MŪSU STARPNIECĪBU

Katrs sainis ir apdrošināts — pazušanas gadījumā nosūtām otru saini vai arī izmaksājam naudu atpakaļ. Saiņi Latvijā nonāk 3—6 nedēļu laikā. Par saņemšanu piesūtām saņēmēja parakstītu pavadzīmi.

Uzdodiet pilnu vārdu un uzvārdu, kā arī pareizu adresi.

Mēs nesolām lēti, bet mūsu preces ir labas, jo lēta kvalitāte.

PĀRTIKAS STANDARTSAIŅI

C—9 20 mārciņas smalkā vai graudu cukura, mannas vai balto kviešu miltu (pēc norādījumiem, cik no katra) $11.20
C—18 Iepriekšējais dubultoti un 60 cigaretes (Chesterfield vai Camel) vai 500 gr šokolādes $19.00
T—9 20 mārciņas augstākā labuma kausētu cūkas tauku $20.60
Z—9 20 mārciņas žāvēta cūkas speķa, bēkona vai sviesta (pēc norād., cik no katra) $24.50
S—9 20 mārciņas svaiga sviesta (paciņās vai 15 mārc. konservēta sviesta bundžās) $25.25
6—A 0,5 kg sviesta, 1 kg cūkas tauku, 1 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 300 gr. šokolādes un 20 cigaretes $15.90
6—B 2 kg sviesta, 2 kg īstas dūmdesas, 2 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 400 gr. šokolādes, 454 gr. žāvētu plūmju un 40 cigaretes $28.00
6—A 1 kg cukura, 1 kg sviesta, 1 kg šķiņķa, 0,5 kg pupiņu kafijas, 100 gr. šokolādes, 100 gr. tējas un 550 karameļu (bundžā) $16.00
8—B 2 kg cukura, 2 kg sviesta, 2 kg šķiņķa, 1 kg pupiņu kafijas, 400 gr. šokolādes, 200 gr. tējas, 610 gr. kakao un 40 cigaretes $27.80

KUNGU MEŽĻU DRĀNAS

Ks — dažādu nokrāsu pelēks vai brūngans audums, $4.90 metrā. Komplekts: 2,75 m un visi drēbnieka piederumi (kop. svars 3.4 kg) $23.50
Kf — izcilas kvalitātes un ļoti izturīgs vilnas audums dažādās krāsās, $6.90 m. Komplekts: $2.75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,4 kg) $29.80
Kl — izcilas kvalitātes melns vai citas krāsas angļu mēteļu audums, $9.50 m. Komplekts: $2.75 m ar piederumiem (3,6 kg) $36.50
FFk — visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg) sākot ar $44.75

DĀMU KOSTĪMIEM

Df — angļu vai dāņu ķemdzijas audums dāmu kostīmiem, izcilas kvalitātes, $8.20 metrā. Komplekts: 2,50 m drānas ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 2,8 kg) $27.75
Ffd — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas drānas dāmu kostīmiem, sākot ar $11.90 metrā Komplekts: 2,5 m ar visiem piederumiem (svars 2,8 kg), sākot ar $36.50

DĀMU MEŽĻU DRĀNAS

Dm — biezs pelēks, bēša, zaļgans vai ķieģeļu sarkans audums ar retām svītrām. Ļoti izturīgs audums, $4.95 metrā. Komplekts: 2.75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,2 kg) $22.25
D2 — angļu drāna dāmu mēteļiem — pelēka; zilgana vai zaļgana, vienkrāsaina, ļoti labas kvalitātes, $7.70 metrā. Komplekts 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,2 kg) $30.50
Dl — izcilas kvalitātes melna vai citas krāsas angļu mēteļu drāna, $9.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,4 kg) $36.50
FFd — visaugstākā kvalitātes dažādu krāsu dāmu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2.75 m drānas ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg), sākot ar $45.50

So saiņu cenām jāpieskaita klāt licence, porto un apdrošināšana

5 kg sainim	$6.50	10 kg sainim	$8.50
15 kg sainim	$10.50	20 kg sainim	$11.50

Augšminētos komplektus var apvienot pēc izvēles līdz vēlamai svara robežai.

KUNGU UZVALKU DRĀNAS.

Le — brūna, brūna ar retām svītrām vai pelēka musturota drāna vīriešu ikdienas uzvalkam, $4.60 metrā. Komplekts: 3,25 m drānas un visi drēbnieka piederumi (kopīgais svars 3,5 kg) $23.75
Pa — tumši zila, tumši brūna vai pelēka vilnas drāna, $5.60 metrā. Komplekts (3,5 kg) $26.25
Vi — tumša ar smalkām svītriņām vai dažādu nokrāsu smalki rūtaina angļu vai dāņu ķemdzijas drāna, $7.30 m. Komplekts (3,30 kg) $33.25
La — tumši pelēka (t.s koksa krāsa) vai balozpelēka, ļoti labas kvalitātes drāna, $8.20 m. Komplekts (3,3 kg) $36.25
Hf — tumši pelēka, tušmi zila, zaļgana vai brūngana angļu ķemdziju drāna, viegli svītrota, $8.60 m. Komplekts (3,3 kg) $37.75
Hl — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas audums, dažādās nokrāsās, $11.90 m. Kompleks (3,3 kg) $47.75
Ms — melns angļu ķemdzijas audums (iesvētībām, kāzām, viesību tērpiem u. t. t.), $7.30. So $11.90 metrā. Kvalitāte kā Vi, Hf un Hl drānām. Arī komplektiem tādas pašas cenas kā Vi, Hf, vai Hl.

So saiņu cenām jāpieskaita klāt licences, porto un apdrošināšanas izdevumi:

5 kg sainim	$6.50	10 kg sainim	$8.50
15 kg sainim	$10.50	20 kg sainim	$11.50

Augšā minētos komplektus var apvienot pēc izvēles līdz vēlamai svara robežai.

PĀRTIKAS SPECIĀLSAIŅI

PA — 5 mārc. konservēta šķiņķa, 1 kg cūku tauku, 450 gr. aknu pastētes, 2 kg. sviesta, 2 kg cukura, 0,5 kg. pupiņu kafijas un 60 cigaretes $25.75
Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigarešu (Chesterfield, Camel vai Capstan) $49.75
PB — 3 kg sviesta, 1 kg rīsu, 1,5 kg īstas dūmdesas, 0,5 kg pupiņu kafijas, 2 kg cukura, 1 mārc. kakao un 1 mārc. bišu medus $22,75
Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigarešu (Chesterfield, Camel vai Capstan) $44.75
PC — 8 mārc. konservēta šķiņķa, kakao, kafijas vai šokolādes (no katra pēc norādījumiem) + 100 Chesterfield cigarešu $19.75
Tas pats dubultots + 0,5 kg sviesta $38.90

Lūdz uzdot pareizu pilnu vārdu un uzvārdu. Pretējā gadījumā adresāts saini var arī nesaņemt.

DAŽĀDI:

Vilnas dzija, sevišķi miksta, piemērota zīdaiņu pūriņiem, 100 gr $1.85
Vilnas dzija, piemērota kamzoļiem, jakām, cimdiem u. c., 100 gr. $1.55
Dāmu veļas komplekts (Charmease), 265 gr. $5.50 — $6.60
Dāmu veļas komplekts, apakšsvārki un bikses, nailons, 140 gr. ..... $5.60 — $6.90
Siltas dāmu veļas komplekts, 50% vilna, 50% kokvilna, 165 gr. $5.80
Vilnas dāmu veļas komplekts, 165 gr. $7.80
Dāmu veļas komplekts, kokvilna ar mežģīnēm, 115 gr. $3.80
Vilnas apakšbikses, dāmām, 120 gr. $3.50
Dāmu krekliņi, tīras vilnas, bez piedurknēm, 90 gr. $3.50
Dāmu cimdi, kokvilnas triko, pāris 50 gr. ..... $1.60 — $2.60
Dāmu cimdi, krepnailona, pāris 25 gr. ..... $1.90 — $2.90
Dāmu dūraiņi, pāris 25 gr. ..... $2.00 — $3.80
Dāmu džemperi, 275 gr. ..... $6.80 — $7.60 — $10.50
Galvas lakati, rajonvilnas, 100 gr., sākot ar $1.50

Komplekts kungu apakšveļas ar garām piedurknēm un stilbiem, kokvilnas triko, 585 gr. ..... $4.70 — $5.75
Komplekts kungu apakšveļas ar īsām piedurknēm un gariem stilbiem, kokvilnas triko, 350 gr. $4.50 — 5.25
Komplekts kungu apakšveļas bez piedurknēm, ar īsiem stilbiem, kokvilnas triko, 215 gr. .... $2.90 — $3.90
Kungu virskrekls, poplina, 300 gr., sākot ar $6.90
Kungu cimdi, kokvilnas triko, 70 gr. $1.50 $2.50
Kungu jaka, vilnas, pogājama, 380 gr. ..... $8.90 vai $13.50
Kungu svīteris, 100% vilnas, 710 gr. ..... $10.80 vai $18.75
Tīras vilnas šalle, 175 gr. ..... $2.40 vai $3.60
Vilnas sega, 875 gr. ..... $9.90 — $12.50
Dāmu vai kungu lietus mēteļi, impregnēti, 1150 gr. $19.50 $26.75

Dāmu zeķes

Nailona, pāris 45 gr. ..... $1.80, $2.20 u.t.t.
Tīkla nailona, pāris 45 gr. ..... $2.00 — $2.50
Krepa nailona, pāris 60 gr. ..... $2.50 — $2.90
Vilnas, pāris 100 gr. ..... $2.50 — $3.40

Kungu zeķes

Vilnas ar nailona pastipr., 120 gr. ..... $1.60 — $1.90
Spunnailona, pāris 85 gr. $1.40
Krepa nailona, pāris 55 gr. $1.60
Slēpētāju zeķes, norvēģu, dāmu un kungu, pāris 175 gr $1.75
Dāmu vai kungu ādas cimdi ar oderi 150 gr. $5.90 — $7.50

APAVI, ĀDAS UN GUMIJAS PRECES

Ādas cepure, Kanadas, ausaina, 190 gr. ..... $4.75 un $5.90
Silti, nemirkstoši nailona zābaciņi (botes) dāmām, mazgājami, ar imitētas aitādas silto oderi, 950 gr. $8.50
Gumijas stulmu zābaki dāmām un bērniem līdz Nr. 42, 1300 gr. ..... $4.90 — $5.90 — $6.50
Gumijas stulmu zābaki vīriešiem, 1700 gr. $9.80
Vīriešu galošas, 550 gr. $3.50
Slēpju zābaki kungiem vai dāmām, 1600 gr. $12.60 $14.60 vai $16.00
Gāzie zābaki ar jērādas oderi vīriešiem, 2800 gr. $31.00
Ūdens zābaki, chromādas, viscauri oderēti, 1900 gr. $23.80
Dāmu zābaciņi, brūni vai gaiši brūni, ar sevišķi izturīgu pazoli līdz Nr. 36, 1700 gr. $10.50
virs Nr. 36, 1750 gr. $21.50
Dāmu kurpes ar ādas pazoli, svars pāri 800 gr., sākot ar $12.50
Dāmu kurpes ar vieglu gumijotu pazoli, 800 gr., sākot ar $11.80
Melnas vai brūnas solidas kungu kurpes ar dubultzoli, 1100 gr. $13.60 $15.50
Kungu ielas kurpes ar gumijas vai ādas zoli, 1400 gr., sākot ar ..... $10.80 — $12.50 — $13.80
Kungu sandales, darba vai sporta apavi, 600 gr., sākot ar $8.50
Dāmu, kungu un bērnu mājas kurpes, 250 gr. $4.30
Kamiešvilnas mājas kurpes, kungiem vai dāmām 350 gr. $4.70
Melna vai brūna, ļoti labas kvalitātes kurpju virsāda, 16—17 kv. pēdas, 5—6 pāriem kurpju līdz ar oderādām, 100 gr. $24.80
Īsta zoļāda, ļoti labas kvalitātes, 1000 gr. $5.60 vai $6.60
Ādas portfelis, trīsdaļīgs, 700 gr. ..... $8.50, $14.00 vai $28.00
Zekturi - korsete - elastiga (3 lielumi) $2.40, $3.40 vai $4.80
Veļas gumija, 15 metri $0.90
Dāmu vai kungu rokas pulksteņi (17 akmeņi), sākot ar $18.00

Saini sagatavojot, — neaizmirstiet atskaitīt no vēlamā svara daudzuma 1 kg — 2 kg (smagākām) iesaiņojumam.

Sini sarakstā minētos priekšmetus var novietot arī t. s. standartsaiņos līdz vēlamajai svara robežai.

PASŪTINAJUMU ADRESEJIET, PIEVIENOJOT ČEKU vai MO, DV SAINĪŠU DIENESTAM, 123 HURON ST., Toronto, Ont., Canada

maksai sagādāt
umiem.
ā izvēlē visā pilsētā.

stāmgalda un nakts lampiņas. Pie griestiem pakārtas greznas lustras, bet darbnīcas stūros novietotas graciozas un vieglas stāvlampas. Attēli pa kreisi to apliecina. Viss ir tikams, bet — dārgs.

— Kāpēc jūsu darbnīcā tik augstas cenas? — jautājam brigadierim.

— Tas ir tāpēc, ka ražošanas izmaksas ir augstas. Bet mēs jau tik un tā nevaram visus pasūtinājumus veikt . . .

— Kāpēc tādas lampas nevar ražot mūsu rūpniecība? Ai, kas tām būtu noņēmēju! . . .

Kirova rajona komūnālo un sadzīves pakalpojumu kombināta ateljē Kirova ielā 69. vadītājs b. Lācis:

— Pasūtinājumu mums netrūkst, tikai mums nav tik daudz paraugu kā arteļniekiem, mums tos apstiprina ļoti gausi . . . Tikai viss iznāk samērā dārgs, jo gatavojam abažūrus ar rokām.

— Ja, arī te viss ir skaists, bet tomēr dārgs, un grūti sagaidīt rindu. Darbnīca pieņem dažās dienās pasūtinājumus veselam mēnesim, bet tad durvis atkal aizveras . . . A. Vanaga. („Zvaigzne", Nr. 7. — 1959. g.)

„ZVAIGZNES" INTERVIJA AR RĪTDIENU

„1 lasītājs: Vai, elpa aizraujas, tik daudz visa kā gribas . . .

2. lasītājs: Māju, māju vajadzētu vairāk . . .

Lasītājs no malas: Lūk, ja algas drusku paaugstinātu . . .

1. lasītājs: Un vairāk skaistu gaumīgu preču visos veikalos . . .

Lasītājs no kāda rajona centra: Mūsu veikalos aptrūcis cukurs . . . („Zvaigzne" Nr. 1. — 1959.).

Skolas un krievu valoda

„Stundu skaits II—IV klasēs krievu valodai pēc jaunā projekta tiek samazināts par 64. Skaidrs, ka jāsamazina arī mācību vielas apmēri . . . („Skolu avīze", 3. IV. 59.).

☆

„Rīgas 8. vidusskolā . . . viens ierunājas par krievu valodas mācīšanu . . . Aizkerta vārīga vieta. Pionieru vadītāja Filipova: — Bet ja kāds gribēs kļūt ģeologs? Kalnu institūtu mums Rīgā taču nedibinās!

— Kas par to domās, mācīsies fakultātivi, kursos — pretējās domās ir skolotājs Paškovskis . . . Viņam sīvi pretinieki: ģeogrāfijas skolotāja Trēne, mācību daļas vadītāja Fleija. — Kādā valodā mēs sarunāsimies, ja latvieši nemācīsies krievu un krievi latviešu valodu?

— Angliski — iemet kāds repliku . . ." („Cīņa" 21. XI 58.).

☆

„ . . . Technikumos svešvalodu vai nu netiek mācīta nemaz, vai arī pavisam niecīgā apjomā. Ļoti nopietns šķērslis svešvalodu mācīšanā augstskolās ir pilnīgs mācības līdzekļu trūkums latviešu valodā. Augstskolās svešvalodas joprojām māca pēc krievu valodā sarakstītām grāmatām. Šis iemesls grauj viselementārākos svešvalodu mācīšanas metodikas pamatus . . ." (A. Feldhūns, RPI svešvalodu kat. vad. — „Cīņa").

☆

Analfabēti Liepājā. — „Liepājas Ped. institūta ped. un psiholoģijas fak. 1. kursa „D" grupas . . . darba plānā ir īss kodolīgs teikums — darba turpināšana ar analfabētiem. Bet ne visi zina, cik daudz pūļu, prasmes, pacietības, takta un pedagoģijas zināšanu šajā darbā ir ieguldījušas D. Lāpītāja, E. Mure, A. Valtere, D. Lāpītāja un citas meitenes cenšas, lai ikviena politinformācijas stunda kļūtu interesanta un izprotama. Vairākas grupas komjaunietes palīdz uzlabot politisko masu darbu rūpnīcās un uzņēmumos, bet E. Meldere Gaļas un piena kombināta krievu tautības strādniekiem māca latviešu valodu . . ." („Padomju jaunatne", 10. 3. 59.).

☆

„Jaunu mācīšanas metodi sāk lietot Rīgas industriālā politechnikuma vakara maiņai: klausītājiem pa vienu ausi lej iekšā vienu, pa otru ausi otru. Praktiski tas panākts tādā veidā, ka 2 skolotāji pie vienas tāfeles izskaidro 2 dažādus priekšmetus 2 audzēkņu grupām". („Pad. jaunatne", 21. 2. 59.).

✝

Mana mīļā sieviņa, mūsu māmuliņa un māsa

OLGA LIEPIŅŠ,

dzim. PUTRIŅŠ,

šķīrās no mums 46 gadu vecumā, 1959. gada 16. maijā, Londonā, Ontario.

Dziļās sērās:

VĪRS, DĒLS un MEITAS LONDONĀ un MĀSA un BRĀĻI DZIMTENĒ.

NOTEIKUMI, KAS JĀZINA KATRAM MOTORISTAM

Ontario satiksmes un transporta departamenta atgādinājums autobraucējiem.

1) Lielās ugunis jānogriež, ja sasniegts 500 pēdu attālums no preti braucējas mašīnas un 200 pēdu attālums no priekšējās mašīnas.

2) Aizliegts uzlipināt uzrakstus uz mašīnas logiem, ja tie traucē redzamību, tāpat nedrīkst sakārt priekšmetus mašīnās, kas traucē redzamību, vai krītot var traucēt auto vadītāja uzmanību.

Kravai, kas uzlādēta smagajās mašīnās, ir jābūt tā nostiprinātai, lai tā braucot nenokristu uz ceļa. Par šo noteikumu neievērošanu draud sods līdz $200,- un atļaujas zaudēšana. Apbraukšana pa labi ir atļauta pilsētās un ciemos, Toronto lielpilsētu ieskaitot, bet tikai tad, ja

1) pa priekšu braucošā mašīna rāda signālu, ka grib griezt, pa kreisi;

2) ielās, kur ir divi vai vairāk ceļi abos virzienos, un

3) vienvirziena ielās.

KAKTIŅŠ

TRANSPORTA FIRMA

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Šveices oriģināllīdzekļi

Alpu kalnu dziedniecības augi pret AKNU, KUNĢA, NIERU, NERVU, SIRDS, REUMATISMA u. c. sāpēm, kā arī pret saaukstēšanos, klepu un bronchitu — krājumā tikai pie

SWISS HERBAL REMEDIES,

479 QUEEN STREET, W., TORONTO.

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no

JA SŪTĀT DĀVANU SAIŅUS PIEDERĪGAJIEM uz LATVIJU, TAD UZTICIET TOS DV GRĀMANĪCAI, 123 Huron St., Toronto 2 - B, Ontario — Canada.

Pieprasiet cenu sarakstu, sekojiet sludinājumiem.

Trešdien, 27. n.a.jā, plkst. 8,30 vak.

BROADVIEW LAUKUMĀ

Q.P.R. - DV

DV ŅUJORKA — DV TORONTO SACĪKSTE FUTBOLĀ

16. maija sacīkstē ar 3:1 uzvarēja ņujorkieši, kas arī saņēma balvu. Attēlā: abas komandas; balvu pasniedz DV KV pr-dis V. Mukts. J. Kreiļa uzņ.

ZIĻĀ APLOKSNĒ

AIZRAUTIGA SPIEGU DRĀMA, KAS SĀKUSIES DAUGAVPILĪ

TREŠAIS BRĪDINĀJUMS (25)

Dienvidrietumu vējš negaidot bija izklaidējis pelēkos lietus mākoņus, un jūnija siltajos saules staros pelēkā Daugavpils bija ieguvusi priecīgāku seju. Pavisam veclaicīgs autobuss katru stundu no pilsētas uz tuvējo Stropu ezeru izveda tos laimīgos, kam tur bija izdevies noīrēt atvaļinājumam kādu vasarnīcu. Daudz vairāk tomēr bija tādu, kas, dienu izklaiņojušies pa ezera krastmalu un labi izpeldējušies ,vakarā atkal varītēm lauzās pēc benzīna un ļaļas smirdošajā autobusā, lai vēl laikus tiktu mājā vai darbā. Bieži satiksmes līdzeklis uz nelīdzenās šosejas apstājās un tad pasažieri zināja, ka visdrošākā tikšana pilsētā ir paļaušanās uz pašu kājām. Arī „Artonē" filmētāji jau pirmajā saulainajā dienā apskatija Stropus, bet turienes mazās vecās mājeles un nolaistie dārzi droši vien neiederējās „Michaila Strogova" epopejā. Nelielajā atpūtas vietā aiz cietokšņa, kas daugavpliešiem bija labi pazīstama kā Poguļanka, Saša Radionovičs ar palīgiem uzturējās drusku ilgāk.

Dienu pavadījis visas Daugavpils tuvākās apkārtnes apskatei, Radionovičs izšķīrās, ka smilšu kāpas, kas atradās starp Jaunbūvi un Stropiem, un nevienam nepiederošās lielās pļavas Cietokšņa apkārtnē būs piemērotākās vietas, kur celuloīda lentā iemūžināt cara slepenā kurjēra Michaila Strogova varonīgo, bet asinīm un mokām pilno ceļu uz Kovaļevas sirdi.

Vesels jātnieku pulka eskadrons uz burvja mājienu bija pārvērties par nežēlīga tataru chana varmācīgās gribas pildītājiem. Plati, raibi kokvilnas paltraki un tatāru cepures mūsu kavaleristus bijā pārvērtuši par stepju dēļiem, kas, acis nepamirkšķinot, kapā ienaidnieku galvas gan pa labi, gan pa kreisi. Vienam otram grimētājs uz sejas bija uzkrāsojis gaŗas austrumnieku ūsas. Vislepnāk jutās tie jātnieku pulka puiši, kas ar Lauberta gādību bija tikuši pie pielīmētām gaŗām ūsām un pavisam šķībām uzacīm.

Lauberts izrādījās neatsveŗams palīgs gandrz katrā filmas skatā. Vislabāk tomēr viņam padevās no briesmīgiem tatāriem dažu sekunžu laikā iztaisīt vēl briesmīgākus kaujā ievainotos, vai arī krītušo līkus. Ar prāvu pudeli rokās, viņš apstaigāja kavaleristu rindas un skaļā balsī sauca: „Kurš no jums grib spēlēt kādu lielāku lomu?"

No lielā gribētāju pulka Lauberts izmeklēja kādus piecus vai sešus.

„Vai nav vēl kāds baku rētains aktieris?" viņš vēlreiz nokliedza. „Gulieties zemē! Vot tā! Tagad tu ir beigts. Un paliec gulēt, kamēr es teiks, ka jāceļas augšā."

Lielo pudeli ar tumši brūno šķidrumu Lauberts bija veikli pielicis jaunā filmu aktiera deniņiem un, drusku paturējis, strauji atkal atrāva nost no sava upura. Brūnais šķidrums, kas pa gabalu itin labi atgādināja asinis, nu lēnām no upura deniņiem tecēja gar vaigu uz zemi.

„Šitāds izskatās viens tatārs, kam lode trāpījusi pa pašiem bērniņiem!"

Radionoviča palīgi nu par sašautiem mirējiem nogrimētos jātniekus saguldīja baigās pozās dadžainajā zālē un, metalla spoguļiem gaismu zibsnījot, filmas operātori sāka griezt kameras.

Pieklājīgā attālumā filmas norisei vienmēr sekoja liels zinkārīgo pūlis. Varbūt, ka tā bija pirmā un arī pēdējā mākslas filma, kas risinājās vecā Cietokšņa drūpošo mūru pakājē.

Virsnieki un viņu kundzes bija laimīgāki, jo tiem bija atlauts filmēšanā noskatīties lielās telts pavēni, izmantojot ātrumā uzsisto solu ērtības. 19. jūnijā uzņēma lielos kaujas skatus. Kādi piecdesmit siena vezumi lielajā pļavā bija salaistīti ar petroleju. Nokalnītē uz tramīgiem zirgiem zirmi sākt neganto aulekšojumu un pa reizei velties nost no zirgu mugumām gaidīja divi simti labāko kavalerijas pulka vīru.

Šodien redzēt Možuchinu un vareno kaujas skatu bija sabraukušas turpat visas Jātnieku pulka dāmas. Aloizam Jansonam telts malā vērojot Saša Radionoviča sarunu ar pulka komandieri, kāds viegls rokas pieskāriens lika strauji apgriezties.

„Kapteiņa kundze! Arī jūs nespējāt palikt mājā!" viņš patiesi apbrīnoja Marijas daiļumu. Vienkāršajā melnajā kostīmā tā tik ļoti atdalījās no daudzām virsnieku kundzēm ,kas, ierodoties vērot „Michailu Strogovu", saskatija labu izdevību padižoties ar vienu otru tikpat dārgu, cik bezgaumīgu apģērba gabalu. Gaumi un vērienu Marijai jau toreiz nevarēja noliegt.

„Nāciet taču mūsu kompanijā, Jansona kungs!" Marija bija paņēmusi Aloizu aiz elkoņa, un tagad arī viņš bija izredzēto skatītāju pulciņa vidū. Ārzemju viesi bija parūpējušies par aukstu kā ledus limonādi, cepumiem, saldējumu un pat par kafiju un konjaku. Pulka virsnieku dāmu sabiedrībā šodien īsti visā laipnībā sevi dabūja parādīt pulkvedis-leitnants Zeltiņš. Monoklis viņa labajā acī zibsnīja te vienā, te otrā improvizētā galda galā. Tas bija tas pats kādreizējais landesvēra ritmeistars Goldfelds, kas neatkarības ciņu laikā pilnīgi negaidot pagrieza muguru Kuldīgā sēdošajam landesvēra virsstābam un ar visu savu eskadronu pievienojās kalpakiešiem. Daudzi kalpakieši vēl šodien atceras, ka ritmeistars Goldfelds sava spīdošā monokla dēļ bija ar mieru pat atdot dzīvību. Kādā pārgājienā no Batariem uz Kalnciemu jātnieku vienība kā parasti atradās pārējo rotu priekšgalā. Negaidot priekšgrupa bija nonākusi stiprā ienaidnieka šauteņu un ložmetēju ugunī. Kā jau parasti, visa vienība steigā nogūlās kājnieku ķēdē un sāka apšaudīt pretinieka pozicijas. Tikai ritmeistars Goldfelds palika uz ceļa un skaļi lādēdamies meklējās ceļa dubļos. Ienaidnieka lodes lidoja pāri mūsu cīnītāju galvām, bet Goldfelds pilnīgi ignorēja spēcīgo uguni. Tikai pēc laba laika, ienaidnieka lodēm vēl svilpojot, arī ritmeistars Goldfelds atstāja 1. pasaules kara laikā taisīto meža ceļu. Viņš bija beidzot atradis to ,ko nolecot no zirga bija pazaudējis — savu monokli.

Kā īsts kavalieris pulkvedis-leitnants Zeltiņš šodien ar mākslinieka veiklību skūpstīja dāmu rokas un likās, ka viņa komplimentu leksikons nav izsmeļams. Lauva — kā kaujas laukā, tā arī uz balles zāles parketa — tāds bija šis vētras putns pulkvedis-leitnants Goldfelds-Zeltiņš. Tikai pulkvedis Sēlis jau toreiz zināja, ka šis spējigais un uz dažādām ērmibām un ārišķībām kārais virsnieks jau drīz dosies pavisam tālos, dēkainos ceļojumos. Daudzas jaunas goda zīmes rotās viņa nevainojami gludināto formas tērpu, bet, zelta monoklim spīdot, viņš pat pašā Afrikas sirdī beļģu, britu un italiešu virsniekiem pie konjaka glāzes pateiks, ka nav labāku karavīru pasaulē kā latvieši un, ka Lāčplēša kara ordenis stāv tālu priekšā visām pasaules atzinības zīmēm par varonību kaujas laukā.

Uz nelielas platformas telts priekšā ruporā Saša Radionovičš deva vēl pēdējos rīkojumus, lai tūliņ varētu sākties lielā kaujas skata filmēšana. Bija tiešām varens skats, kad lielajos siena vezumos parādījās liesmu mēles. Putekļu mākonī, degošās lāpas un zobenus vicinādami, nejauki aurējot, laukumā ievēlās asinskāro tatāru jātnieku bars. Šur tur Radionovičš bija novietojis pa briesmīgi sakropļotai lellei, kam vajadzēja skatu padarīt vel atbaidigāku. Aizturētu elpu, skatītāju pulks izbrīnā vēroja, cik maz gan vajag, lai visaizmirstāko pilsētas pamali pārvērstu īstā ellē zemes virsū. Radionovičs izrādījās bija arī itin labs režisors. Dūmi un siva deguma smaka vēl ilgi klāja visu citkārt kluso pļavu.

„Vai tas nav jocīgi, ka viena paša cilvēka dēļ te mūsu acu priekšā norisinās tik nežēliga drāma?" pieliecies Marijai, klusu noteica Aloizs Jansons. „Jā, tik daudz liesmu un tik daudz asiņu."

„Jūs domājat Ivana Možuchina dēļ" — Marija likās pārsteigta.

„Nē, slepenā aģenta Michaila Strogova dēļ. Jūs taču, kundze, būsit dzirdējusi, ka filma ir par cara slepeno aģentu, kam tatāri beigās ar karstu dzelzi izdedzinās abas acis."

„Droši vien, Michails Strogovs cīnās par taisnu lietu," varēja manīt, ka Marijai Jansona pēdējie vārdi bija laupījuši omulību.

„Kas to lai zina?" Aloizs Jansons kopā ar pārējiem viesiem lēnām soļoja uz šosejas pusi.

„Brauciet mums līdz, Jansona kungs. Mums šodien ir ļoti garšīgas pusdienas," sarunā ieķrita pats kapteinis Briedītis.

Pusdienas bija tiešām garšīgas, un asprātīgās sarunās drīz vien pienāca krēslas stunda.

Cieminiem ar pašu kapteini uzmanīgi klausoties, Marija bija pieskārusies klavierēm. Bez Jansona arī virsleitnants Koks un virsleitnants Skauja šovakar neviltotā sajūsmā klausījās Čaikovska „Italiešu kapričio", kas Marijas slaidajos pirkstos vecā insrumenta stīgām lika skanēt kā pasaku zvaniem. Bet tas arī bija viss, ko šovakar Marija gribēja spēlēt.

„Nu tad atļaujiet arī man parādīt savu vājo pianista talantu," jokodamies pie klavierēm bija atsēdies paukošanas eksmeistars Jansons. „Man liekas, ka visas šis notis ir pārāk grūtas manām rokām," viņš pārcilāja vienu, otru un trešo nošu grāmatu. Šķirstot pēdējo nošu albumu, krēslā labi varēja redzēt, ka no iesietajiem vākiem uz grīdas nokrīt aploksne. Ne ar vismazāko vaibstu nenododot savu uztraukumu, Marija mierīgi pacēla zilo aploksni un, norādījusi uz mazāko nošu kaudzi, uzrunāja Jansonu:

„Nu nospēlējiet mums kaut ko vieglāku vai pavisam bez notīm, pēc atmiņas."

„Tā ir lieliska ideja!" komiski paklanījies, Jansons paziņoja: "Komponista vārdu esmu aizmirsis .Klavieļkoncerts saucas „Nomira nabadziņš." To var spēlēt ar kreiso vai ar labo roku, vai arī abām rokām kopā. Tas ir vienīgais gabals, ko mana klavieru stundu profesore paspēja man iemācīt. Lūdzu klusumu. Es sāku,"

Jansons jokodamies bija pateicis pilnīgu patiesību, jo šis mazais klavieru raksturgabaliņš, ko bez lielām grūtībām varēja nospēlēt katrs skolas puika, bija vienīgais, ko mūsu pianists prata. Īstā laikā pievienotie komentāri „Nabadziņa miršanu" Jansona izpildījumā padarija par skaļu mūzikālu farsu.

Vakars bija jauki pavadīts. Ciemiņi aizgājuši un Marija vēl steidzās kaut cik apkopt viesu istabu, kad iezvanījās telefons:

„Runā jūsu draugs. Šis ir trešais un beidzamais brīdinājums. Apdomājiet labi, kundze. Drīz var būt jau par vēlu."

„Par ko jūs runājat? Kas runā?" Marija uztraukumā velti mēģināja uzminēt, kas ir šis noslēpumainais brīdinātājs, kas varbūt zina vairāk kā vēlams. Tas nebija Aloizs, kas tonakt jau trešo reizi brīdināja kapteiņa Briedīša kundzi atstāt ceļu, kas negaidot var noslēgties bezdibenī.

Nākošajā turpinājumā: TREŠĀ IESPĒJA

METROPOLITAN OPERA

atkal Toronto

no 25. līdz 30. maijam

Maple Leaf Gardens

PIRMDIEN, 25. maijā — **TOSCA** — Eleonor Steber, Eugenio Fernandi, Leonard Warren

OTRDIEN, 26. maijā — **CARMEN** — Rise Stevens, Heidi Krall, Richard Tucker, Frank Guarerra

TREŠDIEN, 27. maijā — **CAVALLERIA RUSTICANA** Zinka Milanov, Luciine Amara, Carlo Bengonzi — **PAGILIACCI**

CETURTDIEN, 28. maijā — **FLEDERMAUS** — Jean Fenn, Laurel Hurley, Blanche Thebom, C. Valletti

PIEKTDIEN, 29. maijā — **RIGOLETTO** — Roberts Peters, Rosalind Elias, Richard Tucker, L. Warren

SESTDIEN, 29. maijā — **MADAMA BUTTERFLY** — Lucia Albanese, Barry Morell

Biļetes: 2, 4, 6, 8, 10 dolaru, dabūjamas Maple Leaf Gardens, King Edward Hotel, Royal York Hotel un Moodey's, bet Hamiltonā — Connaught un Maple Leaf biļešu aģentūrās.

IEGĀDĀJIETIE BIĻETES LAIKUS.

Metropolitan operas izrādes Toronto sponsorē Toronto Rotāriešu klubs, kas sagādā līdzekļus filantrofiskiem mērķiem.

LABĀS LĪDAKU VIETAS

Viens vecītis Simko ezerā atkal izcēlis baigi lielu zivi. Misters Fredis Hendrijs pie Cooks Bay pieveicis 42 collas gaŗu un 42 mārciņas smagu līdaku. Tā nu šis loms ir tikai 2 unces vieglāks par līdz šim atzīmēto Kanabas rekordu. Nav ne mazāko šaubu, ka Hendrija lielā loma dzīvsvaru apšaubīs daudzi skauģi un draugi. Lieta tā, ka lielo līdaku laimīgais makšķernieks nav nesis pie zivju konservētāja jeb „štopētāja", lai bērni un bērnu bērni varētu apbrīnot nezvēru. Fredis Hendrijs gan paspējis vēl ar savu lielo lomu nobildēties un tad tūliņ licies klāt pie zivs tīrīšanas, vārīšanas, cepšanas un ēšanas.

Turpat Cooks Bay ūdeņos vairāki citi makšķernieki dabūja daudzas līdakas, kas svēra padsmitos un pat pāri par 20 mārciņām. Ja jau esam sākuši runāt par līdakām, tad šoreiz pieminēsim ūdeņus Toronto tuvumā un drusku tālāk, kas atzīti par labākām līdaku vietām provinces dienvidus daļā. Pieturēšos pie oriģinālās vietu rakstības — tā jums būs vieglāk sameklēt šīs vietas uz kartes.

Trent River rajonā — dienvidos no Bradley Bay līdz Ontario ezeram. Nemeklējiet līdakas Kavartha ezera baseinā uz ziemeļiem no Campbellford — Bay of Quinte rajonā — Hay Bay, East and West Lake, Bay of Quinte, Wellers Bay un tuvākos ūdeņos.

Toronto tuvumā — Frenchmans Bay, Rouge, Highland Creek un Petticoat Creek grīvas. Toronto saliņu tuvumā, Musselmans Lake, Wilcox Lake, Cooks Bay un Mc Fees Bay Simko ezerā.

Severn River rajonā — visi ūdeņi no Lake Cauchiching cauri līdz Severn River, Sparow Lake. Honey Harbour, Go Home Bay, Midland, Penetang, Orr Lake un Little Lake pie Barrie.

French River rajonā — lieliska līdaku makšķerēšana gandrīz visos ūdeņos. Arī Lake Nipissing, Tout Lake, Callanders Bay, Pickrel River un visi tuvējie ezeri.

Bruce Peninsula rajonā — Stokes Bay, Wiarton, Lions Head, Meaford, Collingwood, Leith, Owen Sound Thornbury un Jacks Lake Nattwasagas River ziemeļos.

***

Ar patiesu prieku jāatzīmē daudzo makšķernieku atsaucība, kas ar pastnieka palīdzību mums nodod vienu otru derīgu padomu un sagādā pa jautram brīdim. Ja arī jūs vēlaties pāris rindās pastāstīt kā jums gājis vai slikti izgājis — mana adrese joprojām ir 38 Morningside Ave., Toronto 3.

Tautietis Jānis K. atzīstot, ka pagājušās nedēļas filozofēšanā par zivīm esot bijis daudz vērā liekama, mums savukārt ieteic likt aiz auss:

„Termometrs un barometrs ir rīki, bez kuŗiem neviens prātīgs makšķernieks lai nemaz nedomā peldināt tārpu. Ja barometrs krīt, tad nav ko saldēt nagus — zivis šādus atmosfaisiskus apstākļus necienī. Tās nolien dziļos ūdeņos un gaida, kad barometrs sāks kāpt atkal laukā no pagraba. Arī aukstā ūdenī nav nekāda labā makšķerēšana. Zivis ir pasīvas un nekur apkārt nepeld. Gandrīz visām zivīm vispatīkamākā ūdens temperātūra ir starp 60 un 68 F gradiem. Ja gaisa temperātūra ir zemāka par ūdens temperātūru, tad nekas labs nav sagaidāms. Auksta vēja sabangotajos ūdeņos makšķerniekam nav ko gaidīt *labu lomu.* Bet nevajag aizmirst, ka zivis nekādu aktivitāti nerādīs arī tad, kad ūdens ir pārāk silts."

Tautietis Adolfs S. no Toronto neraksta par zivim:

„Cien. Pelēkais kungs! vai jūs nevarat izpalīdzēt vienam 37 gadus vecam makšķerniekam. Man ir divi spiningi, 1958. gada Ševrolets, liels guļamais maiss, telts, fiberglass laiva, 7,5 zirgu spēku Džonsona motors un pastāvīgs darbs Skarboro ziemeļos. Vai jums nav zināma kāda jaunkundze, šķirtene vai atraitne manos gados, kas vēlētos nodoties kopīgi veselīgam makšķerēšanas sportam? Es esmu ar mieru apmācīt uz to labāko un parādīt pašas labākās vietas. Ja mana vēl nezināmā makšķerēšanas partnere to vēlētos, es pat esmu ar mieru uz rudens pusi, kad autiņš būs izmaksāts, to apprecēt." Nu ko jūs viņam padarīsit! Man vēl var iznākt iet par vedējtēvu.

***

Kādu laiku neko neesam dzirdējuši par mūsu māla baložu šavējiem. Pagājušā nedēļā man nejauši iznāca satikties ar vienu no vislabākajiem Kanadas māla baložu šaušanas meistariem. Diemžēl, viņš nebija latvietis, bet gan skots. Šis kungs mūs sevišķi var interesēt tādēļ, ka pagājušā rudenī kopā ar Kanadas izlases šāvējiem viņš bija Maskavā. Par sportiskiem rezultātiem šoreiz nerunāsim, jo kanadieši izrādījās pavisam vāji pretinieki uzvarētājiem krieviem. Mūs, latviešus, var interesēt divas lietas. Vispirms — lidojot virs Latvijas territorijas visiem kanadiešiem bijis aizliegts fotografēt. Otrkārt — melnais tirgus Maskavā. Tik maz piedzīvojuši „melntirdzniecki", kādi nenoliedzami bija Kanadas labākie māla baložu šāvēji, jau otrā dienā Maskavā konstatējuši, ka lielākais pieprasījums Maskavā nav vis pēc Kanadas kļavu sīrupa vai skotu viskija, bet gan pēc amerikāņu dolariem. Krievu melntirdzniecki acis nepamirkšķinot maksājuši par katru ASV dolaru 30 rubļu. Oficiālais maiņas kurss ir bijis 4 rubļi par dolaru. Varbūt ka Maskavas melntirdzniekiem patiešām ir labāks deguns kā pesimistiskiem politiķiem un labas sadzīvošanas ideju sludinātājiem. Ar karu vai bez kara, dolars agri vai vēlu noliks uz pleciem kā rubli, tā arī viņa iespiedējus.

A. Pelēkais